

**T.C.
BİNGÖL VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**BİNGÖL İLİ 2014 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
BİNGÖL ÇED VE ÇEVRE HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

BİNGÖL - 2015

ÖNSÖZ

Bilindiği gibi ‘‘çevre’’ her geçen gün güncelliğini artırarak önem kazanmakla beraber, çevre sorunları daha da artmaktadır. Kentleşmeyle beraber ormanların yok edilmesi, sanayileşmeyle birlikte yaşanan kirlilik problemleri, planlama ve uygulamalarda yaşanan aksaklıklar, çevre bilincinin yetersizliği ile bitişiğinde doğal kaynakların yok olması tehlikesiyle beraber insan, çevre ve çevre sağlığını da olumsuz etkileyebilmektedir.

Son zamanlarda çevre alanındaki en temel sorunların başında, küresel ısınma ve buna bağlı olarak ortaya çıkan olumsuz etkilerin geldiği bilinmektedir. Özellikle Sanayi Devriminin başlangıcından itibaren sera gazlarının atmosferdeki konsantrasyonlarında sürekli bir artış meydana gelmiştir. İnsan faaliyetleri sonucunda meydana gelen bu artış iklim sisteminin doğal dengesinin giderek bozulmasına neden olmaktadır.

İl Çevre Durum Raporları, o ilin tüm çevre değerlerinin bir sistem bütünü içinde toplandığı, sürekli ve dengeli kalkınmayı hedeflerken korunmasına özen gösterilmesi gereken ekosistemlerin devamlılığının sağlanmasında, insan ihtiyaçlarını ve doğal kaynaklar arasındaki dengenin kurulmasında, Çevre ve Orman politikalarının geliştirilmesinde önemli kaynak teşkil etmektedir.

Aslında çevre kirliliğini kaynağında çözülebilecekken koruma ve kullanma dengeleri yeterince gözetilmediği için, ileride çok daha fazla bedeller ödeyerek bu sorunları bertaraf etmeye çalışıyoruz. Yerinde ve kaynağında düzenli bir planlamayla pek çok sorunun temelinde çözümü sağlanabilecekken, şimdiye kadar ülkemizde çevre kaygısı taşıyan planlar yapılmamıştır.

Gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkeler çevre eğitimine daha fazla önem vermektedir. Yaygın ya da örgün çevre eğitimi, herkes için eğitim stratejisinin gerekli bir bileşeni olarak daha büyük önem kazanmaktadır. Çocuklarımızı daha küçük yaşlarda toprakla, bitkilerle, ormanla, hayvanlarla, doğa ile barışık olarak yetiştirmeliyiz. Ancak bu şekilde dünyada güçlü devletlerin çoğunun yaptığı gibi ulusal çıkarları dünyanın ekolojik çıkarlarından üstün tutmayan, çevreyi de göz önünde bulunduran bir nesil meydana getirebiliriz.

Bedeli fiyatla ifade edilemeyecek çevresel değerlerin tahrip edilmesini önlemek, bunlara sahip çıkmak, gerekli çabayı sarf etmek ülkemizin geleceği için en faydalı yatırım olacaktır.

Her yıl müdürlüğümüz tarafından hazırlanan ve Türkiye Çevre Durum Raporuna temel teşkil eden Bingöl İli Çevre Durum Raporunun hazırlanmasında desteğini esirgemeyen kamu kurum ve kuruluşlarına, emeği geçen personelime tüm okuyucuların her an yararlanabileceği bir doküman olma arzusu ile teşekkür ederim.

Rasim BULUÇ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
GİRİŞ	14
A. Hava	17
A.1. Hava Kalitesi	17
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	20
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	24
A.4. Ölçüm İstasyonları	24
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	26
A.6. Gürültü	26
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	28
A.8. Sonuç ve Değerlendirme	28
Kaynaklar	28
B. Su ve Su Kaynakları	29
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	29
B.1.1. Yüzeysel Sular	29
B.1.1.1. Akarsular	29
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	31
B.1.2. Yeraltı Suları	34
B.1.3. Denizler	35
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	35
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	36
B.3.1. Noktasal kaynaklar	36
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	36
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	37
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	38
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	38
B.3.2.2. Diğer	38
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	38
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	38
B.4.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	38
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından kullanılma su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	39
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	39
B.4.2. Sulama	39
B.4.2.1. Sulama salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	39
B.4.2.2. Damlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	39
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	39
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	39
B.4.5. Rekreatyoneel Su Kullanımı	40
B.5. Çevresel Altyapı	40
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve hizmeti alan nüfus	40

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	43
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	43
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	44
B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	44
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	44
B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı	45
B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	45
B.6.4. Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliği	45
B.7. Sonuç ve Değerlendirme Kaynaklar	45
C. Atık	46
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	46
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları	51
C.3. Ambalaj Atıkları	51
C.4. Tehlikeli Atıklar	52
C.5. Atık Madeni Yağlar	54
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler	54
C.7. Bitkisel Atık Yağlar	54
C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller	54
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)	54
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar	55
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar	55
C.12. Tehlikesiz Atıklar	56
C.12.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	57
C.12.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	57
C.12.3. Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	58
C.13. Tıbbi Atıklar	59
C.14. Maden Atıkları	60
C.15. Sonuç ve Değerlendirme Kaynaklar	61
Ç. Kimyasalların Yönetimi	61
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar	61
D. Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik	62
D.1. Flora	62
D.2. Fauna	64
D.3. Ormanlar ve Milli Parklar	64
D.4. Çayır ve Mera	66
D.5. Sulak Alanlar	67
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları	67

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
Kaynaklar	69
E. Arazi Kullanımı	70
E.1. Arazi Kullanım Verileri	70
E.2. Mekânsal Planlama	73
E.2.1. Çevre Düzeni Planı	73
F. ÇED, Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	74
F.1. ÇED İşlemleri	74
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	75
F.3. Sonuç ve Değerlendirme	76
Kaynaklar	76
G. Çevre Denetimleri ve İdari Yaptırım Uygulamaları	77
G.1. Çevre Denetimleri	77
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi	78
G.3. İdari Yaptırımlar	79
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları	79
G.5. Sonuç ve Değerlendirme	79
Kaynaklar	79
H. Çevre Eğitimleri	79
I. İl Bazında Çevresel Göstergeler	80
Açıklamalar	80
1. Genel	80
1.1. Nüfus	80
1.1.1. Nüfus Artış Hızı	80
1.1.2. Kentsel Nüfus	81
1.2. Sanayi	83
1.2.1. Sanayi Bölgeleri	83
1.2.2. Madencilik	86
2. İklim Değişikliği	86
2.1. Sıcaklık	86
2.2. Yağış	88
2.3. Deniz Suyu Sıcaklığı	90
3. Hava Kalitesi	90
3.1. Hava Kirleticiler	90
4. Su-Atıksu	92
4.1. Su Kullanımı	92
4.2. Belediye İçme ve Kullanma Suyu Kaynakları	93
4.3. Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler	94
4.4. Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu	95

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
4.5. Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı	95
5. Arazi Kullanımı	96
6. Tarım	96
6.1. Kişi Başına Tarım Alanı	96
6.2. Kimyasal Gübre Tüketimi	97
6.3. Tarım İlacı Kullanımı	98
6.4. Organik Tarım	98
7. Orman	99
8. Bahçılık	101
9. Altyapı ve Ulaştırma	102
9.1. Karayolu ve Demiryolu Yol Ağı	102
9.2. Motorlu Kara Taşıtı Sayısı	104
10. Atık	105
10.1. Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı	105
10.2. Katı Atıkların Düzenli Depolanması	105
10.3. Tıbbi Atıklar	106
10.4. Atık Yağlar	107
10.5. Bitkisel Atık Yağlar	108
10.6. Ambalaj Atıkları	109
10.7. Ömrünü Tamamlamış Lastikler	111
10.8. Ömrünü Tamamlamış Araçlar	111
10.9. Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar	112
10.10. Maden Atıkları	112
10.11. Tehlikeli Atıklar	113
11. Turizm	113
11.1. Yabancı Turist Sayıları	113
11.2. Mavi Bayrak Uygulamaları	121
EK-1: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu	123
Açıklamalar	123
Bölüm I. Hava Kirliliği	123
Bölüm II. Su Kirliliği	127
Bölüm III. Toprak Kirliliği	131
Bölüm IV. Öncelikli Çevre Sorunları	132

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	18
Çizelge A.2 - Epa hava kalitesi indeksi	18
Çizelge A.3 - Geçiş dönemi uzun vadeli ve kısa vadeli sınır değerleri ve uyarı eşikleri	19
Çizelge A.4 - Bingöl İlinde 2014 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	22
Çizelge A.5 - Bingöl İlinde 2014 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	23
Çizelge A.6 - Bingöl İlinde 2014 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı	23
Çizelge A.7 - Bingöl İlinde 2014 Yılında Kullanılan Fueleoil Miktarı	23
Çizelge A.8 - Bingöl İlindeki Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler	24
Çizelge A.9 - Bingöl İlinde 2014 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları	26
Çizelge A.10 - 2014 Yılında Bingöl İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı	26
Çizelge B.1 - Bingöl İlinin Akarsuları	31
Çizelge B.2 - Bingöl İlindeki Mevcut Sulama Göletleri	31
Çizelge B.3 - Bingöl İlinin Yeraltısuyu Potansiyeli	34
Çizelge B.4 - Bingöl İlinde 2014 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları	34
Çizelge B.5 - Bingöl İlinde 2014 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	42
Çizelge B.6 - Bingöl İlinde 2014 Yılı OSB'lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	43
Çizelge C.1 - Bingöl İlinde 2014 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Katı Atık Miktar ve Kompozisyonu	47
Çizelge C.2 - Bingöl İlinde 2014 Yılı İl/İlçe Belediyelerde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri	48
Çizelge C.3 - Bingöl İlinde 2014 Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi	49
Çizelge C.4 - Bingöl İlinde 2014 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	52

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge C.5 - Bingöl ilinde 2014 Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler	52
Çizelge C.16 - Bingöl ilinde 2014 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler	55
Çizelge C.19 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı	55
Çizelge C.20 - Bingöl ilinde 2014 Yılı İçin Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikesiz Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Edilmesi İle İlgili Verileri	56
Çizelge C.21 - Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi	57
Çizelge C.22 - Bingöl ilinde 2014 Yılı İldeki Demir ve Çelik Üreticileri Üretim Kapasiteleri, Cüruf ve Bertaraf Yöntemi	57
Çizelge C.23 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Termik Santrallerde Kullanılan Kömür Miktarı Ve Oluşan Cüruf - Uçucu Kül Miktarı	58
Çizelge C.24 - Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre Termik Santral Atıkları	58
Çizelge C.25 - 2014 Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar	59
Çizelge C.26 - Bingöl ilinde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı	59
Çizelge C.27 - Maden Atıklarının Sınıflandırılması	60
Çizelge C.28 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı	60
Çizelge D.1 - Bingöl İli Mera ve Çayır Alanları	66
Çizelge E.1 - Bingöl ilinde 2014 Yılı İtibariyle Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması	70

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge F.1 - Bingöl ilinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	74
Çizelge F.2 - Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları	75
Çizelge G.1 - Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı	77
Çizelge G.2 - Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları	78
Çizelge G.3 - Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı	79

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1- Bingöl ilinde Hava Kalitesi İzleme İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	25
Grafik A.2 - Bingöl ilinde Hava Kalitesi İzleme İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	25
Grafik B.4 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı	41
Grafik B.5 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	41
Grafik E.1 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Arazi Kullanım Durumu	71
Grafik F.2 - Bingöl ilinde 2014 Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı	75
Grafik F.3 - Bingöl ilinde 2014 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	76

GRAFİKLER DİZİNİ

		<u>Sayfa</u>
Grafik G.3	(.....) ilinde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı	78
Grafik I.1.1.	Bingöl İlinde Nüfusun Yıllara Göre Değişimi	80
Grafik I.1.2	Bingöl İlinde Nüfus Artış Hızının Yıllara Göre Değişimi	81
Grafik I.3.1	SO ₂ ve PM ₁₀ Konsantrasyonlarının Ortalama Rakamlarının Yıllara Göre Değişimi	92

HARİTALAR DİZİNİ

		<u>Sayfa</u>
Harita 1.	Bingöl İl ve İlçe Sınırları	14
Harita A.1 -	Bingöl ilinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri	24
Harita B.1 –	Bingöl İli Katı Atık Düzenli Depolama Yeri	44
Harita D.1-	Bingöl İli Ballı Bitki Mera Dağılımı Yeri	62

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim B.1 – Murat Nehri	29
Resim B.2– Peri Çayı	30
Resim B.3– Göynük Çayı	30
Resim D.1– Bingöl İli Kerek Mağarası	67
Resim D.2– İlimizde Bulunan Tabiat Anıtı (Yüzen Ada)	68

GİRİŞ

İlin Tarihi

1926 yılında Elazığ, 1929 yılında da Muş illerine bağlanan Bingöl, 1936 yılında Vilayet olmuştur. 1945 yılında da İl Merkezi olan Çapakçur'un adı Bingöl olarak değiştirilmiştir.

İlimiz Anadolu'nun düşman istilasını görmeyen bölgelerinden birisidir. Bingöl'ün tarihi daha çok komşu illerin tarihi incelenerek çıkarılmıştır. Erzurum, Erzincan, Diyarbakır, Bitlis, Ahlat, Van, Tunceli, şehirleri eski devirlerde bir beyliğe veya hükümdara Başşehir olmuştur. Bingöl daha çok bu beyliklere bağlı olarak tutulmuştur. Şimdiye kadar Bingöl ili sınırları içinde bir şehir kalıntısına rastlanmaması bunu doğrular.

Tarihçi Herodot bir eserinde Anadolu'yu birtakım bölgelere ayırarak bugünkü Muş, Diyarbakır, Bingöl illerinin bulunduğu bölgeye "Komojen" ismini vermiştir.

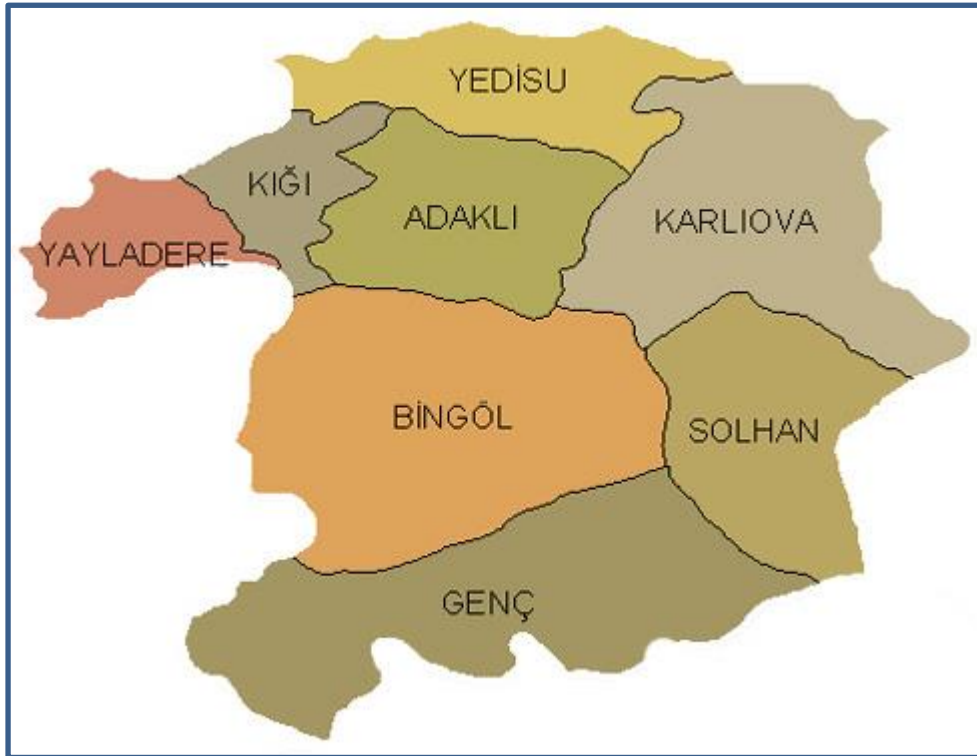
Bingöl ili Osmanlı Devleti zamanında komşu illere bağlı olarak idare edilmiş ancak Cumhuriyet Devrinde bir il haline gelmiştir.

İlin Coğrafi Durumu

Bingöl ili Doğu Anadolu bölgesi Yukarı Fırat bölümünde yer alır. Doğusu Muş, kuzeyi Erzurum ve Erzincan, batısı Tunceli ve Elazığ, güneyi ise Diyarbakır illeri ile çevrilidir. Bingöl İli 41° 20' ve 39° 56' doğu boylamları ile 39° 31' ve 38° 28' kuzey enlemleri arasında yer alır.

İl ve İlçe Sınırları

İlimizde bulunan ilçe sınırları aşağıda verilen Harita 1'de gösterilmektedir.

Harita 1 : İl ve İlçe Sınırları

İklim ve Bitki Örtüsü

Bingöl'de sert kara iklimi hüküm sürer. Kışlar uzun sürer. Kar yağışı bol ve kar kalınlığı 3-4 metreyi bulur. İl merkezinde kışın ortalama ısı -9° , yazın $+39^{\circ}$ olur. Yağış miktarı 900 milimetreyi geçer. Senenin üçte biri karla kaplıdır. Yazları sıcak ve kuraktır. Kışın kar, ilkbahar ve sonbaharda bol yağmur yağar.

Bol kar ve yağmur yağışı olan Bingöl'ün her yanı, ilkbaharda yemyeşil bir bitki örtüsü ile kaplıdır. Yüzölçümünün % 15'i ormanlarla, % 70'i ise çayır ve mer'alarla kaplıdır. Bilhassa akarsuların vadileri çok güzel ve yemyeşildir.

İlin Topografyası ve Jeomorfolojik Durumu

İl sınırları içinde arazi oldukça engebeli ve yüksek olup, denizden yüksekliği 1250 metreyi aşar. Dağlar ve tepelik alanlar çok geniş bir yer kaplar. Yükseklikleri 2000 metreyi aşan dağlık alanlar ise 1500-2000 metre arasında yükseltiye sahip olan tepelik alanların 3. jeolojik zamanda (Teozoiktersiyer) tektonik hareketler sonucunda meydana geldiği tespit edilmiştir. Bingöl Dağlarının yapısında genellikle bazalt ve andezitler bulunur. Kuzey-Batı, Güney-Doğu yönünde uzanan Bingöl Dağlarının kuzey yamaçları hafif eğimli olduğu halde güney kesimleri oldukça sarpdır.

Jeolojik Yapı ve Stratigrafi

İl sınırları içinde arazi oldukça engebeli ve yüksektir. Denizden ortalama yüksekliği 1250 metreyi aşar. Dağlar çok geniş bir alan kaplar. Bingöl dağlarının yapısında genellikle bazalt ve andezitler bulunur. Bu püskürük kütle tabandaki tortul tabakaları örtmüştür. Dolayısıyla püskürük kütleler tortul kütlelerden daha gençtir. Kuzey-batı, güney-doğu yönünde uzanan Bingöl dağlarının kuzey yamaçları hafif eğimli olduğu halde güney kesimleri oldukça diktir. Güney yamaçta sıcak su kaynaklarına rastlanması bu yamaç yüzeyinin fay çizgisi tarafından dikleştirildiği, dolayısıyla buradan bir çayın geçtiği açıkça anlaşılmaktadır. Türkiye'nin deprem zonları incelendiğinde ilimizin bulunduğu yerden kuzey-doğu güney-batı yönünde uzanan bariz fay hatlarının geçtiği görülür. Bölgede çeşitli istikametlere doğru uzanan fay çizgilerine rastlanır. Fay çizgilerinin farklı yüzey seviyeleri meydana getirmeden tortul tabakaların altında gizlendiği yer yer satıha çıktığı bu yerlerden de sıcak su kaynaklarının çıktığı gözlenince belirsiz fay çizgilerinin bilginin her yerinde olabileceği kanaati oluşmaktadır.

İlin Ekonomik Faaliyetleri

Bingöl'ün ekonomisi hayvancılık, tarım ve ormancılığa dayanır. Bu sektörlerde çalışanlar faal nüfusun % 85'idir. Sanayi gelişmemiştir. İmalat ve inşaat sanayiinde çalışanlar % 3'tür.

Tarım: Bingöl; dağlık, vadileri dik ve sarp olduğundan, ovaları % 2,5 ve ekime müsait yerler ise % 3'tür.

Başlıca tarım ürünleri; buğday, arpa, darı, çavdar, baklagiller, fasulye, şekerpancarı, sebze, kavun ve karpuzdur. Genç ilçesinde, üzüm, bol miktarda elma ve armut yetişir. Bingöl'de modern tarım henüz yerleşmemiştir. Tarım aletleri ve traktör sayısı çok azdır. Sun'i gübreleme henüz yapılmamaktadır. Bingöl'ün cevizi meşhur olup, lezzetli ve büyüktür.

Hayvancılık: Bingöl ekonomisinde en mühim geçim kaynağı hayvancılıktır. Köylerin % 78'i hayvancılıkla geçinir. Sığır, keçi ve koyun beslenir. Koyunlar mor ve ak karamandır. Et-Balık Kurumunun kombinesi 1983'te açılmıştır. Arıcılık ve tavuk besiciliği de yapılmaktadır. Canlı hayvan, deri, kıl, yün, yağ, peynir satışı ile mühim gelir elde edilir. Balı ve kaymağı çok meşhurdur.

Ormanlık: Bingöl orman bakımından zengindir. Yüzölçümünün % 15'i ormanlıktır. Ağaçlar meşe olup, baltalık orman şeklindedir. Koruluk ormanları azdır. 150 civarında köy orman içinde ve yakınındadır.

Madenler: Bingöl'ün dağlık bir bölge oluşu ve senenin üçte biri karla örtülü ve yol şebekesi müsait olmadığından yer altı zenginlikleri henüz tam tespit edilememiştir. Bazı bölgelerde, demir, fosfat, kaolin ve kömür yatakları bulunmuştur. Bunlardan yalnız kömür çıkarılmaktadır.

Sanayi: Bingöl'de sanayi gelişmemiştir. "Kalkınmada öncelikli iller" arasında yer alan Bingöl'de, sanayinin gelişmesi için teşvik tedbirleri alınmaktadır. Başlıca sanayi tesisleri yem fabrikası, süt fabrikası, et-balık kurumu kombinasyonu, un, tuğla fabrikasıdır. Köylerde el dokuma tezgahları vardır. Kığı ilçesinde elle dokunan şallar meşhurdur. Kığı kilimleri siyah ve lacivert renkli, çizgili ve geometrik desenlidir. 1988 yılında, günlük 40 ton kapasiteli çeltik fabrikası faaliyete geçmiştir.

İl Müdürlüğü Personel Durumu

644 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz ÇED ve Çevre Hizmetleri Şube Müdürlüğünde görevli 3 Çevre Mühendisi ve 1 Harita Mühendisi, 1 İnşaat Teknikeri ve 1 Elektrik Teknikeri bulunmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd., 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır. Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd., 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd., 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA Hava Kalitesi İndeksini ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlayarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1' de verilmektedir.

Çizelge A.1- Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
Hassas	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
Sağlıksız	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
Kötü	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
Tehlikeli	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 - Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır değer	Sınır değer yıllık azalması	Uyarı eşiği
SO ₂	Saatlik	900 µg/m ³		İlk seviye: 500 µg/m ³ İkinci seviye: 850 µg/m ³ Üçüncü seviye: 1.100 µg/m ³ Dördüncü seviye: 1.500 µg/m ³ (Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	400 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 250 µg/m³ (sınır değerinin %62,5'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	250 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 125 µg/m³ (sınır değerinin %50'si) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Hedef Sınır Değer (Yıllık aritmetik ortalama)	60 µg/m ³		
	Hedef Sınır Değer Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart)	120 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -hassas hayvanların, bitkilerin ve nesnelerin korunması için-	60 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 20 µg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
NO ₂	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	100 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerinin %60'ı) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	

Çizelge A.3 - Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği) (devam)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır Değer	Sınır değerinin yıllık azalması	Uyarı eşiği
PM10 ¹	-KVS- 24 saatlik % 95/yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 100 µg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	İlk seviye: 260 µg/m ³ İkinci seviye: 400 µg/m ³ Üçüncü seviye: 520 µg/m ³ Dördüncü seviye: 650 µg/m ³
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	200 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 90 µg/m³ (sınır değerinin %45'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	Dördüncü seviye: 650 µg/m ³
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerinin %40'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	(Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
Kurşun	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	2 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 1 µg/m³ (sınır değerinin %50'si) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
CO	24 saatlik % 95/yıl -insan sağlığının korunması için-	30 mg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 10 mg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	10 mg/m³		

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede

¹ PM10, asılı partikül madde – siyah duman olarak da ölçülebilir. Siyah duman değerlendirmesi ve gravimetrik birimlere çevrimi için, hava kirliliğini ölçme metotları ve anket teknikleri üzerine çalışan OECD grubunun standartlaştırdığı metot (1964), referans metot olarak alınır.

meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂'den ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkaçıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu

yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'ye maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

İlde gerek evsel ısınmada, gerekse sanayide ve araçlarda kullanılan yakıt miktarları ve cinsi aşağıdaki bilgiler doğrultusunda ilgili kurum/kuruluşlardan toplanarak çizelgelere işlenir. Ayrıca konuya ilişkin gerekli yorumlar çizelgelerinin altına yazılmalıdır.

Çizelge A.4-Bingöl İlinde 2014 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014).

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Kömür	-	32	7287	29.41	0.42	3.98	7.64
İthal Kömür	-	333	6434	23.79	0.75	4.95	15,61
İthal Kömür	-	100	8092	21.32	0.30	6.53	4.50
İthal Kömür	-	250	7608	28.48	0.25	4.53	2.69
İthal Kömür	-	-	6276	42.94	1.24	16.12	9.23
Kömür	S.E.Y. Yurdu Müdürlüğü	50	Min 7200	28	Max 0.9	Max 10	Max 14
Kömür	Kadın Konukevi Müdürlüğü	35	Min 7200	28	Max 0.9	Max 10	Max 14

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A-4'ün devamı:

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
Kömür	Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü	25	Min 7200	28	Max 0.9	Max 10	Max 14

“Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliği ve Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ilimiz mücavir alan sınırları içerisinde her yıl kış sezonunun da gerek resmi kamu kurumlara gerekse de çok katlı konutlara yönelik denetimler gerçekleştirilmekte olup Belediye Başkanlığımıza yapılan yetki devri kapsamında 21 kamu kurumundan kömür numunesi alınmış olup sonuçlandırılmıştır. 2014 yıl sonu itibariyle 5515 ton kömür denetimden geçirilmiştir.

Çizelge A.5– Bingöl ilinde 2014 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Organize Sanayi Bölgesi, 2014)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Kömür	-	90 ton	7.369	20,90	0,25	3,52	8,33

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

“Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliği ve Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ilimiz mücavir alan sınırları içerisinde her yıl kış sezonunda da Organize Sanayi Bölgesine yönelik denetimler gerçekleştirilmekte olup, 18 adet işletme faaliyet göstermektedir. 2014 yıl sonu itibariyle yaklaşık 90 ton kömür kullanılmıştır.

Çizelge A.6 –Bingöl ilinde 2014 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı

İlimizde doğalgaz kullanılmamaktadır.

Çizelge A.7 -Bingöl ilinde 2014 Yılında Kullanılan Fuel-oil Miktarı (Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, 2014)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
İller Bankası Sevgi E.Ç.Yuvası K.Y.Yurdu Müdürlüğü	70	Maksimum 0,950 (kcal/kg)	% 1-0.943

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Isınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla; İlimiz sınırları içerisinde kullanılan yakıtlardan Müdürlüğümüzce numune alınarak Bakanlığımızca yetkilendirilen laboratuvarlarda ilgili Yönetmelikle belirlenen parametreleri içeren ölçümleri yaptırılmaktadır. İl Müdürlüğümüzce laboratuvar ölçüm sonuçları standartları sağlayan kömürlerin İlimizde kullanımına izin verilmekte, sağlamayanlar ise toplatılarak İl dışına çıkarılmaktadır.

İlimizde 1 adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır. Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu İlimizde 2006 yılında kurulmuş olup PM10, SO₂, hava sıcaklığı, rüzgâr yönü ve hızı, bağıl nem ve hava basıncı parametreleri 24 saat ölçülmekte ve ölçüm sonuçları online olarak ulusal hava kalitesi izleme ağına aktarılmaktadır.

Harita A.1 – Bingöl ilinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

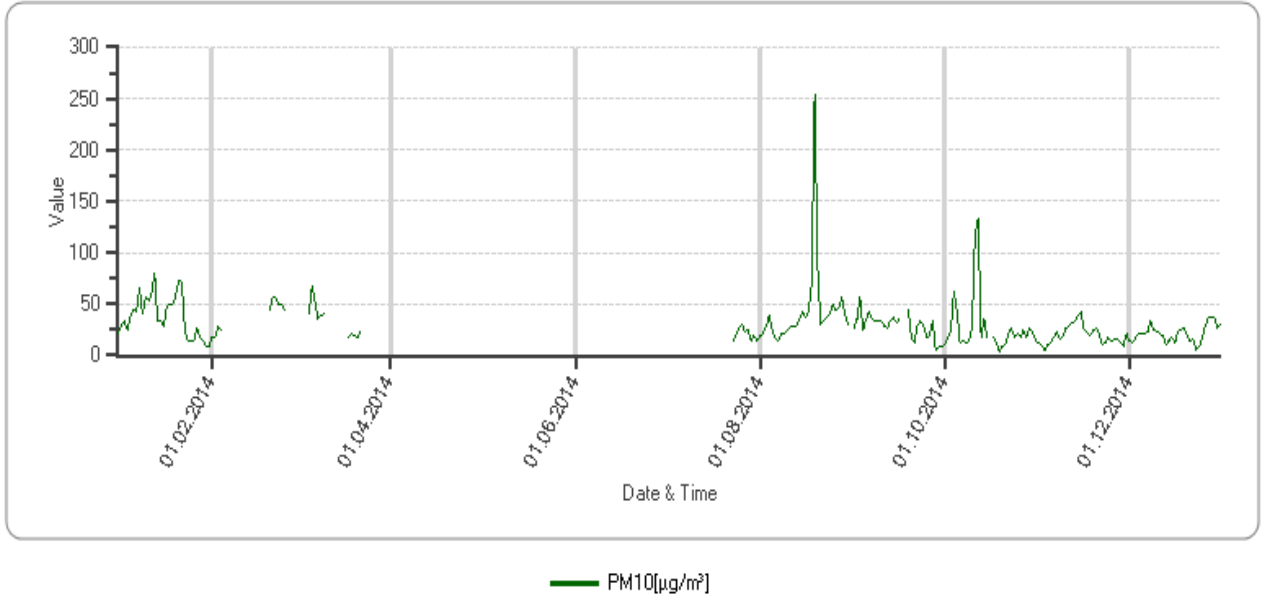
Çizelge A.8- Bingöl İlinde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₂	HC	PM
Bingöl-Merkez	38°53'5.22" K, 40°29'58.27" D,	X					X

A.4. Ölçüm İstasyonları

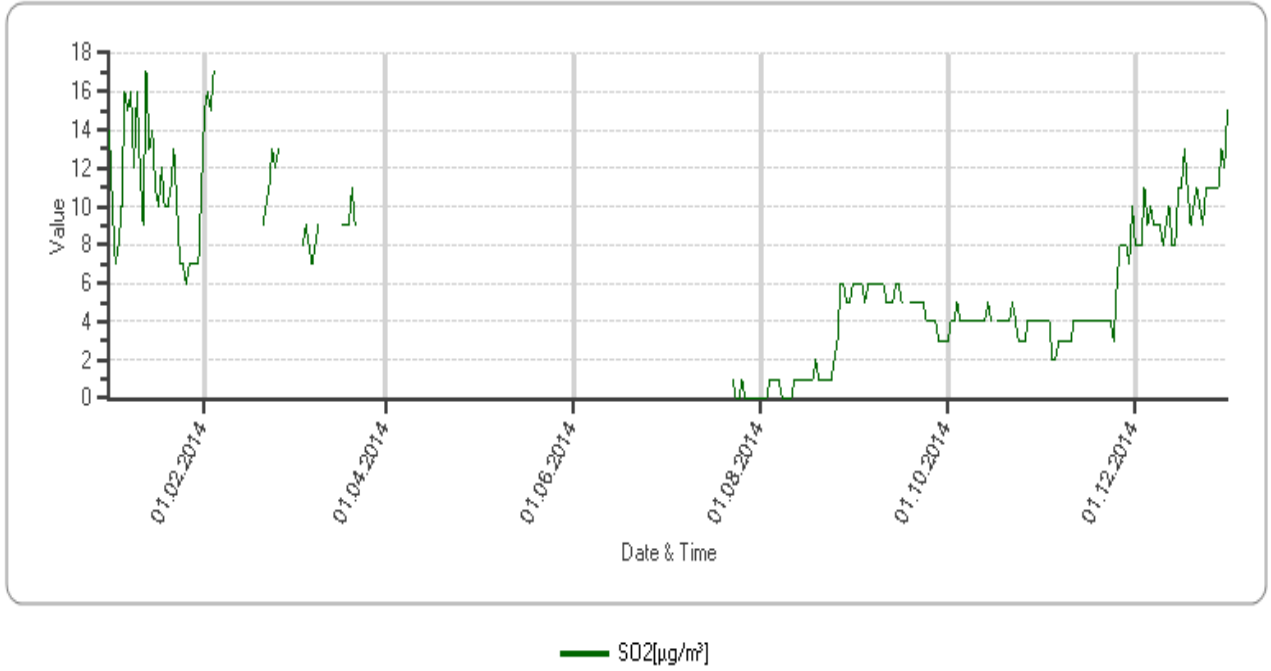
İlin rapor yılındaki kirletici parametreler için günlük ortalama değerlerini içeren grafik ve çizelge, KVS aşım sayıları, uyarı eşiği aşım sayıları eklenmelidir.

İstasyon: Bingöl Periyodik: 01.01.2014 00:00 - 31.12.2014 00:00 Rapor Türü: AVG

Grafik A.1- Bingöl İlinde Hava Kalitesi İzleme İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

İstasyon: Bingöl Periyodik: 01.01.2014 00:00 - 31.12.2014 00:00 Rapor Türü: AVG

Grafik A.2- Bingöl İlinde Hava Kalitesi İzleme İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği

Çizelge A.9- Bingöl İlinde 2014 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları (Bingöl Hava Kalitesi İzleme İstasyonu, 2014)

BİNGÖL	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	11		38											
Şubat	13		39											
Mart	9		32											
Nisan	-		-											
Mayıs	-		-											
Haziran	-		-											
Temmuz	0		21											
Ağustos	2		43											
Eylül	5		29											
Ekim	4		28											
Kasım	4		20											
Aralık	10		21											
ORTALAMA	4.83		22.58											

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

Bingöl İlinde 2104 yılı içerisinde toplam 6657 egzoz emisyon ölçüm pulu verilmiştir.

Çizelge A.10- 2013 Yılında Bingöl İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (Bingöl İl Emniyet Müdürlüğü, 2013)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM
5701	3752	846	6771	13247					8654

2014 verilerine ulaşılamamıştır.

A.6. Gürültü

Gürültü; insanların işitme sağlığını ve algılamasını olumsuz etkileyen, fizyolojik ve psikolojik dengelerini bozabilen, iş performansını azaltan, çevrenin hoşluğunu ve sakinliğini yok ederek niteliğini değiştiren önemli bir çevre kirliliği oluşturan, gelişigüzel bir yapısı olan ses spektrumu ya da istenmeyen ses biçimidir. Gürültü kaynakları; trafik gürültüsü, endüstri gürültüsü, eğlence yerlerinden kaynaklanan gürültü, inşaat gürültüsü ve yerleşim alanlarından oluşan gürültüdür.

Çevre sorunları içinde bulunan gürültü kirliliği (akustik kirlilik) gelişmiş ülkelerde sanayileşme sürecinin sonuçlarından biri olarak ve teknoloji artışı biçiminde ortaya çıkmış ve başta ulaşım gürültüleri olmak üzere 1960'lı yıllardan sonra toplumun çeşitli kesimleri için büyük bir ilgi alanı durumuna gelmiştir.

Gürültünün İnsan Sağlığı Üzerine Etkileri:

Gürültü herkesi etkileyen bir sorundur. Yüksek gürültü seviyesi olan ortamlarda, uzun süre bulunan kişilerde, kalıcı işitme eşiği değişimleri olduğu birçok araştırmacı tarafından saptanmıştır. Daha düşük seviyeler ya da kısa süreli etkilenmelerde, işitme duyusuna yönelik belirgin bir zararın saptanması çok kolay olmasa da, gürültünün insan sağlığı, davranış biçimi ve mutluluğu üzerindeki olumsuz etkileri belirlenebilmektedir.

Gürültünün fiziksel etkileri

Gürültünün işitme duyusunda oluşturduğu olumsuz etkilerdir. Geçici ve kalıcı olarak iki bölümde incelenebilir. Geçici etkilerin en çok karşılaşılanı geçici işitme eşiği kayması ve duyma yorulması olarak bilinen işitme duyarlılığındaki geçici kayıptır. Etkilenmenin çok fazla olduğu ve işitme sisteminin eski özelliklerine kavuşmada tekrar gürültüden etkilendiği durumlarda işitme kaybı kalıcı olmaktadır.

Gürültünün fizyolojik etkileri

Bunlar insan vücudunda oluşan değişikliklerdir. Başlıca fizyolojik etkiler; kas gerilmeleri, stres, kan basıncında artış, kalp atışlarının ve kan dolaşımının değişmesi, göz bebeği büyümesi, solunum hızlanması, dolaşım bozuklukları ve ani reflekslerdir.

Gürültünün psikolojik etkileri

Gürültünün psikolojik etkilerinin başında ise; sinir bozukluğu, korku, rahatsızlık, tedirginlik, yorgunluk ve zihinsel etkilerde yavaşlama gelir. Ani olarak yükselen gürültü düzeyi insanlarda korku oluşturabilmektedir.

Gürültünün performans üzerine etkileri

Gürültünün iş verimini azaltması ve işitilen seslerin anlaşılması gibi görülen etkileridir. Konuşmanın algılanabilmesi ve anlaşılabilmesi türünden fonksiyonların engellenmesi, büyük ölçüde arka plan gürültüsünün düzeyi ile ilgilidir. Gürültünün iş verimliliği ve üretkenlik ile ilgili etkileri konusunda yapılan çalışmalar karmaşık işlerin yapıldığı ortamın sessiz, basit işlerin yapıldığı ortamların ise biraz gürültülü olması gerektirdiğini göstermiştir. Özetle ortamda belli bir iş ya da fonksiyon için belirlenen arka plan gürültüsünün fazla olması durumunda iş verimliliği düşmektedir.

İlimizde trafikten kaynaklanan gürültü genelde taksi, kamyon ve motosikletlerden kaynaklanmakla birlikte trafik yoğunluğunun az olması nedeniyle rahatsız edici seviyede değildir.

İlimizin Merkezinde bulunan tek endüstri kuruluşu Sanayi Sitesi olup, yerleşim yerinden uzak olması nedeniyle herhangi bir sorun teşkil etmemektedir.

Ancak; İl Müdürlüğümüze özellikle yaz aylarında açık/yarı açık eğlence yerlerinde yapılan düğün ve canlı müzikten kaynaklı birçok şikâyet dilekçesi gelmektedir.

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında İlimizde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimiz hava kirliliği açısından yukarıdaki tablo ve grafiklerden de anlaşılacağı üzere kirlilik potansiyeli düşük illerden biri olarak gösterilebilir. İlimizde hava kirliliğine neden olan kirletici kaynaklar ısınmadan kaynaklı ve motorlu taşıtlardan kaynaklı hava kirliliğidir. Bingöl İlinde kış şartlarının ağır ve uzun olması sebebiyle birinci öncelikli çevre sorunu hava kirliliğidir. İlimizde doğalgaz kullanımının teşvik edilmesi ve yeşil alanların artırılması ile hava kirliliğinin büyük ölçüde azalacağı öngörülmektedir.

İlimizde ısınmadan kaynaklanan kirlilik kadar, nüfus artışı ve gelir düzeyinin yükselmesine paralel olarak motorlu taşıt artışının neden olduğu zararlı egzoz gazları da önlem alınması gereken önemli bir hava kirliliği sorunu olarak ortaya çıkmaktadır. İlimizde bulunan Egzoz ölçüm yetkisi verilen kuruluşlar, egzoz ölçümlerini standartlara uygun olarak yapıp yapmadıkları rutin yapılan denetimlerle kontrol edilmektedir.

İl merkezinde gürültü genelde taksi, kamyon ve motosikletlerden kaynaklanmakla birlikte trafik yoğunluğunun az olması nedeniyle rahatsız edici seviyede değildir. Sanayinin gelişmemesi, büyük çaplı sanayi tesislerinin mevcut olmaması bu durumun en önemli nedenidir. Gürültü konusunda ise İl Müdürlüğümüzce özellikle yaz aylarında sayısını arttıran eğlence yerlerinden ve inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan gürültüyü önlemek amacıyla rutin denetimler gerçekleştirilmekte olup ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlarda tutmak için düzenli denetimler ve ilgili kurumlar ile koordineli çalışmalar yürütülmektedir.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Bingöl İl Emniyet Müdürlüğü

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Murat Nehri: İlin en önemli akarsularından biridir. Aynı zamanda Fırat'ın en büyük kollarından biridir. Nehir kaynağını Van Gölünün Kuzeybatı ucundaki Ala Dağdan ve Bingöl Dağlarından aldıktan sonra Malazgirt, Muş, Bulanık ve Bingöl gibi yer yer yüksek ovaları ve dağları doğu-batı doğrultusunda aşarak Elazığ İli sınırlarına girer. Keban İlçesinin Kuzeydoğusunda Karasu ile birleşerek Fırat Nehrini meydana getirir. Murat Nehrinin Bingöl İli içindeki toplam uzunluğu 96 km.'dir.

Resim B.1- Murat Nehri

Peri Çayı: İl sınırları içindeki uzunluğu bakımından İlin en önemli akarsuyu Peri Çayıdır.. 258 km. uzunluğa sahip Peri Çayının İl sınırları içindeki uzunluğu 112 km.' dir. Karagöl ve Bingöl Dağlarındaki kaynaklardan çıkan sular Karlıova İlçesinin Kuzeybatısında Elmalı Deresi ve Çerme'de Kalmas Deresi ile birleşerek Peri Çayının suyunu meydana getirirler. Peri Çayı buradan itibaren Güneydoğu yönünde akıp Kiğı sınırları içinde Çorik Dağından Fas Deresinin, daha Güneyden Çobi Suyu ve Kalman Deresini alarak İl sınırlarından çıkar. Tunceli İl sınırları içinden geçerek Munzur Suyu ile birleşir. Elazığ'da Yeşildere civarında Fırat'a karışır.

Resim B.2- Peri Çayı

Göynük Çayı: Murat Nehrinin bir kolu olan Göynük Suyunun başlangıç ve bitiş noktaları İl sınırları içinde kalmaktadır. Bingöl Dağlarının yamaçlarındaki Kargapazarı Köyünden doğup, Çoriş Dağlarından bazı dereleri alarak Ekinyolu Köyü yakınındaki Mendo Suyu ile birleşir. Bundan sonra Genç İlçesi yakınındaki Murat Nehrine karışır.

Resim B.3- Göynük Çayı

İldeki yer altı Suyu rezervi 11,6 hm³/Yıl'dır.

Çizelge B.1 – Bingöl İlinin Akarsuları (DSİ 94. Şube Müdürlüğü, 2015)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Murat Nehri	1263	96	224,860	Fırat	Sulama+Enerji
Peri Suyu	258	112	63,749	Fırat	Sulama+Enerji
Göynük Çayı	95	95	31,176	Murat	Sulama
Gayt Çayı	60	60	5,000	Göynük	Sulama

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Bingöl İli sınırları içerisinde büyüklük açısından önemli sayılabilecek herhangi bir göl yoktur. Fakat çok sayıda buzullar tarafından açılmış sirk adı verilen küçük göl vardır. Bu göllerin en önemlileri şunlardır: Gölbahri, Kerkis Gölü, Zırlır Gölü, Sar Gölü, Kuş Gölü, Harem Gölü, Er Gölü, Kılılı Göl, Manastır Gölü, Belli Göl, Karlı Göl, Çili Göl ve İçme Gölüdür.

Çizelge B.2- Bingöl İlinde Mevcut Sulama Göletleri (DSİ 94. Şube Müdürlüğü, 2015)

Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Karlıova Kale Göleti	Kilçekirdekli homojen dolgu	11 500 000	1194	1,7 m ³ /sn	Sulama
Solhan Şimşirpınarı Göleti ve Sulaması	Kil çekirdekli kaya dolgu	2,37 hm ³	361	7,90 m ³ /sn	Sulama
Servi Göleti ve Sulaması	Membran Kaplı Kaya Dolgu	2.172.752 m ³	245	2,06	Sulama
Bingöl Göltepesi Göleti ve Sulaması	Kil çekirdekli kaya dolgu	1,89 hm ³	382	7,92 m ³ /sn	Sulama

İNŞA HALİNDEKİ BARAJLAR VE HİDROELEKTRİK SANTRALLAR

Sıra No	Baraj ve HES Adı
1	Kiğı Barajı ve HES
2	Gülbahar Barajı

Kiğı Barajı ve HES	Barajın yeri	Bingöl-Kiğı
	Akarsu	Peri Çayı
	Amacı	Enerji
	İnşaatın başlama-bitiş yılı	1998-
	Gövde dolgu tipi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu
	Gövde hacmi	17,39 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	146 m
	Normal su kotunda göl hacmi	507,55 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	8,35 km ²
	Sulama alanı	-
	Kurulu güç	140 MW
	Yıllık üretim	450 GWh

Gülbahar Barajı	Barajın yeri	Bingöl-Merkez
	Akarsu	Koçan Deresi
	Amacı	Sulama
	İnşaatın başlama-bitiş yılı	1996-2010
	Gövde dolgu tipi	Kil çekirdekli kum çakıl dolgu
	Gövde hacmi	1,98 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	60,25 m
	Normal su kotunda göl hacmi	19,5 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	1,38 km ²
	Sulama alanı	1 572 ha
	Kurulu güç	-
	Yıllık üretim	-

Kaynak: DSİ 94. Şube Müdürlüğü

İŞLETMEDEKİ BARAJLAR VE HİDROELEKTRİK SANTRALLAR

Sıra No	Baraj ve Hes Adı
1	Özlüce Barajı ve HES
2	Gayt Barajı

Özlüce Barajı ve HES	Barajın yeri	Bingöl-Yayladere
	Akarsu	Peri
	Amacı	Enerji
	İnşaatın başlama-bitiş yılı	1985-2000
	Gövde dolgu tipi	Kil çekirdekli kaya dolgu
	Gövde hacmi	14,6 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	124 m
	Normal su kotunda göl hacmi	1 075 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	25,80 km ²
	Sulama alanı	-
	Kurulu güç	170 MW
	Yıllık üretim	413 GWh

Gayt Barajı	Barajın yeri	Bingöl-Merkez
	Akarsu	Gayt Çayı
	Amacı	Sulama
	İnşaatın başlama-bitiş yılı	1986-1992
	Gövde dolgu tipi	Zonlu Toprak dolgu
	Gövde hacmi	0,468 m ³
	Yükseklik (talvegden)	31,5 m
	Normal su kotunda göl hacmi	22,511 hm ³
	Normal su kotunda göl alanı	2,92 km ²
	Sulama alanı	4 200 ha
	Kurulu güç	-
	Yıllık üretim	-

Kaynak: DSİ 94. Şube Müdürlüğü

B.1.2. Yeraltı Suları

İlin büyük bir kısmı, tüf, aglomera, bazalt gibi volkanik kayalarla örtü şeklinde kaplanmıştır. Su içeren havzalara makro ölçekte bakıldığından da başlıcaları; Çapakçur ovası, Solhan ve Karlıova ilçeleri potansiyel su havzaları (Akiferler) olarak söylenebilir.

Kış mevsiminin uzun ve yoğun kar miktarının yüksek olması uzun sürede eriyerek akışa geçmesi, yer altı suyunun olumlu yönde etkilemektedir. Yukarıda adı geçen yerlerde yeraltı suyu potansiyelinin yüksek olmasına rağmen kullanılan kısım çok azdır. Bu oranlarda daha çok yüzey suları kullanılmaktadır. Karlıova merkezde açılan 100-150 metrelik sondajlardan yaklaşık 20-30 lt/sn, Bingöl Merkez ve ovada açılan 100-150 metrelik sondajlarda ise 10-25 lt/sn yeraltı suları suyu alınmaktadır.

Yüzölçümü	: 8 125,3 km ²
Rakım	: 1151 m
Yıllık ortalama yağış	: 797 mm
Ortalama akış verimi	: 131 s/km ²
Ortalama akış/yagış oranı	: 0,51

Çizelge B.3– Bingöl İlinin Yeraltısu Potansiyeli (DSİ 94. Şube Müdürlüğü, 2014)

YÜZEYSEL ve YERALTI İÇME SUYU KAYNAĞI BİLGİLERİ			
YERLEŞİM YERİ: BİNGÖL MERKEZ			
ADI	TÜRÜ	YERİ	KAPASİTESİ (m ³ / yıl)
Abitor	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	1.892.160
Metan İsale Hattı	Pınar	Bingöl – Merkez	630.720
Mirzan İsale Hattı	Pınar	Bingöl – Merkez	315.360
Gayt K. Sond.	Kuyu	Bingöl – Merkez	346.896
Tarım İl Müdürlüğü	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	536.112
S.S.K. İl Müdürlüğü	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	94.608
Beden Terbiyesi İl Müdürlüğü	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	378.432

Çizelge B.4- Bingöl İlinde Bulunan Barajlar (DSİ 94 .Şube Müdürlüğü, 2014)

Baraj Adı	Bulunduğu İlçe	Amacı	Hizmete Giriş Yılı	Üzerinde Kurulduğu Akarsu	Tipi	Y.ölçümü (km ²)	Yükseklığı (m)	Kret Uzunluğu (m)	Maksimum Göl Hacmi (m ³)	Dolgu Hacmi (m ³)
Gayt Barajı	Merkez	Sulama	1996	Gayt Çayı	Zonlu Toprak Dolgu	422	31,5	243,5	40 500 000	46 800
Gülbahar Barajı	Merkez	Sulama	2005	Koçan Deresi	Kum + Çakıl Dolgu	132	60	365	20 000 000	1 978 000
Kiğı Barajı	Kiğı	Enerji	2005	Peri Çayı	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu		146	540	507 550 000	14 800 000
Özlüce Barajı	Yayladere	Enerji	1998	Peri Çayı	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	26,5	124	476	1 120 000 000	9 300 000

B.1.3. Denizler

İlimizin denize kıyısı yoktur.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Bingöl İlinde 2014 Yılı Sulama Suyu Analiz Sonuçları (DSİ 9. Bölge Müdürlüğü, 2014)

DENEY SONUÇLARI

Sıra No	Numune Adı	Deney Adı	Deney standardı	Ölçülen Değer	Belirsizlik (±)	Birim	Not
1	14-0331/1	Permanganat indeksi tayini	TS 6288 EN ISO 8467	1,696		mg oksijen/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Gayt Sulaması
2	14-0331/1	Nitrit azotu tayini (iyon kromatografik yöntem)06-018 kodlu deneyi de kapsar	TS EN ISO 10304-1	0		mg/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Gayt Sulaması
3	14-0331/1	Nitrat azotu tayini (iyon kromatografik yöntem)06-019 kodlu deneyi de kapsar (*)	TS EN ISO 10304-1	0,5554		mg/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Gayt Sulaması
4	14-0331/1	Amonyum azotu tayini (iyon kromatografik yöntem) (06-020 kodlu deneyide kapsar)	TS EN ISO 14911	0,0441		mg/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Gayt Sulaması
5	14-0331/2	Permanganat indeksi tayini	TS 6288 EN ISO 8467	1,4		mg oksijen/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Göynük Sulaması
6	14-0331/2	Nitrit azotu tayini (iyon kromatografik yöntem)06-018 kodlu deneyi de kapsar	TS EN ISO 10304-1	0		mg/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Göynük Sulaması
7	14-0331/2	Nitrat azotu tayini (iyon kromatografik yöntem)06-019 kodlu deneyi de kapsar (*)	TS EN ISO 10304-1	1,0709		mg/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Göynük Sulaması
8	14-0331/2	Amonyum azotu tayini (iyon kromatografik yöntem) (06-020 kodlu deneyide kapsar)	TS EN ISO 14911	0,1335		mg/L	Num Alım Tar:08.07.2014 Num Alım Yeri Bingöl Göynük Sulaması

SULAMA SUYU ANALİZ DENEY RAPORU

LAB.NO		: 14-0331														
NUMUNE NO:	NUMUNENİN ALINDIĞI YER	NUMUNENİN ALINDIĞI TARİH	pH (21,4 ° C)(U) Load:0	Elektriksel İletkenlik, mS/cm (25 ° C) (Otomatik Çihaz Düzeltmesi)(°C) Load:0	Sodyum, meq/L*(5)	Potasyum, meq/L*(5) Load:0	Kalsiyum, meq/L*(5) Load:0	Magnezyum, meq/L*(5) Load:0	Karbonat, meq/L(3) Load:0	Bikarbonat, meq/L(3) Load:0	Klorür, meq/L*(4) Load:0	Sülfat, meq/L*(4) Load:0	% Na *(°)	SAR*(°)	Bor, mg/L(8)	Suyun sıcaklığı*(°C)
1	Bingöl Gayt Sulaması	08.07.2014	7,72 (0,02)	15,5 (1,4)	0,30 (-)	0,06 (-)	0,93 (-)	0,41 (-)	0,00 (-)	1,64 (-)	0,10 (-)	0,15 (-)	17,65 (-)	0,37 (-)	2,34 (-)	T1-A1 (-)
2	Bingöl Göynük Sulama Kanalı	08.07.2014	8,05 (0,02)	43,9 (1,4)	1,48 (-)	0,18 (-)	2,50 (-)	0,81 (-)	0,00 (-)	3,88 (-)	0,37 (-)	0,50 (-)	29,78 (-)	1,15 (-)	0,85 (-)	T2-A1 (-)

TS 7739 SULAMA SUYU ÖZELLİKLERİ			
T1 - DÜŞÜK TUZLU SU	T2 - ORTA TUZLU SU	T3 - YÜKSEK TUZLU SU	T4 - ÇOK YÜKSEK TUZLU SU
Bu sınıf sulama suyu her toprak ve bitki için uygundur. Tuzluluk sorunu doğumadan sulamada kullanılabilir. Geçirgenliği çok düşük topraklar haric normal sulama şartlarında yıkama kendiliğinden meydana geleceğinden bir sorun meydana getirmez.	Bu sınıf sulama suyu içerisinde orta derecede tuz bulunur. Tuza orta derecede dayanıklı bitkiler için kullanılabilir. Tuza hassas bitkilerde yıkamaya önem verilmelidir.	Bu sınıf sulama suyu içerisinde fazla miktarda tuz bulunur. Tuzluluk probleminin oluşmaması için düzenli yıkama yapılmalıdır. Drenajı uygun bulunmayan topraklarda kullanılmamalıdır. Yetiştirilecek bitkiler tuza dayanıklı olmalıdır.	Bu sınıf sulama suyunda çok fazla miktarda tuz bulunur. Normal şartlarda sulamaya uygun değildir. Toprakların fazla geçirgen olması, uygun drenajın sağlanması, yıkamanın fazlasına uygulanması ve tuza çok dayanıklı bitkilerin yetiştirilmesi gibi özel tedbirlerle kullanılabilir.
A1 - DÜŞÜK SODYUMLU SU	A2 - ORTA SODYUMLU SU	A3 - YÜKSEK SODYUMLU SU	A4 - ÇOK YÜKSEK SODYUMLU SU
Bu sınıf sulama suyu, her toprak ve bitki için uygundur. Sodyum sorunu doğumadan sulamada kullanılabilir. Sadece sodyuma hassas bitkilerin sulanmasında dikkatli davranılmalıdır.	Bu sınıf sulama suyu, geçirgenliği iyi olan kaba bünyeli topraklarda kullanılır. Katyon değişime kapasitesi yüksek olan ağır bünyeli topraklarda sodyum sorununa sebep olabilir.	Bu sınıf sulama suyu, geçirgenliği yüksek olan kumlu topraklarda kullanılır. Fazla yıkama ve organik madde eklenmesi gibi özel toprak işleme tedbirleri alınmadıkça bu sular kullanılmaz.	Bu sınıf sulama suyu sulamaya uygun değildir. Toplam tuz konsantrasyonu düşük, eriyebilir kalsiyum miktarı yüksek olan topraklarda drenajın sağlanması ve yıkamanın uygulanması gibi özel tedbirlerle kullanılabilir.
Sulama suyundaki bor konsantrasyonu (mg/l)			
Sulama suyu sınıfı	Duyarlı bitkiler 1/(mg/l)	Orta derece dayanıklı bitkiler 2/ (mg/l)	Dayanıklı bitkiler 3/(mg/l)
1. Sınıf Sulamaya iyi derecede uygun	0,33'den az	0,67'den az	1,0'den az
2. Sınıf Sulamaya uygun	0,33-0,67	0,67-1,33	1,00-2,00
3. Sınıf Sulamaya orta derecede uygun	0,67-1,00	1,33-2,00	2,00-3,00
4. Sınıf Sulamada şüpheli	1,00-1,25	2,00-2,50	3,00-3,75
5. Sınıf Sulamaya uygun olmayan	1,25'den fazla	2,50'den fazla	3,75'den fazla

Sulama suyu analiz deney raporuna bakıldığında; Bingöl Gayt Sulamasının Bor konsantrasyonunun dayanıklı bitkiler için 3. Sınıf Sulamaya Orta derecede uygun olduğu; Bingöl Göynük Sulama Kanalının ise duyarlı bitkiler için 3. Sınıf sulamaya orta derecede uygun olduğu görülmektedir.

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimiz endüstrisi genel olarak madencilik, enerji yatırımları ve tarım, gıda sektörlerinden oluşmaktadır. Enerji yatırımları baraj ve HES projelerinden oluşmaktadır. Bu projeler İlimiz akarsuları üzerinde tesis edilmekte olup akarsular su kaynağı olarak kullanılmaktadır. Bu sektörden kaynaklı atık sular ise evsel nitelikli atık sular olmakta ve çoğu proje için paket atık su arıtma tesisleri planlanmış/kurulmuş bulunmaktadır.

İlimizde madencilik alanında ise, açık işletme yöntemi kullanılmaktadır. Zenginleştirme tesisi bulunmadığından endüstriyel kaynaklı atık su oluşumu söz konusu olmamaktadır. Madencilik alanında kullanılan su ihtiyacı genellikle maden sahası civarında bulunan kaynak suları veya konteynerler ile taşınması suretiyle temin edilmektedir.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İlimiz genelindeki evsel nitelikli atıksular Bingöl Belediyesi'ne ait Atıksu Arıtma Tesisinde arıtıldıktan sonra alıcı ortama (Göynük Çayına) verilmektedir. Diğer Belediyelere ait Atıksu arıtma tesisi ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

TESİSİN ADI(YERİ)	TESİSİN TÜRÜ	DURUMU	ATIK DEŞARJ YERİ	BELEDİYE NÜFUSU	MUHETEMEL ATIKSU MİKTARI
Bingöl Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Kentsel Atıksu Arıtma Tesis	Faal	Göynük Çayı	103441	14411,52
Genç Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Kentsel Atıksu Arıtma Tesis	İnşaat Aşamasında	Murat Nehri	19238	2600
Solhan Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Kentsel Atıksu Arıtma Tesis	Proje Aşamasında	Solhan Deresi	17282	2592
Karlıova Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Kentsel Atıksu Arıtma Tesis	İnşaat Aşamasında	Ömeran Deresi	6672	1000
Yedisu Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Nüfusu 2000 'in altında kaldığından dolayı muaf	-	-	1473	220
Kiğı Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Kentsel Atıksu Arıtma Tesis	-	Kerek Deresi	3485	520
Yayladere Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Nüfusu 2000 'in altında kaldığından dolayı muaf	-	Ağdant Deresi	1001	150
Adaklı Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Kentsel Atıksu Arıtma Tesis	-	Cuman Deresi	3105	465
Arakonak Beldesi Atıksu Arıtma Tesis	Doğal Atıksu Arıtma Tesis	Proje Aşamasında	Hazer Deresi	2608	390
Sancak Beldesi Atıksu Arıtma Tesis	Doğal Atıksu Arıtma Tesis	Faal	Çimenli Deresi	2509	375
Ilıcalar Belediyesi	-	-	Göynük Çayı	3568	535
Çaytepe Belediyesi	Nüfusu 2000 'in altında kaldığından dolayı muaf	-	-	918	138
Servi Belediyesi	Nüfusu 2000 'in altında kaldığından dolayı muaf	-	-	1236	185
Kiğı Barajı Şantiyesi	Paket Atıksu Arıtma Tesis	Faal	Peri Çayı	0	200
Kaleköy Barajı Şantiyesi	Paket Atıksu Arıtma Tesis	Faal	Murat Nehri	0	83
İçmeler TOKİ Konutları	Paket Atıksu Arıtma Tesis	Faal	Göynük Çayı	-	1400

Bingöl Belediyesi Evsel Atıksu Arıtma Tesisi nüfusun % 95 'ine hizmet vermektedir.

Bingöl Belediyesi kanalizasyon şebekesi nüfusunun % 95 'ine hizmet vermektedir.

Evsel Atıksu Arıtma Tesisi Bilgileri :

Mevcut Kapasite : 16500 m³/gün

Hizmet verilen nüfus : 98000 kişi

Deşarj noktası koordinatları : 37-634524 E , 4305075 N

Arıtma Çamuru Miktarı : Max. 824 kg./gün

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Bingöl; dağlık, vadileri dik ve sarp olduğundan, ovaları % 2,5 ve ekime müsait yerler ise % 3'tür. Başlıca tarım ürünleri; buğday, arpa, darı, çavdar, baklagiller, fasulye, şekerpancarı, sebze, kavun ve karpuzdur. Genç ilçesinde, üzüm, bol miktarda elma ve armut yetişir. Bingöl'de modern tarım henüz yerleşmemiştir. Tarım aletleri ve traktör sayısı çok azdır. Sun'i gübreleme henüz yapılmamaktadır.

Arazi Kullanım Türü	Alan(da)
Tarım arazileri	59.140
Çayır-Mera	432.471

B.3.2.2. Diğer

Bingöl İli Yerel Yönetimler Çevre Hizmetleri Birliği (BİNÇEVBİR) Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösterecek olan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi inşaatı bitmiş ve tesis 2013 yılında faaliyete alınmıştır.

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlimizde İçme ve Kullanma suyu kaynaklarımız Metan, Mirzan ve Kürük'dür.

İlimizde içme ve kullanma suyu şebekesi nüfusun tamamına % 100' üne hizmet vermektedir.

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ile ilgili bilgiler Bingöl Belediye Başkanlığından temin edilememiştir. İlimizde içme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İlimizde İçme ve Kullanma suyu kaynaklarımız Metan, Mirzan ve Kürük dür. İçme ve kullanma suyu şebekesi nüfusun tamamına (% 100) hizmet vermektedir.

B.4.2. Sulama

İlgili kurumdan gerekli bilgiler alınamamıştır.

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde salma sulama yöntemi kullanılmamaktadır.

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlgili kurumdan gerekli bilgiler alınamamıştır.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

Konuyla ilgili Bingöl Belediye Başkanlığından bilgi edinilememiştir.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde akarsular üzerinde tesis edilen/planlanan baraj ve Hidroelektrik santralleri ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

Sıra No	Proje Adı	Proje Sahibi	Projenin Yeri
1	Kazan Barajı ve HES(20 MW)	Deniz Elektrik Üretim Ltd.Şti.	Bingöl İli Karlıova İlçesi Kaynarınar Köyü Perisuyu üzeri
2	Abdalan Regülatörleri ve HES(16,56 MW)	Yedisu Enerji Üretim Ltd.Şti..	Bingöl İli Yedisu İlçesi Şampaşa deresi üzeri Üzeri(Tunceli İlini de kapsamakta)
3	Ilıca Regülatörü ve HES(15,51 MW)	Bilsev Enerji Üretim ve Tic.A.Ş.	Bingöl İli Kiğı İlçesi
4	Pulur Regülatörü ve HES(18,10MW)	Bilsev Enerji Üretim ve Tic.A.Ş.	Bingöl İli Adaklı İlçesi
5	Gökçe Regülatörü ve HES(25,7 MW)	Mercan Enerji Üretim San.ve Tic.A.Ş.	Bingöl İli Merkez Gökçekanat Köyü
6	Uludere Regülatörü ve HES(6,75 MW)	Karva Enerji San.Tic. Ltd.Şti.	Bingöl İli Karlıova İlçesi Kaynak Köyü

7	Doğu Regülatörü ve HES (5,094 MW)	Nassan Elk.Ürt.İnş.Tur. San. Tic.Ltd.Şti.	Bingöl İli Solhan İlçesi Murat Nehri Giloran Deresi
8	Bingöl 2 Regülatörü ve HES(17,40 MW)	Bingöl Elektrik Enerji Üretimi Ltd.Şti.	Bingöl İli Merkez İlçesi Göynük Çayı Üzeri
9	Bingöl 1 Regülatörü ve HES (7,75 MW)	Karlıova Elektrik Enerji Üretimi Ltd.Şti.	Bingöl İli Karlıova İlçesi Göynük Çayı Üzeri
10	Bilaloğlu Regülatörü ve HES(11,11 MW)	Uzaş Mad.Çimento Alçı İnş.Elektrik Üretim A.Ş.	Bingöl İli Merkez Çevrîmpınar (gökçe çayı)
11	Yedisu regülatörü ve HES (23,31 MW)	Özaltın Enerji Üretim ve İnş.A.Ş.	Bingöl İli Kiğı İlçesi Peri Suyu Üzeri
12	Çapakçur Regülatörü ve HES (1,7 MW)	Yesrib Kuy.Hay.Gd. Ürt. Paz.San.Tic.A.Ş.	Bingöl İli Merkez İlçesi
13	Karataş Regülatörü ve HES (42,67 MW)	Anadolium Elektrik Üretim Ltd.Şti.	Bingöl İli Karlıova İlçesi Yedisu yerleşim yeri Peri Çayı Üzeri
14	Başköy Barajı ve HES (38,80 MW)	Anadolium Elektrik Üretim Ltd.Şti.	Bingöl İli Peri Çayı Başköy Suyu Üzeri
15	Beyhani I-II Barajları-HES ve Malzeme Ocakları(580 MW)	Kalehan Enerji Üretim ve Tic.A.Ş.	Elazığ-Bingöl İlleri Murat Nehri Üzeri
16	Aşağı Kaleköy- Yukarı Kaleköy Barajları ve HES(1081 MW)	Kalehan Enerji Üretim ve Tic.A.Ş.	Bingöl-Muş İlleri Murat Nehri Üzeri
17	Saf I-II-III Regülatörleri ve HES(72,87 MW)	Saf Enerji Elektrik Üretim San.ve Tic.A.Ş.	Bingöl İli Karlıova İlçesi Göynük Çayı Üzeri
18	Duru HES(46 MW)	Durusu Enerji Üretim A.Ş.	Bingöl İli Yedisu İlçesi Perisuyu Üzeri
19	Kığı Barajı ve HES(140 MW)	DSİ	Bingöl İli Kiğı İlçesi Perisuyu üzeri
20	Pembalik Barajı ve HES(108 MW)	Darenhes Elt.Üretim A.Ş.	Elazığ-Tunceli-Bingöl İlleri Perisuyu üzeri
21	Özlüce Barajı ve HES(200 MW)	DSİ	Bingöl-Elazığ İlleri Perisuyu Üzeri
22	Bayram HES(1,2 MWe)	Enbi Enerji Tic.ve San.Ltd.Şti.	Bingöl İli Merkez İlçesi
23	Dipni Barajı ve HES(86,253 MWm)	Aksa Enerji Üretim A.Ş.	Diyarbakır Elazığ Bingöl(Servi-Dicle nehri üzeri)
24	Gözeler Regülatörü ve HES(61,8 MWm)	Kalehan Enerji Üretim ve Tic.A.Ş.	Bingöl İli Merkez Garip köyü

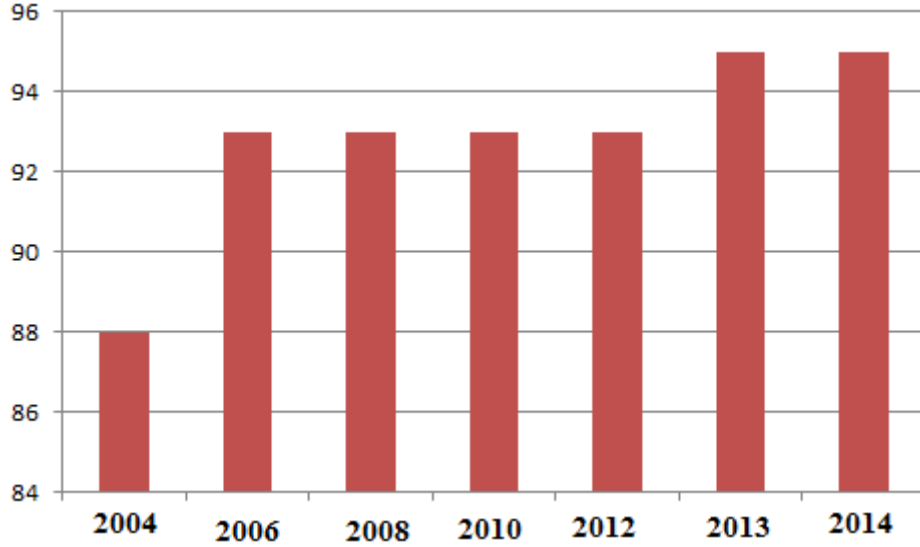
B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlgili kurumdan gerekli bilgiler alınamamıştır.

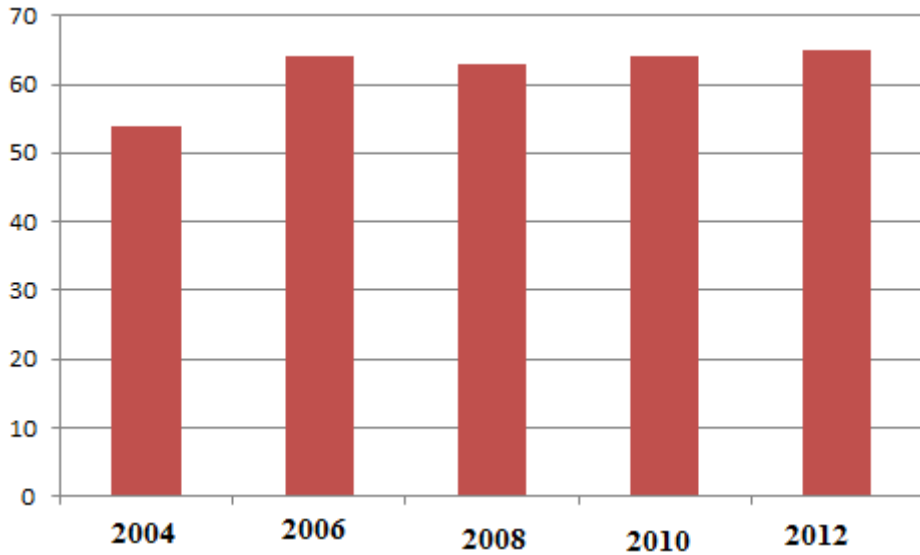
B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

Bingöl Belediyesi kanalizasyon şebekesi nüfusun % 95 'ine hizmet vermektedir.

Grafik B.4- Bingöl ilinde 2014 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (TÜİK, 2013)

Grafik B.5 – Bingöl ilinde 2014 Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (TÜİK, 2012)

Çizelge B.5 – Bingöl ilinde 2014 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (Bingöl Belediye Başkanlığı, 2014)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	Artılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(kg/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
il Merkezi Bingöl Belediyesi	×			×	×		16500	-	37-634524 E,4305075 N	-	98000	(Maks) : 824
İlçeler	Solhan			×								
	Yayladere			×								

Arıtma Çamuru Miktarı : Max. 824 kg./gün

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

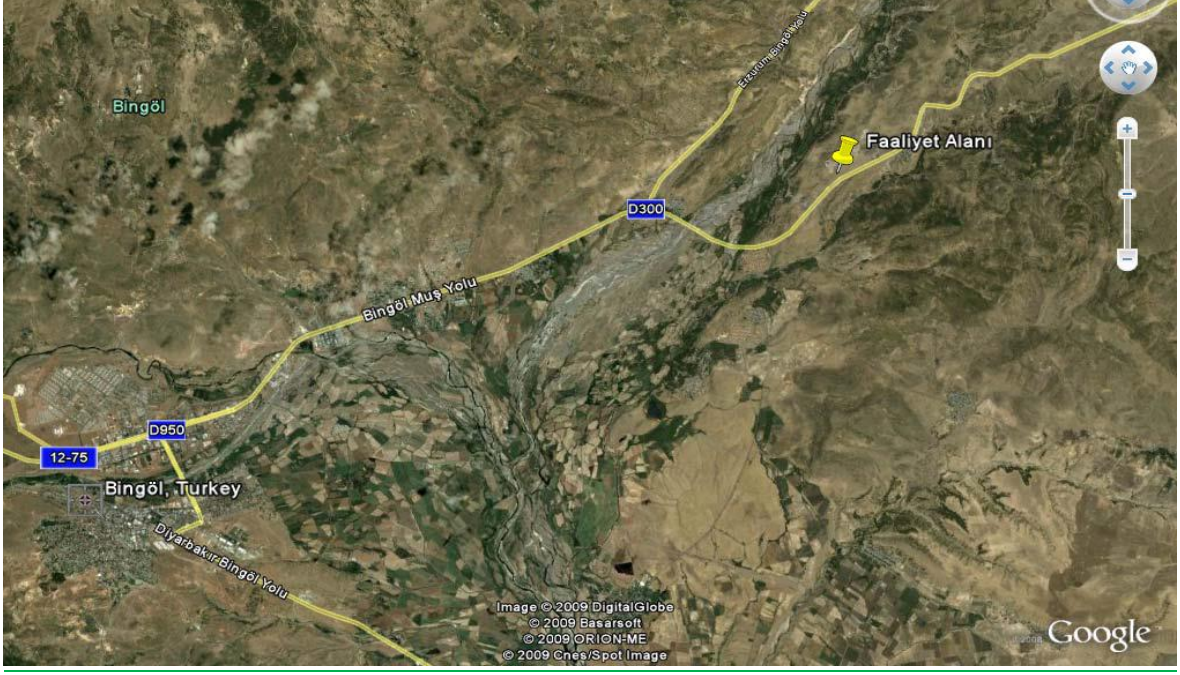
İlimizde bulunan OSB kurulum aşamasında olup doğal arıtma yapılmıştır. Ancak proje onayı ve gerekli izinler alınmamıştır.

Çizelge B.6 – Bingöl ilinde 2014 Yılı OSB’lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (OSB, 2014)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Bingöl	Kurulum Aşamasında		Doğal Arıtma			

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

Bingöl İli Yerel Yönetimler Çevre Hizmetleri Birliği (BİNÇEVBİR) Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösterecek olan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi inşaatı bitmiş ve tesis 2013 yılında faaliyete alınmıştır. Bingöl ili, Merkez ilçe, Beyaztoprak köyü K45.a.1 ve K45.a.2 paftalarında yapılan BİNÇEVBİR Katı Atık Bertaraf Tesisi'nin mevzi imar planı Bingöl İl Genel Meclisinin 17.11.2006 tarihinde K45A-08C-1D paftasında onaylanmıştır. Proje konusu faaliyet alanı Bingöl- Muş yolu istikametinde (ilin doğu yönünde) il merkezine yaklaşık 13 km uzaklıktadır. Alana en yakın yerleşim yeri olarak yaklaşık 1 km mesafede Beyaztoprak Köyü, 2 km'de Onbirevler Köyü, 5 km'de Kardeşler Köyü bulunmaktadır. En yakın sanayi alanı, Küçük Sanayi Sitesi olup tesise olan uzaklığı yaklaşık 5 km'dir. Ayrıca sahaya yaklaşık 0,5 km mesafede bir asfalt plante tesisi bulunmaktadır. Tesisin konumu Şekil de görülmektedir.

Harita B.1. Bingöl İli Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Yeri

Yer altı ve yüzey sularının kirlenmemesi için düzenli katı atık tesisi çöp döküm sahası tabanı geomembran ile kaplanmış olup çöp sızıntı suları yer altı sularına karışmamaktadır. Çöp sızıntı suları depo alanı içerisinde yapılan sızıntı suyu havuzunda biriktirilmektedir. Bu havuzda biriktirilen çöp sızıntı suyu çöpün üzerine geri püskürtme yöntemi (resirkülasyon) kullanılmaktadır.

Organize Sanayi Bölgesinde bulunan tesislerin faaliyetleri süresince personelden kaynaklanan, organik kökenli evsel nitelikli katı atıklar oluşmaktadır ve oluşan bu katı atıklar “Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” gereğince depolanarak tesislerin kendi imkanlarıyla Bingöl Belediyesi (BİNÇEV-BİR) bünyesinde Katı Atık Düzenli Depolama alanına götürülerek bertarafı sağlanmaktadır.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde atıksuların geri kazanımı söz konusu değildir.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

İlimizde, “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” kapsamında yapılan herhangi bir çalışma mevcut değildir.

* Noktasal Kaynaklı Toprak Kirliliği Temizleme Yöntemleri

Biyoremediasyon
Fitoremediasyon
Parsel arıtımı
Buharlaştırma
Biyo havalandırma
Elektrokinetik arıtma
Yerinde oksidasyon
Solvent ekstraksiyonu
Hava ile dağıtma (Air sparging)
Buharlaştırma
Termal arıtma
Reaktif Barrier teknolojisi
Yerinde yıkama (In-situ Flushing)

B.6.2.Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı

Arıtma Tesisi arıtma çamuru fitre pres ile çıkışı sağlanarak su muhtevası ve tehlike sınıfı yapılan analizler sonucunda belirlenmiş olup arıtma çamuru 2. Sınıf düzenli depolama tesisinde depolanması uygun görülmektedir.

B.6.3.Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlimizde 13 adet madencilik projesinin Doğaya Yeniden Kazandırma Planları hazırlanmış ve İl Müdürlüğümüzce onaylanmıştır.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

İlgili kurumdan herhangi bir bilgi edinilememiştir.

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde çok sayıda akarsu ve Hidroelektrik santrali bulunmakta ve bu durum hem bölge ekonomisine hem de bölgenin iklimine fayda sağlamaktadır. İlimizde Bingöl Belediyesine ait Atıksu Arıtma Tesisi bulunmakta ve bu tesis il nüfusunun tamamına hizmet vermektedir. Ayrıca ilimizde BİNÇEV BİR’e ait Katı Atık bertaraf tesisi de mevcuttur.

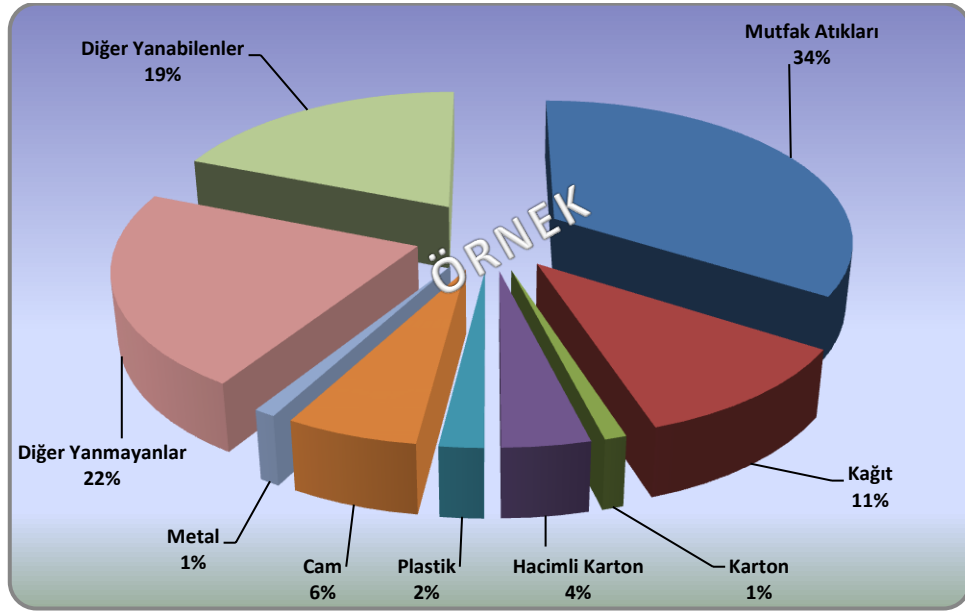
Kaynaklar

-Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Bingöl İli Yerel Yönetimleri Çevre Hizmetleri Birliği(BİNÇEVBİR) Başkanlığı tarafından inşaatı tamamlanan katı atık düzenli depolama tesisi 2013 yılında tam kapasiteyle hizmete alınmıştır. Tesisi tamamlanan katı atık düzenli depolama alanı yakınlarında yer altı ve yerüstü su kaynakları bulunmamaktadır. Mevcut vahşi depolama alanı rehabilite edilerek yeşil alan olarak değerlendirilmesi planlanmaktadır.

Grafik C.1- Bingöl ilinde 2014 Yılı Atık Kompozisyonu (Bingöl Belediyesi, 2014)

Çizelge C.1 – (.....) ilinde 2014 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Katı Atık Miktar ve Kompozisyonu (Kaynak, yıl)

İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Geri Kazanılan Ortalama Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Atık Kompozisyonu (yıllık ortalama, %)					
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Organik	Kağıt	Cam	Metal	Plastik	Kül
İl Geneli															

İlgili kurumdan bilgi alınamamıştır.

Çizelge C.2 – (.....) ilinde 2014 Yılı İl/İlçe Belediyelerde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri
(Kaynak, yıl)

İl/ilçe Belediye Adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? **			Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi				
	Evsel *	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Toplama	Taşıma	Bertaraf	Düzensiz Depolama	Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)

* Ofis işyeri dahil.

** Belediye (B), Özel Sektör (ÖS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanının sembolünü yazınız.

İlgili kurumdan bilgi alınamamıştır.

Çizelge C.3- Bingöl ilinde 2014 Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi (Bingöl Belediye Başkanlığı, 2014)

Birlik adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu varsa sayısı	Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi			
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
BİNÇEVİR	X	-	-	-	X	-	-	-

* Ofis işyeri dahil.

Bingöl İli Katı Atık Kompozisyonu (2009)

Katı Atık Bileşenleri	KİŞ (%)	YAZ (%)
Mutfak Artıkları	37,70	35.60
Kâğıt	5,12	5.94
Karton	0,67	1.79
Hacimli Karton	3,09	3.38
Plastik	10,26	3.49
Cam	3,51	6.11
Metal	1,54	1.85
Hacimli Metal	0,00	0.00
Atık Elektrikli ve Elektronik Ekipman	0,00	0.01
Tehlikeli Atık	0,00	0.00
Park ve Bahçe Atıkları	2,77	1.65
Diğer Yanmayanlar	22,02	19.13
Diğer Yanabilenler	13,32	21.05
Diğer Yanabilir Hacimli Atıklar	0,00	0.00
Diğer Yanmayan Hacimli Atıklar	0,00	0.00
Diğerleri	0,00	0.00
TOPLAM	100,00	100.00

BİNÇEVİR Nüfus ve Katı Atık Projeksiyonları

İşletme Süresi	Sene	Nüfus (N)	Kişi başı Atık Üretimi (kg/N G)	Günlük Atık Miktarı (ton/ G)	Yıllık Atık Miktarı (ton/yıl)	Atık Hacmi (iyi Sıkıştırılmış) (m3/yıl)	Kümülatif Atık Hacmi (m3)
1	2010	127.378	0,80	102	37.194	40.210	40.210
2	2011	131.199	0,80	105	38.310	41.416	81.627
3	2012	135.135	0,80	108	39.460	42.659	124.286
4	2013	139.189	0,80	111	40.643	43.939	168.224
5	2014	143.365	0,80	115	41.863	45.257	213.481
6	2015	147.666	0,80	118	43.118	46.615	260.096
7	2016	152.096	0,80	122	44.412	48.013	308.109
8	2017	156.659	0,80	125	45.744	49.453	357.562
9	2018	161.359	0,80	129	47.117	50.937	408.499
10	2019	166.199	0,80	133	48.530	52.465	460.964
11	2020	171.185	0,80	137	49.986	54.039	515.003
12	2021	176.321	0,80	141	51.486	55.660	570.664
13	2022	181.611	0,80	145	53.030	57.330	627.994
14	2023	187.059	0,80	150	54.621	59.050	687.044
15	2024	192.671	0,80	154	56.260	60.821	747.865
16	2025	198.451	0,80	159	57.948	62.646	810.511
17	2026	204.404	0,80	164	59.686	64.525	875.037
18	2027	210.536	0,80	168	61.477	66.461	941.498

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Bingöl Belediye Başkanlığı tarafından ilimiz Recep Tayip Erdoğan Mah. çevresinde hafriyat döküm alanı belirlenmiş olup ayrıca İl Özel İdaresi tarafından Bingöl Merkez Ekinyolu Köyü civarında hafriyat döküm alanı belirlenmiştir.

C.3. Ambalaj Atıkları

Belediyemiz Çevre Hizmetleri Birliği (BİNÇEVİR) tarafından inşaatı tamamlanarak faaliyete alınacak katı atık bertaraf tesisinin hizmet vermesiyle birlikte ambalaj atıklarına yönelik çalışmaların da başlatılacağı planlanmaktadır.

Çizelge C.4- Bingöl ilinde 2014 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları
(Atık Ambalaj Sistemi, 2014)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	12.200	12.200	-	-	-	-
Metal	-	-	-	-	-	-
Kompozit	-	-	-	-	-	-
Kağıt Karton	250	-	-	-	-	-
Cam	-	-	-	-	-	-
Toplam	12.450	12.200	-	-	-	-

C.4. Tehlikeli Atıklar

Belediye Başkanlığımızca tehlikeli atıklar kapsamında atık madeni yağlara ilişkin PET DER firması ile protokol yapılmış olup bu yağların bertarafı sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2014 yılsonu itibariyle 1150 lt. Atık madeni yağ toplanarak bertaraf edilmiştir.

Çizelge C.5 – Bingöl ilinde 2014 Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler (TABS, 2014)

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	(2014) Yılı						
		Atık Miktarı (kg/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
-	130208	4680	-	-	-	-	-	-
-	180103	665	-	-	-	-	-	-
-	200126	910	-	-	-	-	-	-
-	200126	1180	-	-	-	-	-	-
-	180103	943	-	-	-	-	-	-
-	180103	950	-	-	-	-	-	-
-	130208	300	-	-	-	-	-	-
-	180103	8439	-	-	-	-	-	-
-	130208	400	-	-	-	-	-	-
-	130208	750	-	-	-	-	-	-
-	180202	155754	-	-	-	-	-	-
-	180202	5362	-	-	-	-	-	-
-	180202	27803	-	-	-	-	-	-
-	180103	518	-	-	-	-	-	-
-	180202	18771	-	-	-	-	-	-
-	130208	1660	-	-	-	-	-	-
-	130206	2900	-	-	-	-	-	-
-	100321	59420	-	-	-	-	-	-

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	(2014) Yılı						
		Atık Miktarı (kg/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %'si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %'si	Bertaraf Yöntemi
-	130208	20850	-	-	-	-	-	-
-	150110	280	-	-	-	-	-	-
-	150110	640	-	-	-	-	-	-
-	150202	1780	-	-	-	-	-	-
-	160107	1300	-	-	-	-	-	-
-	160107	2880	-	-	-	-	-	-
-	180103	41	-	-	-	-	-	-
-	200126	1350	-	-	-	-	-	-
-	180103	213	-	-	-	-	-	-
-	180202	7623	-	-	-	-	-	-
-	180103	88	-	-	-	-	-	-
-	180103	207	-	-	-	-	-	-
-	180103	584	-	-	-	-	-	-
-	180103	9034	-	-	-	-	-	-
-	180103	174	-	-	-	-	-	-
-	130208	8200	-	-	-	-	-	-
-	180103	30	-	-	-	-	-	-
-	180103	121	-	-	-	-	-	-
-	130208	4300	-	-	-	-	-	-
-	160110	4	-	-	-	-	-	-
-	160601	500	-	-	-	-	-	-
-	180202	5593	-	-	-	-	-	-
-	180103	252	-	-	-	-	-	-
-	180103	184	-	-	-	-	-	-
-	080317	4	-	-	-	-	-	-
-	130208	40	-	-	-	-	-	-
-	130703	50	-	-	-	-	-	-
-	150202	50	-	-	-	-	-	-
-	180103	17	-	-	-	-	-	-
-	180103	245	-	-	-	-	-	-
-	180103	542	-	-	-	-	-	-
-	130208	34900	-	-	-	-	-	-
-	160107	6750	-	-	-	-	-	-
-	200126	2520	-	-	-	-	-	-
-	180103	21	-	-	-	-	-	-
-	130703	50	-	-	-	-	-	-

*Atık Yönetiminin Genel Esasları ya da tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde tanımlanan 2 rakamlı aktivite tipini gösterir.

** Aynı yönetmeliklerde her bir aktivite için sıralanan tehlikeli atık kodu (6 rakamlı).

C.5. Atık Madeni Yağlar

İlimizde Atık madeni yağlara ilişkin PET DER ile protokol yapılmış olup bu yağların bertarafı sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2014 yıl sonu itibariyle 1150 lt. Atık madeni yağ toplanarak bertaraf edilmiştir.

C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ilimizde belediyemiz tarafından toplama ve eğitim çalışmaları yapılmakta olup toplanan atık pil ve akümülatörler yılsonunda TAP derneğine gönderilerek nihai bertarafı sağlanmaktadır.2014 yılsonu itibariyle 2 kg. atık pilin teslimatı yapılmıştır.

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

İlimiz mücavir alan sınırları içerisinde Bitkisel Atık Yağların Toplanmasına ilişkin Ezici-Deha firması ile protokol yapılmış olup cafe, lokanta, restaurant, yemekhane, otel, okul vs. yerlerde bitkisel atık yağlar ayrı biriktirilerek Belediyemiz adına bu firma tarafından alınarak bertarafı sağlanmaktadır. 2014 yılsonu itibariyle 4020 lt. Bitkisel atık yağ firma eliyle toplattırılmıştır.

C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

12 Kalıcı Organik Kirleticilerden biri olan PCB'ler bir grup aromatik klorlu bileşik olan poliklorlu bifenillere verilen genel isimdir. PCB'lerin zararlı etkileri, bu maddelerle kirletilmiş gıda ve içecekler tüketildiğinde veya bu maddeler teneffüs edildiğinde, yutulduğunda ya da deriyle temas ettiğinde ortaya çıkmaktadır. PCB'ler bertaraf veya başka herhangi bir amaçla yakıldıklarında tam bir yanma meydana gelmezse, çok daha zararlı etkilere sahip furanlar (PCDF) ve dioksinler (PCDD) yan ürün olarak ortaya çıkmaktadır.

Konu ile ilgili gerekli bilgi alınamamıştır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Belediyemiz tarafından ÖTL ler geçici depolanması sağlanarak yaptığımız protokol gereği ömrünü tamamlamış lastikler belediyemiz tarafından geçici biriktirilmektedir. 2014 yılı sonu itibariyle ilgili firmaya 11440 kg atık lastik teslimatı yapılmıştır.

Çizelge C.16 – Bingöl ilinde 2014 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler (Çevre Bilgi Sistemi, 2014)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
-	-	-	-	-	-	-	-	367,77

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlanmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Konuyla ilgili ilgili kurumdan gerekli bilgi edinilememiştir.

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

"Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik" kapsamında İlimizde 1 adet ÖTA teslim yeri mevcuttur.

Çizelge C.19 - Bingöl ilinde 2014 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı, 2014

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
1	-	-	-	-	-

C.12. Tehlikesiz Atıklar

“Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik” 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile atıkların oluşumlarından bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetimlerinin sağlanmasına yönelik genel esaslar belirlenmiştir. Aynı zamanda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Birliği mevzuatının ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması sağlanmıştır.

Yönetmelikte “atık”, “üretici”, “sahip”, “yönetim”, “toplama”, “bertaraf” ve “geri kazanım” tanımları yapılmakta, atık yönetimi ilkeleri sıralanmakta, geri kazanım ve bertaraf faaliyetlerini yapan işletmeler için lisans ve kayıt tutma zorunluluğu getirilmekte, atık yönetim maliyetinin finansmanı ile ilgili hükümlere yer verilmektedir. Ayrıca atık kategorileri, atık bertaraf ve geri kazanım faaliyetleri ile 839 atık türü liste olarak verilmiştir.

Söz konusu 839 atık türünden 434 tanesi tehlikesiz atık özelliğindedir. Bu atıklardan tehlikeli atıklar, ambalaj ve evsel atıklar gibi atık türlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar ilgili Yönetmeliklerle belirlenmiştir. Ancak, üretimden kaynaklanan bazı tehlikesiz atıkların yönetimi boşlukta kalmıştır. Bu aşamada bazı tehlikesiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geri kazanım faaliyetlerinin yönetilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” hazırlanmış ve 17 Haziran 2011 tarih ve 27967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikesiz atıkların düzenli depolama faaliyetleri, 26 Mart 2010 tarih ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Yönetmeliğin Ek-2 kapsamında yapılan analiz sonuçlarına göre atıklar, I. Sınıf, II. Sınıf ya da III. Sınıfı Düzenli Depolama Sahalarında bertarafı sağlanmaktadır.

Türkiye’de tehlikesiz atık statüsünde olan ve miktar olarak oldukça fazla olan demir çelik sektöründen kaynaklanan, cüruf atıkları; Termik santrallerden kaynaklanan, kül atıkları ve daha çok biyolojik arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları bu atık grubunda değerlendirilmektedir.

İlimizde Tehlikesiz Atık Toplama Ayırma Belgesi verilen 1 adet tesis bulunmaktadır.

Çizelge C.20 – Bingöl ilinde 2014 Yılı İçin Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikesiz Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Edilmesi İle İlgili Verileri (Çevre Bilgi Sistemi, 2014)

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2014						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
-	160103	41540	-	-	-	-	-	Yakma (karada)
-	160103	11620	-	-	-	-	-	Yakma (karada)

Aktivite kodu*	Atık Kodu**	2014						
		Atık Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım Miktarı (ton/yıl)	Geri Kazanım %' si	Geri Kazanım Yöntemi	Bertaraf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf %' si	Bertaraf Yöntemi
-	010399	10	-	-	-	-	-	Sürekli Depolama
-	160103	314600	-	-	-	-	-	Yakma (karada)

* Atık Yönetiminin Genel Esasları ya da Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde tanımlanan 2 rakamlı aktivite tipini gösterir.

** Aynı yönetmeliklerde her bir aktivite için sıralanan tehlikeli atık kodu (6 rakamlı).

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir çelik sektörü mevcut değildir.

Çizelge C.21 – Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi

ATIK KODU	ISIL İŞLEMDEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 02	Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar	
10 02 01	Cüruf işleme atıkları	
10 02 02	İşlenmemiş cüruf	
10 02 07*	Tehlikeli maddeler içeren gazların arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	M
10 02 08	10 02 07 dışında gaz arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	
10 02 10	Haddehane tufalı	
10 02 11*	Soğutma suyunun arıtılmasından kaynaklanan yağ içerikli atıklar	M
10 02 12	10 02 11 dışındaki soğutma suyu arıtma atıkları	
10 02 13*	Gaz arıtımı sonucu oluşan ve tehlikeli maddeler içeren çamurlar ve filtre kekleri	M
10 02 14	10 02 13 dışındaki gaz arıtımı sonucu oluşan çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 15	Diğer çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

Çizelge C.22 – Bingöl ilinde 2014 Yılı için İldeki Demir ve Çelik Üreticileri Üretim Kapasiteleri, Cüruf ve Bertaraf Yöntemi (Kaynak, yıl)

Tesis Adı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
Veri bulunmamaktadır.			
TOPLAM			

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

Çizelge C.23 –Bingöl ilinde 2014 Yılı Termik Santrallerde Kullanılan Kömür Miktarı Ve Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı (Kaynak, yıl)

Termik Santralin Adı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)
Veri bulunmamaktadır.		
TOPLAM		

Çizelge C.24 – Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre Termik Santral Atıkları

ATIK KODU	ISIL İŞLEMDEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 01	Enerji Santrallerinden ve Diğer Yakma Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar (19 Hariç)	
10 01 01	(10 01 04'ün altındaki kazan tozu hariç) dip külü, cüruf ve kazan tozu	
10 01 02	Uçucu kömür külü	
10 01 03	Turba ve işlenmemiş odundan kaynaklanan uçucu kül	
10 01 04*	Uçucu yağ külü ve kazan tozu	A
10 01 05	Baca gazı kükürt giderme işleminden (desülfrizasyon) çıkan kalsiyum bazlı katı atıklar	
10 01 07	Baca gazı kükürt giderme işleminden (desülfrizasyon) çıkan kalsiyum bazlı çamurlar	
10 01 09*	Sülfürik asit	A
10 01 13*	Yakıt olarak kullanılan emülsifiye hidrokarbonların uçucu külleri	A
10 01 14*	Atıkların birlikte yakılmasından (co-incineration) kaynaklanan ve tehlikeli maddeler içeren dip külü, cüruf ve kazan tozu	M
10 01 15	10 01 14 dışındaki birlikte yakılmadan (co-incineration) kaynaklanan dip külü, cüruf ve kazan tozu	
10 01 16*	Atıkların birlikte yakılmasından (co-incineration) kaynaklanan ve tehlikeli maddeler içeren uçucu kül	M
10 01 17	10 01 16 dışındaki birlikte yakılmadan (co-incineration) kaynaklanan uçucu kül	
10 01 18*	Tehlikeli maddeler içeren gaz temizleme atıkları	M
10 01 19	10 01 05, 10 01 07 ve 10 01 18 dışındaki gaz temizleme atıkları	
10 01 20*	Saha içi atıksu arıtımından kaynaklanan tehlikeli maddeler içeren çamurlar	M
10 01 21	10 01 20 dışındaki saha içi atıksu arıtımından kaynaklanan çamurlar	
10 01 22*	Kazan temizlemesi sonucu çıkan tehlikeli maddeler içeren sulu çamurlar	M
10 01 23	10 01 22 dışındaki kazan temizlemesi sonucu çıkan sulu çamurlar	
10 01 24	Akışkan yatak kumları	
10 01 25	Termik santrallerin yakıt depolama ve hazırlama işlemlerinden çıkan atıklar	
10 01 26	Soğutma suyu işlemlerinden çıkan atıklar	
10 01 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

Arıtma Tesisi arıtma çamuru fitre pres ile çıkışı sağlanarak su muhtevası ve tehlike sınıfı yapılan analizler sonucunda belirlenmiş olup arıtma çamurunun 2. Sınıf düzenli depolama tesisinde depolanması uygun görülmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

Belediyemiz Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği gereği 2011 tarihinde Erzurum Büyükşehir Belediyesi ile 5 yıllık tıbbi atıkların toplanması ve taşınması protokolü yapılmış olup ilimiz merkezinde sağlık kuruluşlarından kaynaklanan tıbbi atıklar toplanıp taşınarak Erzurum Belediyesi sterilizasyon tesisinde nihai bertarafı yapılmaktadır. Bu atıkların toplanması ve taşınmasına ilişkin tıbbi atık fiyatı her yıl mahalli çevre kurulunda belirlenmektedir. 2014 yıl sonu itibariyle yaklaşık 210,5 ton tıbbi atığın bertarafı sağlanmıştır.

Çizelge C.25– 2014 Yılında Bingöl İli Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Bingöl Belediye Başkanlığı, 2014).

il/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu il
Bingöl Belediyesi	x		x		x(3)		0,57		x	Erzurum Belediyesi		Erzurum
Solhan Belediyesi		x	x		x		0,016	x			x	Erzurum
Çaytepe Tepesi		x		x		2	0,001					
Sancak Belediyesi		x		x			0,0006		x			
Ilıcalar Belediyesi		x		x		1	0,00025		x			
Araconak Belediyesi	x			x		1	0,0015					
Adaklı Belediyesi	x			x			0,008					
Genç Belediyesi		x					0,066		x			
Kiği Belediyesi	x			x		1	0,004		x			
Yayladere Belediyesi		x		x			0,007		x			
Servi Belediyesi		x		x			1,460					

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı "adet" olarak belirtilecektir.

Çizelge C.26- Bingöl ilinde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (Bingöl Belediye Başkanlığı, 2014)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	-	-	-	135	179,8	210,5

C.14. Maden Atıkları

İlimizde madencilik sektörü yaygın olup açık işletme yöntemi kullanılmaktadır. Faaliyet sırasında oluşan hafriyat atıkları faaliyet bitiminde çevre düzenlemesi çalışmalarında (dolgu vs.) kullanılmaktadır.

Çizelge C.27 – Maden Atıklarının Sınıflandırılması

Atık Kodu	Madenlerin aranması, çıkarılması, işletilmesi, fiziki ve kimyasal işleme tabi tutulması sırasında ortaya çıkan atıklar	Kategori
01 01	Maden kazılarında kaynaklanan atıklar	
01 03	Metalik Minerallerin Fiziki ve Kimyasal Olarak İşlenmesinden Kaynaklanan Atıklar	
01 04	Metalik Olmayan Minerallerin Fiziki ve Kimyasal İşlemlerinden Kaynaklanan Atıklar	
01 05	Sondaj Çamurları ve Diğer Sondaj Atıkları	

Çizelge C.28– Bingöl ilinde 2014 Yılında Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı (Kaynak, yıl)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı
Veri bulunmamaktadır.				

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde atıklar ile ilgili yaşanan en büyük problem evsel nitelikli katı atıkların vahşi depolama yöntemiyle depolanmasıdır. Ancak Bingöl Belediye Başkanlığı tarafından düzenli depolama tesisi kurulması ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup 2013 yılında faaliyete alınmıştır.

Atık pil ve akümülatörler, bitkisel atık yağlar, ömrünü tamamlamış lastikler, atık madeni yağlar, tehlikeli atıklar, ömrünü tamamlamış araçlar konusunda İl Müdürlüğüne bildirimler yapılmakta, ulusal atık taşıma formu ile takip edilmekte, çevre bilgi sisteminden kontroller yapılmaktadır.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Bingöl Belediye Başkanlığı

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlimizde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında yapılan herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

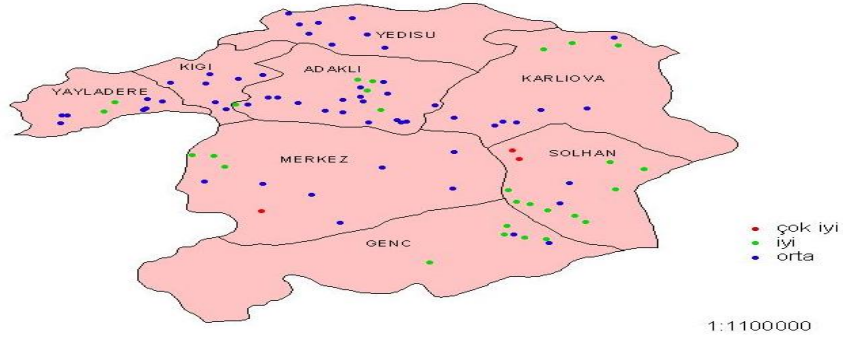
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Flora, İlimizde bulunan bitki çeşitleri: Hardal, Korunga, Püren, Kenger, Deve diken.

BİNGÖL İLİ BALLI BİTKİ MERA DAĞILIMI

FLORA HARİTASI KULLANIMI

Harita üzerinde dört ayrı renk bulunmaktadır. Bu renkler;
:Flora durumu zayıf olan köyleri

- Sarı (Koloni başına 0-12 kg)
- Mavi :Flora durumu orta seviyede olan köyleri (Koloni başına 13-25 kg)
- Yeşil :Flora durumu iyi olan köyleri (Koloni Başına 26-35 kg)
- Kırmızı :Flora durumu çok iyi olan köyleri (Koloni başına 35kg ve üstü) nü ifade eder.

Harita D.1. Bingöl İli Ballı Bitki Mera Dağılımı

hardal

*Korunga
(Onobrychis
yodonta)*

*Yonca(Medicago
sativa)*

*Üçgül(Trifolium palli
dum)*

nane

*Ballıbaba
(Lamium spp.)*

kekik

Fiğ

deve dikenı

*Püren
(Rosmarinus
ficinalis)*

*Çayır üçgülü
(Trifolium pratense)*

Reyhan

*Korunga
(Onobrychis)*

*Şerbetçi otu
(humulus lupulus)*

D.2. Fauna

İlimizde Çengel Boynuzlu Dağ Keçisi (Chamois), Boz Ayı, Kurt, Vaşak, Tavşan, Tilki, Yırtıcı Kuşlar vb.yaşamaktadırlar.

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

2873 Sayılı Milli Parklar Kanununun 2. maddesinde tanımlanan ve bu kanunun 3. maddesi uyarınca belirlenen, müdürlüğümüz sorumluluk alanı içerisinde Milli parklar, Tabiat parkları ve tabiat koruma alanı bulunmamaktadır. Ancak; Bu kanun çerçevesinde Solhan İlçesinde Yüzen Ada Tabiat Anıtı mevcuttur. Bu sahanın geneli 38 Ha'dır. Ancak Yüzen Ada Tabiat Anıtının Mevcut Alanı 400 Da'dır. **2003** Yılında Bakanlığımız Tarafından tescil edilmiştir. Mevcut gölün derinliğinin 40-60 metre olduğu tahmin edilmektedir. Gölün üzerinde 3 Adet yüzen kara parçası mevcut olup üzerinde dış budak ağaçları bulunmaktadır. Bu alanda 2008 yılı içinde çevre düzenleme yapım işi çerçevesinde kır kahvesi, wc, otopark ve seyir terasları yapılmıştır. Solhan İlçesine 17 Km uzaklığında, Bingöl İl Merkezine ise 60 Km' dir.

Alan : Bingöl İli Doğu Anadolu bölgesinin orta kesimlerinde olup, İlin % 24 ormanlık % 76 sı ormansız sahalardan ibarettir.

İklim Özelliği : Karasal iklim mntıkası içerisinde yer almaktadır. Karasal iklim, yüksek yaz sıcaklığı, çok şiddetli buharlaşma, düşük bulutluluk oranı, soğuk ve yağışlı kış mevsimi ile karakterize olmaktadır.

Topoğrafik Yapı : Bingöl orman İşletme Şefliği kuzey kesiminde yer alan sancak platosu ve orta güneyinde bulunana Bingöl ovası dışında genel olarak bir arazi yapısına sahiptir. Bu yapı 960 metreden 2947 metreye kadar çıkan yükseklik farkları derin vadiler, küçük platolar ve dağ silsileleri ile karakterize olmaktadır.

Toprak Özelliği : Genellikle Kahve rengi orman toprağıdır. Orta eğimli toprak sınıfına girer toprak orta derinliktedir. Bu açıklamalar doğrultusunda,

Bingöl İlinde karasal iklim hüküm sürmekte olup, yıllık ortalama yağış miktarı 965,1 mm.dir özellikle Yaz kuraklığı ve yağış miktarların çok az olması orman ağaçlarının gelişmesine olumsuz etki yapmaktadır. Her bir orman ağacı türünün rutubet, yükseklik, Işık, toprak ve su ihtiyacı birbirinden farklı olup, bu etmenler onların yetiştirme ve yayılış alanlarını etkilemektedir. Orman ağaçlarının yayılışlarını ve var oluşlarını Klimatik, Topoğrafik, Jeolojik ve Hidrolojik etmenler etkilemektedir.

Bingöl İlinde ortalama nispi nem % 57 dir. Nem mikatrı düşük olduğundan meşe yetişmesi için uygun yetiştirme muhiti şartları oluşmaktadır. İlimizde doğal olarak yetişen muhiti şartlarında geniş ormanlar kurmaktadır. Mevcut meşe türleri; Q.Asgiloga, Q.İnfectoria, Q.libani, Q.Boissileri, Q.Manifera, Q.siyapiremis türlerinden oluşmaktadır.

İlimizin Jeolojik yapısı çok çeşitli dönemlerden oluşmuştur. Ormanların yetiştiği ana kayalarda birbirinden farklıdır. Granit, Diyont ana kayalar üstünde sedir, karaçam, Meşe,

Alıç, Ardıç, ağaçları mevcuttur. Serpantin üstünde Meşe, alıç ve Ardıç mevcut olup, Bozat ve kalker ana kayalarında Meşe, sedir ve Karaçam mevcuttur. Bingöl ili Dağlık bir yapıya sahip olduğundan ortalama eğim fazladır. Bu Nedenle toprak koruması yönünden mevcut meşe kök potansiyelinin etkisi çok fazladır.

Orman ağaçları genellikle derin topraklarda daha iyi kök gelişimi yapmaktadır. İlimiz & 50 sinden daha büyük bir alanda Erozyon problemi olup, mevcut oluşmuş topraklar partikülleri de yağış ile beraber yüzeysel yağışla nehirlerimize akmaktadır.

Bingöl İli ve çevresinde mutlak toprak derinliği genellikle 30-60 cm. olup, Fizyolojik derinlik bununda altında altındadır. Ağaç köklerinin ana kaya çatlak ve yarıklarına girerek yaptığı derinlik (Frezyolojik derinlik) sert ana taşı üzerinde yatan ince taneli gevşek materyalin kalınlığı daha azdır. Bu da ağaç köklerinin gelişmesi için bir dezavantajdır.

Orman ağaçları yaprak, dal, sürgün ve kökleri ile düşen yağışı tutarak yüzeysel akışa geçmesine engel olup, toprakta tutar ve su ihtiyacını karşılar, toprakta kökler gelişme imkanı bulduğu oldukça derinlere inerek taban suyundan faydalanabilir. İlimizde yetişmiş ağaçların ziraat bitkisi gibi sulanmasına gerek bulunmamaktadır. Bu şekilde toprakta tutulan su ile ormanlar toprağın taşınmasına engel olup, tabiattaki su ve toprak dengesini sağlar.

Bölgemizde ormanlar aşırı ve usulsüz faydalanma, araz, sınıflandırılmasının yapılmamış olması, sosyal baskılar ve mülkiyet problemleri neticesinde oldukça yukarı rejyonlarda seyretmektedir.

Doğal yayılış gösteren meşe baltalıkların orta dağlık arazi olan 960-2900 metre yükseklikte bulunmaktadır.

İLİN ORMAN ENVANTERİ

Bingöl ilinin orman envanteri son verilere göre aşağıda çıkarılmıştır. (2014 Yılı)

ŞEFLİĞİ	ORMANLIK ALAN (ha)						TOPLAM ORMANLIK ALAN (ha)	ORMINASIZ ALAN (ha)	GENEL ALAN (ha)
	VERİMLİ ORMAN (ha)			BOZUK ORMAN (ha)					
	NORMAL KORU (ha)	NORMAL BALTALIK (ha)	TOPLAM (ha)	BOZUK KORU (ha)	BOZUK BALTALIK (ha)	TOPLAM (ha)			
BİNGÖL	30,5	6317,0	6347,5	1147,0	37849,0	38996,0	45343,5	91641,5	136985,0
ILICA	896,0	6251,5	7147,5	7241,5	25985,0	33226,5	40374,0	168803	204177,0
GENÇ	91,0	10336,5	10427,5	1725,5	61748,5	63474,0	73901,5	76894,0	150295,5
SOLHAN	-	2445,0	2445,0	976,0	24165,0	25141,0	27586,0	71690,0	98676,0
KİĞİ	374,0	19040,5	19414,5	8599,5	48610,5	57210,0	76624,5	137513,5	214138,0
TOPLAM	1391,5	44390,5	45782,0	19689,5	198358,0	218047,5	263829,5	540442,0	804271,5

İlimizdeki ormanların mülkiyeti devlete ait olup, O.G.M. adına Bingöl Orman İşletme Müdürlüğüne işletilmektedir. Ormanların Orman Amenajman planları ile Orman İşletmesince kar amacı güdülmeksizin ormanların devamlılığını sağlamak gayesiyle işletilmektedir. Mevcut ormanların tamamına yakınının meşe ağaçlarından oluşan baltalık tarzındaki ormanlardır. Buralardan elde edilen orman emvali genellikle yakacak vasfındaki orman ürünleridir. Yakacak vasfında (Maden direği, tel direği, tomruk, sanayi odunu v.b) orman mevali yok denecek kadar azdır. Orman dışı orman ürünleri (Reçine, Mantar, Kozalak, Sığla, kekik vs.) pek az rastlanmaktadır. Ormanların veriminin azalmasının sebebi aşırı otlatma yaprak ve usulsüz faydalanmadır. Ormana yapılan otlatma baskısının azalması ve yapılan ağaçlandırma çalışmaları orman varlığını arttırmıştır.

D.4. Çayır ve Mera

Çizelge D.1- İlimiz Mera ve Çayır Alanları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü-2011)

Arazi Varlığı	Alan(ha)	% Oran
Mera Alanı	414.407	50,21
Çayır Alanı	18.064	2,19

İlimizde çayır ve mera alanlarının toplamı 432.471 ha'dır. İl genelinde meraların verimi kuru ot olarak 400-800 kg arasındadır. İlin çayır alanlarının tamamına yakını I. - IV. sınıf araziler üzerinde bulunmaktadır. Mera alanlarının tamamına yakını ise VI. – VII. sınıf arazilerinden oluşmaktadır.

D.5. Sulak Alanlar

İlimizde sulanabilir alan 21.784,84 ha dır. 5.297 ha alan ise sulanamayan tarım alanıdır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Bingöl'de bulunan doğal sit alanları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Sit Alanının Adı	Sit Alanının Adresi	Sit Alanı Türü
La'l Dut Ağacı	Çayağzı Köyü-Yayladere	-
Kerek Mağarası	Kığı	-
Yüzen Ada	Hazarşah Köyü – Solhan	I.Derece doğal sit alanı
Kös Kaplıcaları	Ilıcalar	I.ve III. Derece doğal sit alanı

Resim D.1. Bingöl ili Kerek Mağarası

Yüzen Ada, Solhan ilçesine bağlı Hazarşah Köyü Aksakal mezrasında bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tabiat anıtı olarak ilan edilmiş ve koruma altına alınmıştır. Gölün üç tarafı dağlar ve tepelerle çevrilmiş düz arazi üzerinde bulunan krater göl konumundadır. Gölün alanı 300 m²'nin üzerinde olup yaz ve kış aylarında su seviyesi aynı kalmaktadır. Göl üzerinde birbirinden bağımsız hareket eden üç ada bulunmaktadır.

Yüzen adalar; üzerinde barındırdığı yapraklı ve otsu bitki türleri ile yelken işlevi yaparak ilginç bir yapı oluşturur ve rüzgarda adaların göl yüzeyinde hareket etmesini sağlarlar. Bu özelliği itibariyle ekosistem bütünlüğü içerisinde ilginç bir görünüm sergileyerek alanın peyzaj değerini artırır.

Resim D.2. İlimizde Bulunan Tabiat Anıtı (Yüzen Ada)

Kös Kaplıcaları, Bingöl'ün 25 kilometre kuzeydoğusunda, Ilıcalar mevki denilen yörede, Kös köyündedir. Kös köyü, Merkez ilçeye bağlı Ağacaeli bucağı sınırlan içinde olup eski adı Fahran'dır. Bu nedenle Tahran Kaplıcası' diye de adlandırılır. Bu kaplıca, Doğu Anadolu bölgesinin en iyi kaplıcaları arasında sayılır. Gür bir orman içindedir. Burası aynı zamanda bir gezinti yeri olarak da ünlenmiştir.

Kaplıcanın, bileşimleri benzer özellikler gösteren, ancak teknik değerlerinde bazı farklılıklar olan iki kaynağı vardır:

a) Hamam kaynağı: Bikarbonat, sodyum, kalsiyum, bromür ve arsenik içerir. Sıcaklığı 42.5°C, radyoaktivitesi

4.11 eman, pH değeri 6.15'dir. Bu su direkt olarak hamamda kullanılmaktadır.

b) Moteller kaynağı: Sodyum ve kalsiyum bikarbonatı, sülfatlı bir sudur. Radyoaktivitesi 1.24 eman, pH değeri 7.0, sıcaklığı ise 45°C'dir. 'Sıcak kaynak' olarak adlandırılan bu kaynağın suyu, kaplıcadaki konaklama tesislerinde değerlendirilmektedir.

Resim D.3. Bingöl İli Kös Kaplıcaları

Kaynaklar

-Orman İşletme Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Çizelge E.1 – (2012) Yılı İlimizin Arazilerinin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2012)(2014 yılı verilerine ulaşılamamıştır.)

Arazi Kullanım Türü	Alan(da)
Tarım arazileri	59.140
Çayır-Mera	432.471

İlimiz insanı, zengin çayır, mera, otlak, ve yaylaları ile adeta üretime davet etmektedir. Bu nedenle yaz aylarında batı ve güney illerindeki göçer hayvan yetiştiricilerinin de sürekli olarak konakladıkları bir yer olmuştur. Bunun yanında zengin bitki florası ile de arıcılık için ideal bir üretim alanı niteliğindedir. Bu itibarla göçer arıcılar da sıcak yaz aylarında konaklamak için her yıl İlimizi ziyaret etmektedirler. Bingöl yaylalarından elde edilen balın da Türkiye genelinde saygın bir yeri olduğu hatırlandığında bu tür taleplerin haklılığı bir gerçektir.

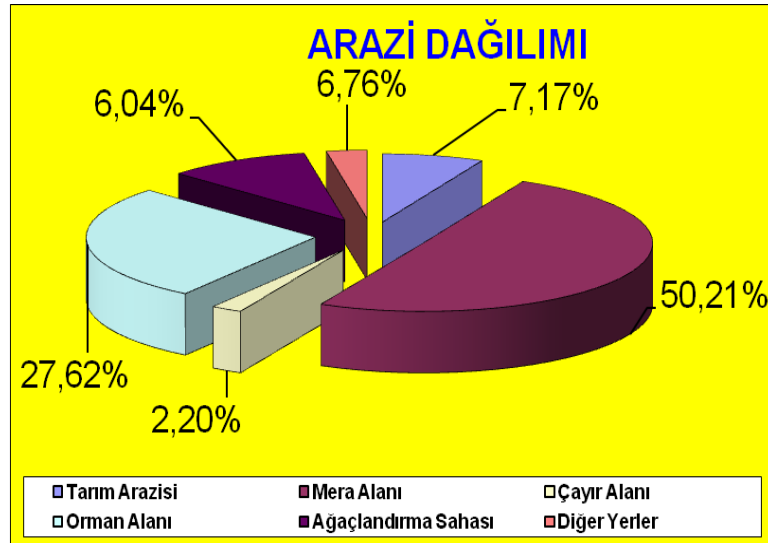
Ormanı, yaylası, merası, koyunu, sütü, yoğurdu, yağı, peyniri, ayranı, çökeleği, arısı, balı, karpuzu, biberi, domatesi, hıyarı, cevizi, elması, armudu, dutu, güneşin doğuşu, Yüzen Adası, Ataparkı, kekliği, yaban keçisi, balık avcılığı, Kös Kaplıcaları ve kayak evi ile şirin **Bingöl**'ümüz oldukça zengin bir potansiyele sahiptir.

Bingöl İli ileriki yıllarda doğal zenginliğiyle önemli bir turizm merkezi olacaktır. Zengin meşe ormanları, soğuk suları, güzel yaylaları ile doğal park ve piknik alanlarıyla doludur. Ulaşım açısından, hava alanı inşaatının bitmesi ve faaliyete geçmesiyle İlimizin doğal yaşama alanları (özellikle yaylaları) hem dış, hem de iç turizme açılacak, bu da neredeyse yaşanmaz hale gelen büyük kent insanları için önemli bir dinlenme sahası oluşturacaktır.

Kış aylarında kar sporları için uygun bir iklim ve kar yağışı rejimi olmasına karşın, bu alanda yeterli yatırımların olmaması, hem ilimiz hem de ülkemiz ekonomisi için önemli bir kayıptır. Bu alanda tesisleşmeye ve özel sektör yatırımlarına fazlaca gereksinim vardır.

Arazi Varlığı Yüzde Dağılımı(%) :

Arazi Varlığı	Alan (ha)	% Oran
Toplam Arazi Varlığı	825.30	100
Tarım Arazisi	59.149	7,17
- Sulu	- 6.353	(4,40)
- Susuz	-22.796	(2,77)
Mera Alanı	414.407	50,21
Çayır Alanı	18.064	2,2
Orman Alanı	228.000	27,62
Ağaçlandırma Sahası	49.865	6,04
Diğer Yerler	55.815	6,76

Grafik E.1 – Bingöl ilinde 2014 Yılı Arazi Kullanım Durumu

İLÇELER	TARLA ALANI(Hektar)			SEBZE ALANI (Hektar)	MEYVE ALANI (Hektar)	NADAS ALANI (Hektar)	TARIMA ELVERİŞLİ OLUP KULLANILMAYAN ARAZİ (Hektar)	TOPLAM (Hektar)
	TOPLAM (Hektar)	SULANAN	SULANMAYAN					
MERKEZ	14119,9	11295,9	2824,0	705,2	1184,6	751,5	3448,8	20210,0
ADAKLI	1633,3	1590,0	43,3	91,8	593,3	2000,0	1446,6	5765,0
GENÇ	2708,5	2259,3	449,2	505,5	440,5	732,0	1537,5	5924,0
KARLIOVA	2912,0	2355,0	557,0	69,5	289,5	2200,0	1875,0	7346,0
KIĞI	997,5	806,0	191,5	2,5	211,0	720,0	5162,0	7093,0
SOLHAN	1189,1	1076,0	113,1	25,1	267,2	1500,0	2392,6	5374,0
YAYLADERE	654,0	584,0	70,0	7,0	52,0	39,0	3314,0	4066,0
YEDİSU	502,0	502,0	0,0	12,9	12,2	100,0	2734,9	3362,0
TOPLAM	24716,3	20468,2	4248,1	1419,5	3050,3	8042,5	21911,4	59140,0

Tablo E.1. İlçeler bazında arazi kullanımı (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü-2011)

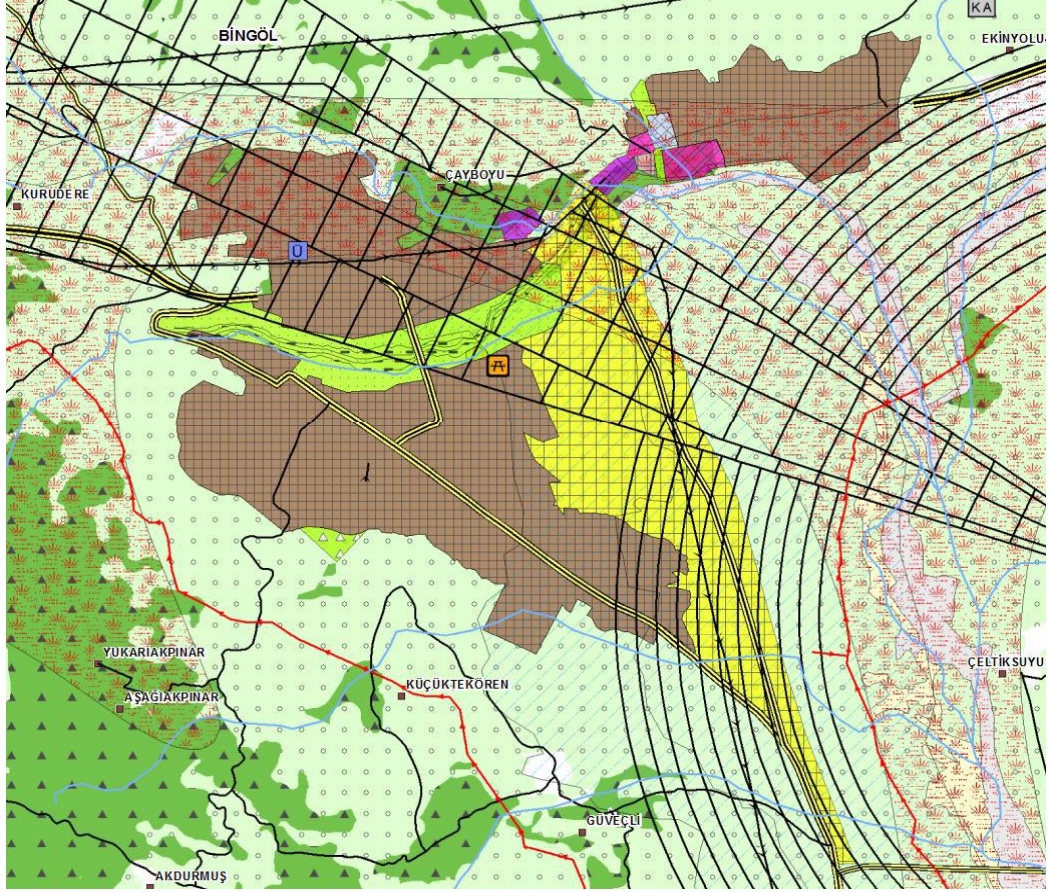
Tarımsal üretim

İLÇELER BAZINDA EKİLİŞLER						
İlçe Adı	*TOPLAM Ekilen Tarla Alanı (SULANAN+SULANMAYAN)(Dekar)	*SULANAN Ekilen Tarla Alanı(Dekar)	*SULANMAYAN Ekilen Tarla Alanı(Dekar)	Nadas Alanı (Dekar)	Tarım Elverişli Olup Kullanılmayan Arazi(Dekar)	Daimi Çayır-Mera Alanı(Dekar)
MERKEZ	141.199	112.959	28.240	7.515	34.488	739.570
ADAKLI	16.333	15.900	433	20.000	14.466	197.200
GENÇ	27.085	22.593	4.492	7.320	15.375	385.960
KARLIOVA	29.120	23.550	5.570	22.000	18.750	1.524.250
KIĞI	9.975	8.060	1.915	7.200	51.620	309.300
SOLHAN	11.891	10.760	1.131	15.000	23.926	903.360
YAYLADERE	6540	5840	700	390	33.140	129.610
YEDİSU	5.020	5.020	0	1.000	27.349	149.810
TOPLAM	247.163	204.682	42.481	80.425	219.114	4.339.060

Tablo E.2. İlçeler bazında ekilişler (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü-2011)

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Malatya-Elazığ-Bingöl-Tunceli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7.maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın 16.09.2013 tarih ve 14271 sayılı Olur'u ile onaylanan Malatya - Elazığ – Bingöl – Tunceli Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (J42, J43, J46, K39, K40, K42, K43, K45 ve L40 Paftaları), Plan Açıklama Raporu, Plan Hükümleri ve Plan Araştırma Raporu Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğümüz <http://www.csb.gov.tr/gm/mpgm/index.php?Sayfa=sayfaicerik&IcId=489> internet adresinde yayınlanmakta olup;

Söz konusu Plana dair;

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (9 Pafta)

Plan Açıklama Raporu (1 Adet)

Plan Hükümleri (4 Pafta)

Müdürlüğümüz ilan panosunda 24/10/2013 - 24/11/2013 tarihleri arasında 30 (otuz) gün süre ile askıya çıkartılmıştır. Bu süre zarfında Çevre Düzeni Planına dair itiraz başvuruları Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüze yapılacaktır. Müdürlüğümüze yapılan itiraz başvuruları değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza gönderilecektir.

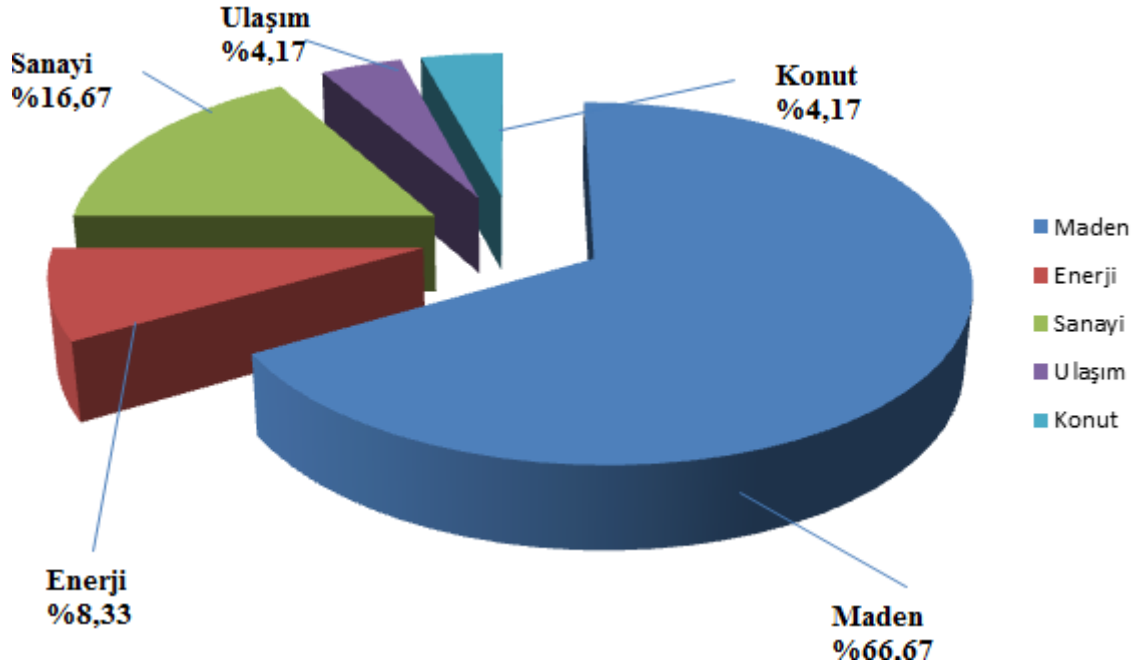
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. ÇED İşlemleri

İlimizde “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” kapsamında, 2014 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüz tarafından, 16 adet madencilik sektörü, 4 adet sanayi yatırımları, 2 adet enerji sektörü, 1 adet ulaşım-kıyı sektörü ve 1 adet Turizm-Konut sektörü olmak üzere toplam 24 proje için “ÇED Gerekli Değildir Kararı” alınmıştır ve 6 adet enerji sektörüne Bakanlığımız tarafından “ÇED Olumlu Kararı” verilmiştir.

Çizelge F.1 – Bingöl İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	16	2	4	-	-	1	1	24
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	-	6	-	-	-	-	-	6

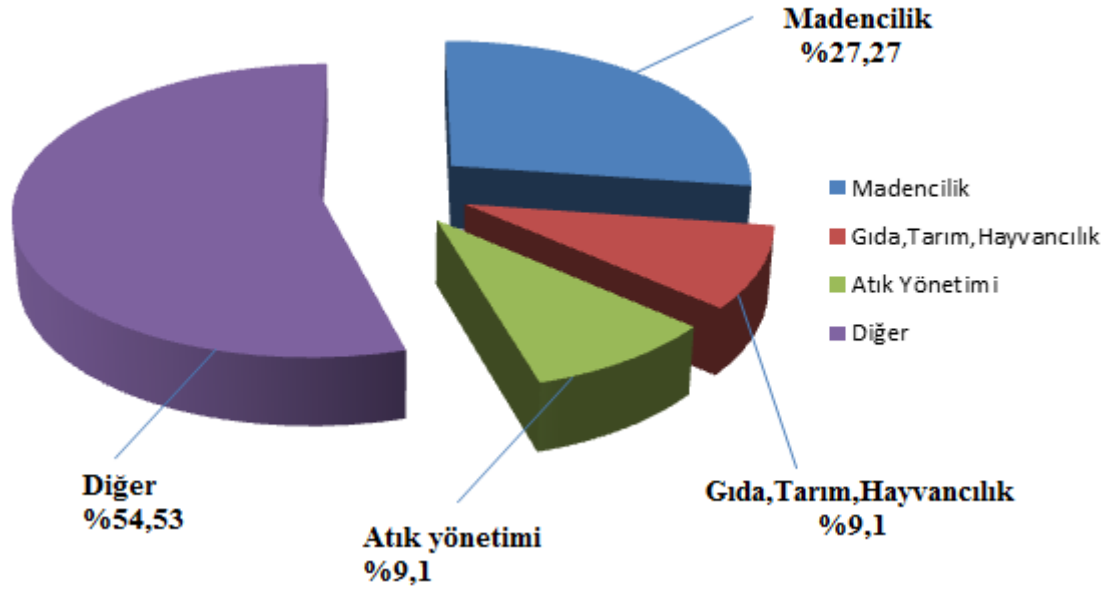
Grafik F.2 – Bingöl İlinde 2014 Yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

İlimizde “Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği” kapsamında 11 adet çevre izni ve 13 adet geçici faaliyet belgesi verilmiştir.

Çizelge F.2 – Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	-	13	13
Çevre İzni Belgesi	-	11	11
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	-	-	-
TOPLAM	-	24	24

Grafik F.3 – Bingöl ilinde 2014 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Zengin maden yataklarına sahip olan ilimizde sanayi faaliyetleri genellikle madencilik üzerine yoğunlaşmış bulunmaktadır. Bu sebeple “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” ve “Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği”nin bu konuyu kapsayan maddeleri ilimizde yaygın uygulama alanına sahiptir.

Kaynaklar

-Bingöl Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

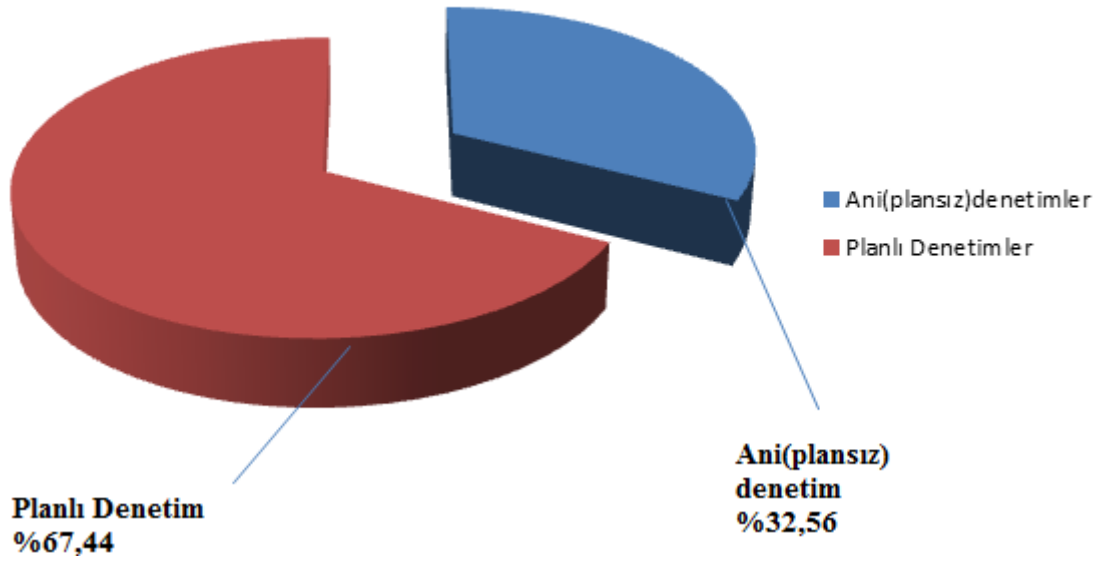
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde il müdürlüğümüz tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.1 – Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler											29
Ani (plansız) denetimler											14
Genel toplam											43

Grafik G.3– Bingöl ilinde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.2 –Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM’e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2014)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı								14
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı								14
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)								100

G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.3 – Bingöl ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (Kaynak, yıl)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	-	-	-	-	-	-	84.401,00	-	84.401,00
Uygulanan Ceza Sayısı	-	-	-	-	-	-	4	-	4

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 2014 yılında 1 adet “Hafif Yapı Elemanları, Prefabrik Beton Elemanları, Hazır Sıva Santrali, Asfalt Plent ve Mekanik Plent Tesisi” Çevre Kanunu’nun 10.maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle faaliyeti durdurulmuştur.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde 2014 yılında 14 adet ani (plansız), 29 adet planlı olmak üzere toplam 43 adet denetim yapılmıştır.

Bu denetimler sonucunda 4 adet ÇED ihlali sonucunda idari yaptırım uygulanmış olup bunun sonucunda toplam 84.401,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

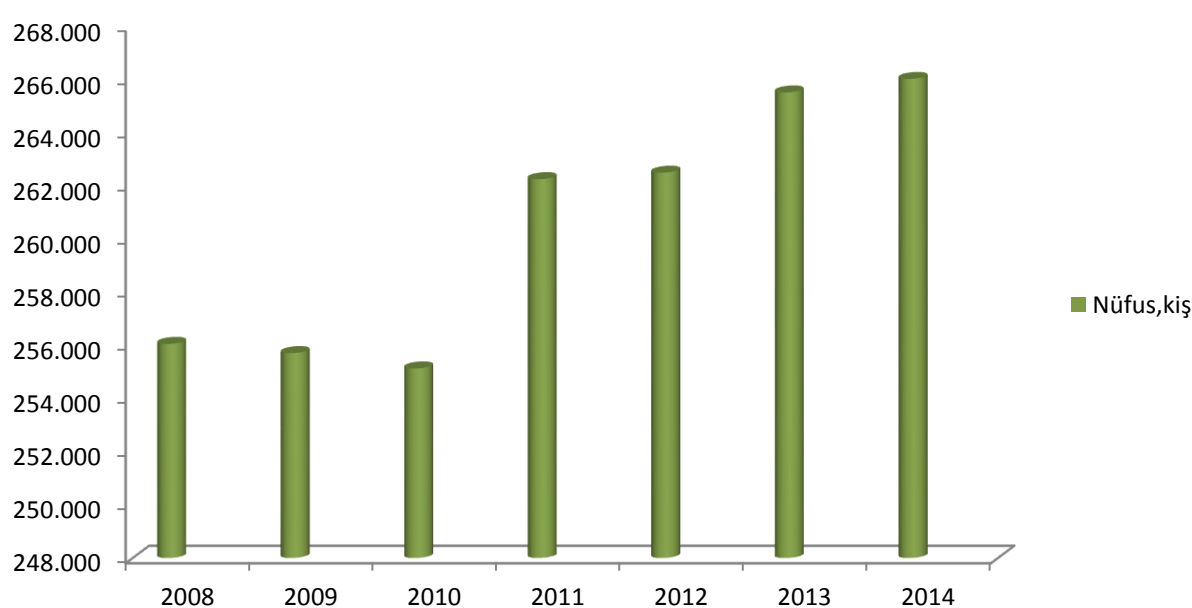
Kaynaklar

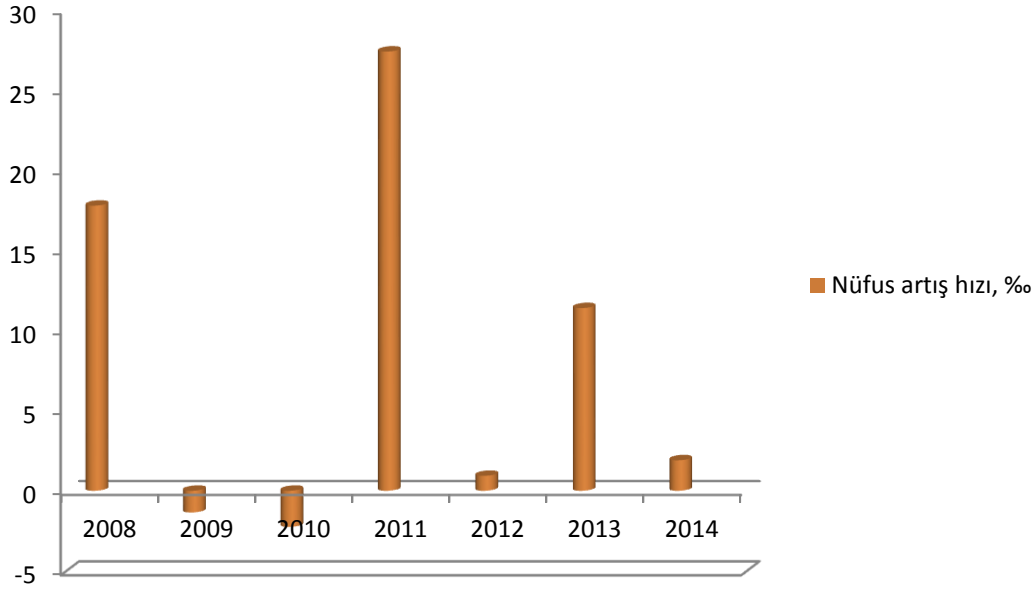
-Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Öğrencilerde çevre bilincinin yerleşmesi ve çevrenin korunması amacıyla kitap, dergi, broşür afişler ve eğitim verilmektedir.

1. GENEL
1.1. NÜFUS

NÜFUS																									
GÖSTERGE: Nüfus artış hızı																									
TANIM: Belirli bir dönemde, İl için nüfus büyüklüğünün ortalama yıllık artışıdır.																									
Önerilen Kaynak: TÜİK																									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990 ve sonrası il nüfusu, İl nüfus artış hızı (%), Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)																									
Durum ve eğilimler;																									
Veri formatı																									
Yıllar	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013																
Nüfus (Kişi)	250.966	253.739	251.552	256.091	255.745	255.170	262.263	262.507	265.514																
Nüfus Artış Hızı (‰)	-	-	-	17,88	-1,35	-2,25	27,42	0,93	11,4																
Yıllar	2014																								
Nüfus (Kişi)	266.019																								
Nüfus Artış Hızı (‰)	1,9																								
Kaynak:TUIK																									
Değerlendirme ve Sonuçlar																									
İlimizde nüfus artış hızı 2008 yılında ‰17,88 iken, 2013 yılında ‰0,93'e gerilemiştir. Ancak toplam nüfusta verilen göç nedeniyle 2010 yılına kadar dalgalanmalar olduğu görülmektedir. 2010 yılından sonra günümüze kadar nüfus artmaya devam etmiş olup 2014 yılı verilerine göre toplam nüfus 265.514 kişi, nüfus artış hızı ise ‰1,9'dur. Toplam nüfus artmaya devam etmektedir. Nüfusun kentsel alanlarda yoğunlaşması, bu alanlarda çevre üzerinde baskının artması anlamına gelmektedir.																									
<table border="1"><thead><tr><th>Yıl</th><th>Nüfus (Kişi)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2008</td><td>251.552</td></tr><tr><td>2009</td><td>255.745</td></tr><tr><td>2010</td><td>255.170</td></tr><tr><td>2011</td><td>256.091</td></tr><tr><td>2012</td><td>255.745</td></tr><tr><td>2013</td><td>262.263</td></tr><tr><td>2014</td><td>265.514</td></tr></tbody></table>										Yıl	Nüfus (Kişi)	2008	251.552	2009	255.745	2010	255.170	2011	256.091	2012	255.745	2013	262.263	2014	265.514
Yıl	Nüfus (Kişi)																								
2008	251.552																								
2009	255.745																								
2010	255.170																								
2011	256.091																								
2012	255.745																								
2013	262.263																								
2014	265.514																								
Grafik I.1.1. Bingöl İlinde nüfusun yıllara göre değişimi																									

Grafik 1.1.2. Bingöl İlinde nüfus artış hızının yıllara göre değişimi

NÜFUS

GÖSTERGE: Kentsel nüfus oranı

TANIM: Belirli bir tarihte kentsel alan olarak tanımlanmış 20.001 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfus içindeki oranıdır.

Önerilen Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1927, 1950 ve 1980 yılları da olacak şekilde yıllara göre kırsal ve kentsel nüfus oranı (%), Türkiye geneli oranlarıyla karşılaştırılması

Durum ve eğilimler:

Veri formatı

Kaynak: İl Nüfus Müdürlüğü

	İl ve İlçe Merkezleri (%)	Belde ve Köyler (%)
1927	-	-
1950	9,37	90,63
1980	24,05	75,95
1990	59,01	40,99
2000	48,66	51,34
2007	56,33	43,67
2008	53,61	46,39
2009	54,18	45,82
2010	54,11	45,89
2011	56,08	43,92

2012	57,20	42,80
2013	56,71	43,29
2014	58,53	41,47

Değerlendirme ve Sonuçlar

Ülkemizde 1990 yılında %59,01 olan kentsel nüfus oranı 2000 yılında %48,66'a yükselmiştir. Hızlı kentleşme ile birlikte sosyal, ekonomik, demografik ve çevresel sorunlar ortaya çıkmıştır. Plansız kentleşme ve gecekondulaşma ile hizmet sunumu bakımından sorunlu kentler oluşmuş ve çevre sorunları hızla büyümüştür. Ülkemizde artan kentsel nüfus oranına paralel olarak kentlerde yaşanan çevre sorunlarının da artması olasılığı vardır.

1.2 SANAYİ

SANAYİ		
GÖSTERGE: Sanayi Bölgeleri		
TANIM: Sanayinin belli alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek gibi amaçlarla mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak hizmet sunmayı amaçlayan organize sanayi bölgeleri vb. sanayi bölgelerinin sayısının, toplam alanlarının ve ildeki planlı sanayileşme oranının zaman serisinde ifade edilmesidir.		
Önerilen Kaynak: Sanayi İl Müdürlükleri, İl Sanayi Odası		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde bulunan sanayi kuruluşlarının sayısı, sektörlerine göre sanayi bölgelerinin (Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri İhtisas Bölgesi ilan edilmiş alanlar, Büyük Sanayi Siteleri vb.) sayısı, kapasitesi, alanı (ha), OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%)		
Durum ve eğilimler;		
1-) İl Müdürlüğümüze kayıtlı bulunan sanayi tesislerinin dağılımı ve yarattığı istihdam durumu sektörler itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.		
SANAYİ SİCİLİNE KAYITLI FİRMALAR		
Hizmet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı
Tekstil Konfeksiyon	6	394
Gıda	30	453
Mobilya	11	90
Doğrama (PVC)	14	77
Yapı Elemanları	29	1233
Madencilik-Mermer	13	122
Tuğla Kiremit	2	116
Enerji	3	46
Hayvancılık	2	90
Sağlık	1	11
Toplam	111	2632

2-) İlimizde bir adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmakla birlikte 2015 yılı Ocak ayı sonu itibariyle OSB verileri;

Bingöl OSB :

Bingöl OSB Bölgesinde tahsis edilen **45** adet parselden **17** tanesinde işletmeler üretim faaliyetini sürdürmektedir. Diğer tahsisli arsalardaki firmalar da inşaat veya proje aşamasında bulunmaktadır.

Toplam Alan	72 Hektar
Parsel Sayısı	45 Adet
Parsellerin Arsa Bedelleri	BEDELSİZ
Parsel Yüzölçümleri	3000-5000-10.000-15.000-20.000 (m²)
Tahsisi Yapılan Parsel Sayısı	42 Adet
Arsa Tahsisi Yapılan Firma Sayısı	42 Adet
İnşaatı Tamamlanan Firma Sayısı	24 Adet
Üretime Geçen Firma Sayısı	17 Adet
Boş Parsel Sayısı	3 Adet
Elektrik Durumu	Mevcut

3-) İl genelindeki küçük sanayi siteleri ve işyeri sayıları ile istihdam durumları aşağıda gösterilmiştir;

SIRA NO	KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ ADI	BAŞLAMA BİTİŞ YILI		İŞYERİ SAYISI
1	BİNGÖL MERKEZ KSS	1984	1992	154
2	BİNGÖL MERKEZ (II.BÖLÜM) KSS	1993	2002	127
3	BİNGÖL SOLHAN KSS (DAP)	2002	2007	50
4	GENÇ KSS	2008	2013	78
TOPLAM				409

4-) Bingöl Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığından yapılan sorgulama neticesinde Bingöl ilinde toplam **4972** adet kayıtlı firma ve gerçek kişi olduğu tespit edilmiştir. İl Müdürlüğümüzde sanayi sicil kaydı bulunan toplam **111** adet firma, Bingöl Organize Sanayi Bölgesinde faal bulunan **17** adet firma ve Bingöl İlinde bulunan Küçük Sanayi Sitelerinde bulunan **409** firma olmak üzere toplam **537** adet firmanın ildeki toplam kayıtlı firma sayısına oranı **%10.8** dir.

Tarım ve Gıda Sektörü :

Bingöl ilinde önde gelen sektörlerden biride tarım ve gıda sektörüdür. Sanayi sicil kayıtları incelendiğinde tarıma dayalı sanayinin farklı dallarında toplam **32** işyerinde **543** kişiye istihdam sağlanmaktadır. Ayrıca bal üretiminde önemli bir potansiyele olmasına karşın istenilen düzeyde değildir.

Maden ve Taş Ocakları, Yapı Elemanları :

Maden ve Taş Ocakları ve Yapı Elemanları sektörlerinde toplam **44** işyerinde **1471** kişiye istihdam sağlanmaktadır.

Diğer Sektörler :

Diğer sektörlerde ise toplam **21** üretici bünyelerinde **618** kişiyi istihdam etmektedirler. Bingöl İlinde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına baktığımızda, **% 28,82**'lik bir oran ile gıda ürünleri imalat sektörünün ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Diğer sektörler sırasıyla;

- **% 27,93** Yapı Elemanları,
- **% 12,61** PVC doğrama-Plastik,
- **% 11,71** Madencilik ve taş ocakçılığı,
- **% 9,91** Mobilya
- **% 5,40** Tekstil,
- **% 3,62** Diğer,

Sanayi Sicil Kaydı bulunan **111** üreticinin ilçelere göre dağılımı ise aşağıda belirtildiği gibidir;

Merkez İlçesi -> 76 Adet
Genç İlçesi -> 10 Adet
Solhan İlçesi -> 10 Adet
Karlıova İlçesi -> 10 Adet
Kiğı İlçesi -> 3 Adet
Yayladere İlçesi -> 1 Adet
Adaklı İlçesi -> 1 Adet

Kaynak:

SANAYİ																																																																								
GÖSTERGE: Madencilik																																																																								
TANIM: Bu gösterge, İilde yer alan farklı ruhsatlandırma grubuna göre verilen bir yılda kayıt altına alınmış maden ocakları, zenginleştirme tesisleri ve depolama alanlarının miktarının yıllara göre değişimini gösterir. Tesislerin isim bazında listelenmesine gerek olmayıp, farklı ruhsatlandırma grubuna göre sayı ve alanların değişiminin belirtilmesi gerekmektedir.																																																																								
Önerilen Kaynak: İl Özel İdare, MİGEM																																																																								
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Türlerine göre maden ocağı ve tesisi sayısı, alanları (ha) ve yıllara göre değişimleri (%),																																																																								
Durum ve eğilimler;																																																																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Kum, Taş ve Çakıl Ocakları</th> </tr> <tr> <th>YERİ / İLÇE</th> <th>CİNSİ</th> <th>KOORDİNATI</th> <th>ALANI M2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.01.a</td><td>13.850</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.01.a</td><td>9.350</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.01.a</td><td>7.300</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.22.d</td><td>20.800</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.d.01.a-01b</td><td>11.500</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.1</td><td>1.000.000</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.12.g</td><td>14.200</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.12.d</td><td>4.200</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.01.a</td><td>7.500</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş K.45.a.01.a</td><td>16.400</td></tr> <tr><td>Merkez</td><td>Taşocağı</td><td>Muş K.45.44.1</td><td>21.084</td></tr> <tr><td>Karlıova</td><td>Taşocağı</td><td>ERZ.J.46.a.1</td><td>33.000</td></tr> <tr><td>Kiğı</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>ERZN.J.44.c.1 ve devamı</td><td>50.000</td></tr> <tr><td>Kiğı</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>ERZNCN.J.44.cl.ve b.</td><td>5.500</td></tr> <tr><td>Solhan</td><td>Taşocağı</td><td>Muş.K.45.a.2/K.46.a.1</td><td>108.503</td></tr> <tr><td>Genç</td><td>Kum Çakıl Ocağı</td><td>Muş.K.45.a.21.c</td><td>10.058</td></tr> </tbody> </table>	Kum, Taş ve Çakıl Ocakları				YERİ / İLÇE	CİNSİ	KOORDİNATI	ALANI M2	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	13.850	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	9.350	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	7.300	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.22.d	20.800	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.d.01.a-01b	11.500	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.1	1.000.000	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.12.g	14.200	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.12.d	4.200	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	7.500	Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	16.400	Merkez	Taşocağı	Muş K.45.44.1	21.084	Karlıova	Taşocağı	ERZ.J.46.a.1	33.000	Kiğı	Kum Çakıl Ocağı	ERZN.J.44.c.1 ve devamı	50.000	Kiğı	Kum Çakıl Ocağı	ERZNCN.J.44.cl.ve b.	5.500	Solhan	Taşocağı	Muş.K.45.a.2/K.46.a.1	108.503	Genç	Kum Çakıl Ocağı	Muş.K.45.a.21.c	10.058
Kum, Taş ve Çakıl Ocakları																																																																								
YERİ / İLÇE	CİNSİ	KOORDİNATI	ALANI M2																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	13.850																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	9.350																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	7.300																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.22.d	20.800																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.d.01.a-01b	11.500																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.1	1.000.000																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.12.g	14.200																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.12.d	4.200																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	7.500																																																																					
Merkez	Kum Çakıl Ocağı	Muş K.45.a.01.a	16.400																																																																					
Merkez	Taşocağı	Muş K.45.44.1	21.084																																																																					
Karlıova	Taşocağı	ERZ.J.46.a.1	33.000																																																																					
Kiğı	Kum Çakıl Ocağı	ERZN.J.44.c.1 ve devamı	50.000																																																																					
Kiğı	Kum Çakıl Ocağı	ERZNCN.J.44.cl.ve b.	5.500																																																																					
Solhan	Taşocağı	Muş.K.45.a.2/K.46.a.1	108.503																																																																					
Genç	Kum Çakıl Ocağı	Muş.K.45.a.21.c	10.058																																																																					
Kaynak:																																																																								
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İilde Madencilik faaliyetlerinde kum çakıl ocakları, kalker ocakları, bazalt ocakları, metalik madenler ve mermercilik faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı görülmüştür.</i>																																																																								

2. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
GÖSTERGE: Sıcaklık
TANIM: Gösterge, ildeki yıllık ortalama sıcaklık değişimi ve Türkiye ortalamalarıyla karşılaştırılmasını ifade etmektedir.
Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970 ve sonrası yıllık ortalama sıcaklık değerleri (°C), Türkiye Ortalama Değerleri

Durum ve eğilimler;**Veri formatı****Kaynak:** Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C)		
YIL	Türkiye Geneli	BINGOL
1970	13,5	13.1
1971	12,9	12.0
1972	12,2	10.9
1973	12,6	11.4
1974	12,6	11.8
1975	12,6	11.9
1976	12,0	10.9
1977	12,9	12.0
1978	13,1	12.8
1979	13,6	13.4
1980	12,7	12.1
1981	13,3	12.5
1982	12,1	10.7
1983	12,3	11.1
1984	12,8	12.3
1985	12,8	12.3
1986	13,1	12.3
1987	12,5	11.6
1988	12,5	10.9
1989	13,0	13.0
1990	12,9	12.3
1991	12,7	12.2
1992	11,4	9.5
1993	12,3	11.2
1994	13,7	12.7
1995	13,1	11.9
1996	13,3	12.8
1997	12,5	12.0
1998	13,8	12.8
1999	14,1	13.4
2000	13,1	12.2
2001	14,2	13.6
2002	13,2	12.0
2003	13,2	12.5
2004	13,2	11.7
2005	13,3	11.9
2006	13,3	11.2
2007	13,8	9.7
2008	13,6	10.2

2009	13,7	12.3
2010	15,1	14.8
2011	12,8	12.2
2012	13,8	13.1
2013	13,8	13.0
2014	14,5	13.8

Değerlendirme ve Sonuçlar.
İlde en yüksek sıcaklığın 2010 yılında yaşandığı, en düşük sıcaklığın ise 1995 yılında gerçekleştiği görülmüştür.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ		
GÖSTERGE: Yağış		
TANIM: İldeki birim alana düşen ortalama yağış miktarının zaman serisinde ifade edilmesidir.		
Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970 ve sonrası yıllık ortalama yağış miktarları (kg/m ²)		
Durum ve eğilimler;		
Veri formatı		
Yıllık Toplam Yağış (mm)		
YIL	Türkiye Geneli	BINGOL
1970	582,9	653.6
1971	627,3	811.6
1972	551,2	840.1
1973	519,5	836.0
1974	578,2	824.9
1975	648,6	763.9
1976	684,5	1357.7
1977	548,0	833.2
1978	678,1	936.8
1979	676,3	1078.4
1980	639,5	923.6
1981	751,3	945.0
1982	546,8	969.4
1983	657,8	1009.7
1984	560,3	665.0
1985	602,2	793.4
1986	582,7	1009.1
1987	699,5	1579.1
1988	755,1	1293.4

1989	495,1	712.0
1990	501,6	683.6
1991	646,5	997.6
1992	578,8	1005.4
1993	545,2	881.3
1994	644,3	1070.1
1995	635,7	938.9
1996	682,8	1064.0
1997	684,5	933.7
1998	704,3	1001.0
1999	561,4	596.6
2000	581,4	824.1
2001	694,2	1074.1
2002	634,0	873.6
2003	664,4	1208.5
2004	607,4	930.3
2005	637,2	872.7
2006	607,4	941.9
2007	596,7	911.1
2008	493,1	668.8
2009	793,8	1212.4
2010	703,0	931.3
2011	642,2	948.7
2012	695,2	1073.7
2013	561,8	651.7
2014	641,6	761.4

Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Değerlendirme ve Sonuçlar.

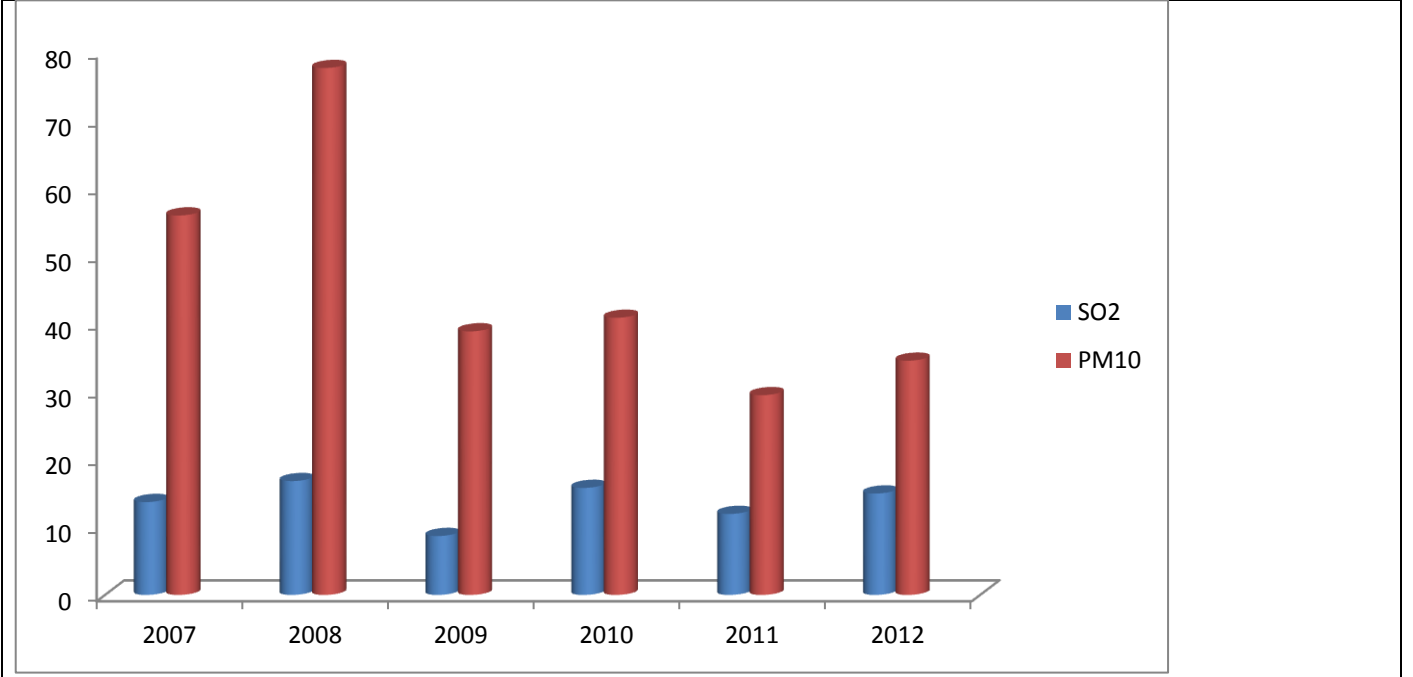
İlde en fazla yağışın 1987 yılında düştüğü, en az yağışın ise 1999 yılında düştüğü görülmüştür. Yukarıdaki tablodan Ortalama yağışta yıllar itibariyle dalgalanmaların olduğu görülmektedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Deniz suyu yüzey sıcaklığı										
TANIM: Bu gösterge, deniz suyu yüzey sıcaklığının 1975'ten bu yana yıllık değişimini ifade eder.										
Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Denize kıyısı olan iller için 1975'ten bu yana uzun yıllar ortalama deniz suyu yüzey sıcaklığı değerleri (°C)										
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)										
Veri formatı										
	1975					2010	2011	2012	2013	
Yıllık Ortalama										
Kaynak:										
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İlimizin denize kıyısı bulunmamaktadır.</i>										

3.HAVA KALİTESİ

HAVA KALİTESİ										
GÖSTERGE: Hava Kirleticileri										
TANIM: Bu gösterge; havadaki SO ₂ ve PM ₁₀ konsantrasyon miktarını göstermektedir. (SO ₂ yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında ağa çıkmasıyla oluşan kirletici, boğucu, renksiz ve asidik gazdır. Partikül maddeler, gaz halindeki emisyonların kimyasal dönüşümü ve yığın halinde şekillenmesi ile oluşur. 5-10 mikrometre çaplı partiküler, asılı partikül olarak tanımlanır. Genel olarak heterojen karışımları içerir ve karakteristikleri bir yerden bir başka yere önemli değişiklik gösterir. Çapı 10 mikrometre altındaki partiküler maddelere PM ₁₀ denir.)										
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde oluşan SO ₂ ve PM ₁₀ miktarları ortalamalarının yıllara göre değişimi ve yıllık olarak aşım gün sayısı değişimi (İldeki ölçüm istasyonlarının kurulma tarihinden itibaren)										
Durum ve eğilimler;										
Kaynak:Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü										

BİNGÖL	Yıllar															
	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀
Ocak	0	0	66	74	13	79	27	58	24	31	13	35	15	39	11	38
Şubat	73	12	54	76	6	88	42	78	23	26	37	41	12	34	13	39
Mart	20	32	21	148	13	44	32	74	25	36	35	32	8	54	9	32
Nisan	11	32	6	94	12	0	12	35	15	31	15	37	2	48	-	-
Mayıs	3	81	2	43	9	45	4	28	2	21	5	36	2	33	-	-
Haziran	2	55	1	45	9	0	5	42	2	21	5	26	2	40	-	-
Temmuz	2	74	0	67	10	28	5	0	2	54	5	25	1	53	0	21
Ağustos	0	71	1	109	0	0	3	24	2	24	8	40	2	53	2	43
Eylül	1	75	1	71	0	49	4	30	3	22	9	34	2	53	5	29
Ekim	2	112	3	53	0	49	5	27	5	21	12	48	4	41	4	28
Kasım	24	75	14	60	16	36	25	41	16	25	18	32	8	48	4	20
Aralık	26	52	32	92	16	48	25	53	24	41	17	28	19	50	10	21
ORTA LAMA	13.67	55.92	16.75	77.67	8.67	38.83	15.75	40.83	11.92	29.42	14.92	34.5	6.42	45.5	4.83	22.58

Grafik I.3.1. SO2 ve PM10 konsantrasyonlarının ortalama rakamlarının yıllara göre değişimi

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizde meydana gelen hava kirliliğinin başlıca kaynakları motorlu kara taşıtları ve ısınma amaçlı kullanılan katı yakıtlardır. Hava kalitesi istasyonundan elde edilen veriler ışığında yapılan incelemelerde, ilimizde sadece kiş aylarında hava kirliliği gözlemlendiği (standart parametrelerde meydana gelen artışa göre SO2 ve PM10) kirliliğinin aralık, ocak ve şubat aylarında maksimum seviyeye (inversiyondan dolayı) ulaştığı ve kirliliğin büyük bir bölümünün ısınmada kullanılan katı yakıtlardan kaynaklandığı görülmektedir.

4. SU-ATIKSU

SU-ATIKSU
GÖSTERGE: Su Kullanımı
TANIM: Bu gösterge belediye, sulama, içme ve kullanma, sanayi olmak üzere sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarını gösterir.
Önerilen Kaynak: DSİ, TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:

Durum ve eğilimler;**Bingöl İli'nde Bulunan Yüzeysel ve Yeraltı İçme Suyu Kaynağı Bilgileri (DSİ 94. Şube Müdürlüğü – Yılı: 2014)**

YÜZEYSEL ve YERALTI İÇME SUYU KAYNAĞI BİLGİLERİ			
YERLEŞİM YERİ: BİNGÖL MERKEZ			
ADI	TÜRÜ	YERİ	KAPASİTESİ (m³ / yıl)
Abitor	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	1.892.160
Metan İsale Hattı	Pınar	Bingöl – Merkez	630.720
Mirzan İsale Hattı	Pınar	Bingöl – Merkez	315.360
Gayt K. Sond.	Kuyu	Bingöl – Merkez	346.896
Tarım İl Müdürlüğü	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	536.112
S.S.K. İl Müdürlüğü	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	94.608
Beden Terbiyesi İl Müdürlüğü	Sondaj Kuyusu	Bingöl – Merkez	378.432

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (m³/yıl)						
	2004	2006	2008	2010	2012	2013
Çekilen su miktarı(1000m³/yıl)	9,830	12,862	10,565	11,714	13.005	13.005
Sulama	-	-	-	-		
Sanayi	-	-	-	-		
Toplam	9,830	12,862	10,565	11,714	13.005	13.005

Kaynak:**SU-ATIKSU****GÖSTERGE: Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları**

TANIM: Belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu temin edilen baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve gölet olmak üzere çekilen suyun kaynaklarına göre oranını ifade etmektedir.

Önerilen Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde 1990 ve sonrasında, baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve göletlerden çekilen su miktarı, toplam çekilen su miktarı, (1000 m³/yıl)

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (1000 m³/yıl)					
	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet
2006	-	129	12.733	-	-
2008	-	1854	8603	108	-
2010	-	314	11.321	80	
2012	-	759	12.246	-	-

Kaynak:TUIK**Değerlendirme ve Sonuçlar.**

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere İlde içme ve kullanma suyu olarak en fazla kuyu ve kaynak suyu kullanılmıştır. Bunun yanında göl ve gölet ve baraj sularının ise hiç kullanılmadığı sonucuna varılmıştır. 2014 yılına ait veriler bulunmamaktadır.

SU-ATIKSU**GÖSTERGE: Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediyeler**

TANIM: Bu gösterge atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısını ve atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfusun yüzdelik oranını ifade eder.

Önerilen Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfus, tüm il nüfusu, oranları (%)

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2013	2014
Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediye Sayısı	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Arıtma Tesisine Bağlı Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-	95	95

Kaynak:Bingöl Belediye Başkanlığı**Değerlendirme ve Sonuçlar.**

İlimizin atıksu arıtma tesisi 2013 yılında faaliyete girmiştir.

SU-ATIKSU								
GÖSTERGE: Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayıları ve nüfusu								
TANIM: Bu gösterge 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)								
Önerilen Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü								
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)								
Durum ve eğilimler;								
Veri Formatı								
YILLAR	1996	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı	6	9	11	11	12	12	12	12
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	58	89	83	88	93	93	93	93
Kaynak: TUIK								
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun hemen hemen tamamına yakınının bu hizmetten yararlandığı görülmüştür. 2014 yılı ile ilgili veriler elimizde mevcut olmadığından tabloya geçirilememiştir.</i>								

SU-ATIKSU								
GÖSTERGE: Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı								
TANIM: Bu gösterge yıllar itibariyle sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan atıksu miktarları, atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren sanayi bölgeleri ve oluşan atıksuyun arıtılma oranını ifade eder.								
Önerilen Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü								
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ildeki sanayi bölgelerinden ve diğer sanayiden kaynaklanan atıksu miktarı, arıtma tesisi sayısı ve arıtılan atıksuyun kısmının toplam atıksu miktarına oranı (%)								
Durum ve eğilimler;								
İlimizde bulunan OSB'ne ait atıksu arıtma tesisi kurulum aşamasında olup doğal arıtma yapılmıştır.								
Kaynak:								
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.</i>								

5. ARAZİ KULLANIMI

ARAZİ KULLANIMI							
GÖSTERGE: Arazi Kullanımı							
TANIM: Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorilerine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.							
Önerilen Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı							
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990, 2000, 2006, 2012 ve sonrası yılları arazi kullanımlarının miktarı (ha) ve değişim oranı (%).							
Durum ve eğilimler;							
Veri Formatı							
Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ						ALANDA ARTIŞ(+) /AZALIS (-) (m ²)
	1990		2000		2006		
	Alan, ha	%	Alan, ha	%	Alan, ha	%	
1-Yapay Bölgeler	4,082.28	0.50486	4,436.39	0.54866	4,811.79	0.59508	
2-Tarımsal Alanlar	189,514.58	23.43770	188,812.03	23.35081	188,538.51	23.31697	
3-Orman ve Yarı Doğal Alanlar	611,698.21	75.65009	612,066.41	75.69565	611,971.36	75.68387	
4-Sulak Alanlar	320.40	0.03962	320.40	0.03962	320.40	0.03962	
5-Su Kütleleri	2,973.31	0.36772	2,953.58	0.36527	2,946.73	0.36442	
TOPLAM	808588.78	100	808588.81	100	808588.79	100	
Kaynak:							
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Durum ve eğilimlerde sunulan verilerin değerlendirildiği ve bu değerlendirmenin özetlendiği bölümdür.</i>							

6. TARIM

TARIM			
GÖSTERGE: Kişi Başına Tarım Alanı			
TANIM: Toplam ekilebilir tarım arazisinin, toplam nüfusa oranı olarak ifade edilir.			
Önerilen Kaynak: TÜİK			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Ekilebilir arazi toplamı (ha) ve toplam nüfus (kişi), kişi başına tarım arazisi (ha/kişi)			
Durum ve eğilimler;			
Yıllar	Ekilebilir arazi toplamı(ha)	Toplam nüfus(kişi)	Kişi başına tarım arazisi(ha/kişi)
2007	59.000	251.552	0.234
2008	59.000	256.091	0.230
2009	59.000	255.745	0.231
2010	59.000	255.170	0.231
2011	59.000	262.263	0.225
2012	59.000	262.507	0.225
2013	59.000	265.514	0.222

Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Kişi başına ortalama 0.2 ha tarım arazisi düşmektedir. 2014 verilerine ulaşılmamıştır.</i>

TARIM														
GÖSTERGE: Kimyasal Gübre Tüketimi														
TANIM: Tarımsal alanlarda kullanılan gübre miktarını ve hektar başına kullanılan mineral azot, fosfor ve potas miktarını gösterir.														
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK														
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam gübre tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına kullanılan gübre ve mineral azot, fosfor ve potas miktarı (ton/ha) ve yıllar itibariyle değişimi														
Durum ve eğilimler;														
<table border="1"><thead><tr><th>Yıllar</th><th>Yıllık Toplam Gübre Tüketimi (kg)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2009</td><td>10278731</td></tr><tr><td>2010</td><td>9592752</td></tr><tr><td>2011</td><td>9074308</td></tr><tr><td>2012</td><td>10148982</td></tr><tr><td>2013</td><td>11415756</td></tr><tr><td>2014</td><td>10694544</td></tr></tbody></table>	Yıllar	Yıllık Toplam Gübre Tüketimi (kg)	2009	10278731	2010	9592752	2011	9074308	2012	10148982	2013	11415756	2014	10694544
Yıllar	Yıllık Toplam Gübre Tüketimi (kg)													
2009	10278731													
2010	9592752													
2011	9074308													
2012	10148982													
2013	11415756													
2014	10694544													
Kaynak:TUIK														
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Yukarıdaki tablodan yıllık toplam gübre tüketiminde yıllar arasında dalgalanmaların olduğu görülmektedir.</i>														

TARIM
GÖSTERGE: Tarım İlacı Kullanımı
TANIM: Toplam tarım ilacı kullanımını (ton birimiyle aktif bileşen) ve hektar başına düşen tarım ilacı miktarıdır.
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam tarım ilacı tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına düşen tarım ilacı (ton/ha) ve yıllar itibariyle değişimi
Durum ve eğilimler;
Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İlgili kurumdan bilgi alınamamıştır.</i>

TARIM																																																	
GÖSTERGE: Organik Tarım																																																	
TANIM: Toplam kullanılan tarımsal alanın oranı olarak organik tarım alanı (organik olarak ekilen mevcut alanların ve organik tarıma geçiş sürecinde olan alanların toplamı) payıdır.																																																	
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri																																																	
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Organik alanların toplam alanı (ha), Toplam tarım alanına oranı (%), Türkiye toplam organik tarım alanı içerisindeki oranı (%), Organik Tarım Alanında Toplam Üretim Miktarı (ton)																																																	
Durum ve eğilimler;																																																	
Veri Formatı																																																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Yıllar</th> <th colspan="2">Toplam üretim</th> <th colspan="2">Üretim miktarı</th> </tr> <tr> <th>Alan (ha)</th> <th>Artış* (%)</th> <th>Miktar (ton)</th> <th>Artış* (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2002</td> <td></td> <td>-</td> <td></td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2005</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>(.....)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>(.....)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı		Alan (ha)	Artış* (%)	Miktar (ton)	Artış* (%)	2002		-		-	2003					2004					2005					2006					(.....)					2013					(.....)				
Yıllar		Toplam üretim		Üretim miktarı																																													
	Alan (ha)	Artış* (%)	Miktar (ton)	Artış* (%)																																													
2002		-		-																																													
2003																																																	
2004																																																	
2005																																																	
2006																																																	
(.....)																																																	
2013																																																	
(.....)																																																	
*Artışlar 2002 yılı baz alınarak hesaplanmıştır.																																																	
Kaynak:																																																	
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İlgili kurumdan bilgi alınamamıştır.</i>																																																	

7. ORMAN

ORMAN									
GÖSTERGE: Ormanlık Alanlar									
TANIM: Orman alanlarının toplam büyüklüğünü ve yıllara göre değişimini ifade eder.									
Önerilen Kaynak: Orman Bölge Müdürlükleri									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:									
ŞEFLİĞİ	ORMANLIK ALAN (ha)						TOPLAM ORMANLIK ALAN (ha)	ORMNASIZ ALAN (ha)	GENEL ALAN (ha)
	VERİMLİ ORMAN (ha)			BOZUK ORMAN (ha)					
	NORMAL KORU (ha)	NORMAL BALTALIK (ha)	TOPLAM (ha)	BOZUK KORU (ha)	BOZUK BALTALIK (ha)	TOPLAM (ha)			
BİNGÖL	30,5	6317,0	6347,5	1147,0	37849,0	38996,0	45343,5	91641,5	136985,0
İLİCA	896,0	6251,5	7147,5	7241,5	25985,0	33226,5	40374,0	168803	204177,0
GENÇ	91,0	10336,5	10427,5	1725,5	61748,5	63474,0	73901,5	76894,0	150295,5
SOLHAN	-	2445,0	2445,0	976,0	24165,0	25141,0	27586,0	71690,0	98676,0
KİĞİ	374,0	19040,5	19414,5	8599,5	48610,5	57210,0	76624,5	137513,5	214138,0
TOPLAM	1391,5	44390,5	45782,0	19689,5	198358,0	218047,5	263829,5	540442,0	804271,5

Durum ve eğilimler;

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizdeki ormanların mülkiyeti devlete ait olup, O.G.M. adına Bingöl Orman İşletme Müdürlüğüne işletilmektedir. Ormanların orman Amenajman planları ile orman İşletmesince kar amacı güdülmeksizin Ormanların devamlılığını sağlamak gayesiyle işletilmektedir. Mevcut ormanların tamamına yakınının Meşe ağaçlarından oluşan Baltalık tarzındaki ormanlardır. Buralardan elde edilen orman emvali genellikle yakacak vasfındaki orman ürünleridir. Yapacak vasfında (Maden direği, tel direği, tomruk, sanayi odunu v.b) orman mevali yok denecek kadar azdır. Orman dışı orman ürünleri (Reçine, Mantar, Kozalak, Sığla, kekik vs.) pek az rastlanmaktadır ormanların veriminin azalmasının sebebi aşırı otlatma yapmak ve usulsüz faydalanmadır. Ormana yapılan otlatma baskısının azalması ve yapılan ağaçlandırma çalışmaları orman varlığını arttırmıştır.

ORMAN KADASTRO VE MÜLKİYET KONULARI

- Yıl içerisinde Bingöl ve diğer İşletme şefliği hudutlarındaki köylere orman kadastro çalışması yapılmıştır.
- Yıl içerisinde 2/B ile orman sınırları dışına çıkarılan orman alanı yoktur.
- Şimdiye kadar 2/B ile orman sınırları dışına çıkarılan alan miktar 21.6125 hektardır.
- 2012 yılı içerisinde 4 adet tapulu kesim miktarı gerçekleşmiş, 4 tapulu ceviz kesiminden 149.611 m³ tomruk ve sanayi odunu, 210 ster yakacak odun elde edilmiştir.
- 2012 yılı içerisinde toplam 35554 ster yakacak odun elde edilmiştir.

ORMAN OTLAK VE SAZLIK YANGINLARI

Bingöl ve diğer Orman İşletme şefliği hudutları dahilinde 2012 yılı içerisinde 10 adet orman yangını meydana gelmiş, bu yangında 16.0 ha alanda örtü yangını olarak etkili olmuştur.

ORMANLAR ÜZERİNDE BİYOTİK VEYA ABİYOTİK FAKTÖRLERİN ETKİLERİ

Biyotik : Ormanlarımıza zarar verecek hastalıklara sebep olan böcekler, mantarlar, fareler ve bu zararlılarla

mücadele metotları ele alınmıştır. Bingöl Orman İşletme Şefliği dahilindeki Ormanlarda tırtır tahribatı görünmüştür. Bunlarda gerektiği şekilde mücadele etmek için yeterli ödeneğin ayrılarak kimyasal mücadele ile sonuca varılabilir.

Abiyotik: Bingöl orman İşletme müdürlüğü Ormanlık alanlarda 2012 yılı sonu itibari ile zarara yol açan Çiğ, Kar, Sel ve kayda değer doğal vakalar meydana gelmemiştir.

6831 SAYILI ORMAN KANUNU GEREĞİNCE ORMAN ALANI SAYILAN YERLER:

Bingöl Orman İşletme Müdürlüğü hudutlarında 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Ormanlık alan ile orman Toprağı olup orman sayılan yerlerin Amenajman planları verileri 263829,5 ha. Olduğu tespit edilmiştir.

8. BALIKÇILIK

BALIKÇILIK

GÖSTERGE: Balıkçılık

TANIM: Her yıl, denizlerde avcılığı yapılan balıklar (denize kıyısı olan iller için), kabuklu deniz ürünleri ve yumuşakçalar ile iç sularda avlanan tatlı su ürünleri ile yetiştiricilik ürünleri olmak üzere üretilen balık miktarını gösterir. Üretime ilişkin veri yakalandığı zamanki ağırlığı olan canlı ağırlık ile ifade edilir.

Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Kıyı şeridi uzunluğu (km), deniz alanı ve iç su alanı (ha), su ürünleri üretimi (bin ton) ve yıllara göre değişimi (%), Balık türlerinin dağılımı (%)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri Formatı

YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
İçsu Avcılığı (ton)												
Deniz Balıkları Avcılığı (ton)												
Diğer Deniz Ürünleri Avcılığı (ton)												
Yetiştiricilik Ürünleri (ton)												

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlgili kurumdan gerekli bilgi edinilememiştir.

9. ALTYAPI VE ULAŖTIRMA

ALTYAPI VE ULAŖTIRMA													
GÖSTERGE: Karayolu ve Demiryolu Ağı													
TANIM: İldeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğunu ifade eder.													
Önerilen Kaynak: UlaŖtırma, Denizcilik ve Haberleşme Bölge Müdürlükleri													
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre karayolu ve demiryolu uzunlukları (km)													
Durum ve eğilimler;													
Karayolları Genel Müdürlüğüne bağlı 8. Bölge Müdürlüğü 1950 yılında kurulmuştur. Bölge Müdürlüğümüzün çalışma alanı Elazığ, Malatya, Adıyaman, Bingöl ve Tunceli illerinin tamamı ile Diyarbakır, Muş ve Gaziantep illerinin bir bölümünü kapsamaktadır. Bingöl il sınırları içerisinde toplam 612 km yol ağı mevcut olup bunun 227 km'si devlet, 385 km'si il yoludur. 612 km'lik yol ağının 161 km'si bölünmüş yoldur.													
BİNGÖL İLİ YOL AĞI TOPLAMI													
BİNGÖL	Bitümlü Sıcak Karışım	Sathi Kaplama	PARKE	STABİLİZE	TOPRAK	GEÇİT VERMEZ	İL GENEL TOPLAM						
Devlet Yolu	25	199	3	0	0	0	227						
İl Yolu	4	330	3	48	0	0	385						
Toplam	29	529	6	48	0	0	612						
Veri Formatı													
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Karayolu Ađ Uzunluğu (km)	619	619	608	609	609	609	609	609	609	609	609	612	612
Demiryolu Ađ Uzunluğu (km)													
Kaynak: Karayolları 8.Bölge Müdürlüğü													

YILLAR	BSK YOLLAR	ASFALT YOLLAR	PARKE YOLLAR	STABLİZE YOLLAR	TOPRAK YOLLAR	TOPLAM BAKIM	GEÇ. VERM. YOLLAR	TOP. ŞEBEKE UZ.	BÖLÜN YOLLA
2002									
DEVLET YOLLARI	0	227	0	0	0	227	0	227	5
İL YOLU	0	232	0	124	36	392	0	392	0
TOPLAM	0	459	0	124	36	619	0	619	5
2003									
DEVLET YOLU	0	227	0	0	0	227	0	227	11
İL YOLU	0	240	0	116	36	392	0	392	0
TOPLAM	0	467	0	116	36	619	0	619	11
2004									
DEVLET YOLU	0	227	0	0	0	227	0	227	16
İL YOLU	0	246	0	99	36	381	0	381	0
TOPLAM	0	473	0	99	36	608	0	608	16
2005									
DEVLET YOLU	0	228	0	0	0	228	0	228	41
İL YOLU	0	248	0	97	36	381	0	381	0
TOPLAM	0	476	0	97	36	609	0	609	41
2006									
DEVLET YOLU	0	228	0	0	0	228	0	228	41
İL YOLU	0	248	0	95	38	381	0	381	0
TOPLAM	0	476	0	95	38	609	0	609	41
2007									
DEVLET YOLU	0	228	0	0	0	228	0	228	43
İL YOLU	0	262	0	85	34	381	0	381	0
TOPLAM	0	490	0	85	34	609	0	609	43
2008									
DEVLET YOLU	0	228	0	0	0	228	0	228	43
İL YOLU	0	381	0	67	0	381	0	381	0
TOPLAM	0	542	0	67	0	609	0	609	43
2009									
DEVLET YOLU	0	228	0	0	0	228	0	228	45
İL YOLU	0	314	0	67	0	381	0	381	0
TOPLAM	0	542	0	67	0	609	0	609	45
2010									
DEVLET YOLU	0	224	4	0	0	228	0	228	83,5
İL YOLU	0	314	0	67	0	381	4	385	0
TOPLAM	0	538	4	67	0	609	4	613	83,5
2011									
DEVLET YOLU	8	216	4	0	0	228	0	228	98
İL YOLU	0	313	1	67	0	381	4	385	0
TOPLAM	8	529	5	67	0	609	4	613	98

2012										
DEVLET YOLU	15	210	3	0	0	228	0	228	115,5	
İL YOLU	0	312	2	67	0	381	4	385	0,8	
TOPLAM	15	522	5	67	0	609	4	613	116,3	

Değerlendirme ve Sonuçlar.

2013 ve 2014 verilerine ulaşamamıştır.

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA

GÖSTERGE: Motorlu Kara Taşıtı Sayısı

TANIM: İldeki, Otomobil (arazi taşıtı dahil), Minibüs, Otobüs, Kamyonet, Kamyon, Motosiklet, Özel Amaçlı Taşıtlar, Yol ve İş Makinaları ve Traktör toplamından ibaret motorlu kara taşıtı sayısını ifade eder

Önerilen Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre motorlu kara taşıtı sayısı, taşıt kategorileri ve toplam araç sayısı içerisindeki oranları (%), İldeki kişi başına düşen araç sayısı

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

YIL	MOTOR.	OTOMOBİL	MINİBÜS	OTOBÜS	K.NET	KAMYON	TRAKTÖR	ÇEKİCİ	Ö. AMAÇLI	TANKER	A.TAŞITI	Y.RÖMORK- RÖMORK	TOPLAM
2012	567	5348	969	265	3665	845	873	77	133	35	1	186	12964
2012%	4,37365	41,2527	7,474545	2,04412	28,2706	6,51805	6,734033	0,593952	1,025918	0,269978	0,007714	1,434742	
2013	520	5329	908	273	3631	837	838	69	137	32	1	92	12667
2013%	4,10516	42,069946	7,168232	2,15521	28,66504	6,607721	6,615615	0,544723	1,08155	0,252625	0,007895	0,726297	

Kaynak: İl Emniyet Müdürlüğü

Değerlendirme ve Sonuçlar.

2014 verilerine ulaşamamıştır.

10. ATIK

ATIK																		
GÖSTERGE: Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı																		
TANIM: Bu gösterge, il içinde, belediyeler tarafından ya da belediyeler adına toplanan katı atıkların miktarı ve düzenli depolama oranını ifade eder. Belediye atıklarının en önemli miktarı haneler tarafından üretilen atıklardır. Ayrıca alım-satım ve ticaret kuruluşları, ofis binaları, kurum ve küçük işyeri atıklarını da kapsamaktadır																		
Önerilen Kaynak: TÜİK																		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık olarak belediyelerce ya da belediye adına toplanan katı atıklar (Ton), Düzenli Depolanan Katı Atık Miktarı (ton) ve oranı (%)																		
Durum ve eğilimler;																		
KATI ATIK MİKTARI																		
<table border="1"><thead><tr><th>Yıllar</th><th>Atık miktarı(ton/yıl)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2012</td><td>69.068</td></tr><tr><td>2010</td><td>64.910</td></tr><tr><td>2008</td><td>62.520</td></tr><tr><td>2006</td><td>59.693</td></tr><tr><td>2004</td><td>60.800</td></tr><tr><td>2003</td><td>60.363</td></tr><tr><td>2002</td><td>60.074</td></tr><tr><td>2001</td><td>57.265</td></tr></tbody></table>	Yıllar	Atık miktarı(ton/yıl)	2012	69.068	2010	64.910	2008	62.520	2006	59.693	2004	60.800	2003	60.363	2002	60.074	2001	57.265
Yıllar	Atık miktarı(ton/yıl)																	
2012	69.068																	
2010	64.910																	
2008	62.520																	
2006	59.693																	
2004	60.800																	
2003	60.363																	
2002	60.074																	
2001	57.265																	
Kaynak:TUIK																		
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Yukarıdaki tablodan atık miktarlarının yıllar itibariyle arttığı görülmektedir.</i>																		

ATIK
GÖSTERGE: Katı Atıkların Düzenli Depolanması
TANIM: İldeki katı atık tesisi sayısı ve hizmet verilen nüfus oranını ifade eder.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki katı atık tesis sayısı, katı atık düzenli depolama hizmeti veren belediye sayısı ve nüfus, hizmet verilen nüfusun tüm il nüfusuna oranı (%)

Durum ve eğilimler;

Yıllar	Hizmet verilen belediye sayısı	Toplam nüfus içindeki oranı %	Belediye nüfusu içindeki oranı, %	Kişi başı kg-kişi/gün
1998	12	55	96	1,24
2001	12	48	86	1,29
2002	13	46	83	1,41
2003	13	54	97	1,21
2004	13	52	94	1,25
2006	13	58	96	1,11
2008	13	59	97	1,15
2010	13	56	95	1,25
2012	13	59	96	1,22

Kaynak:TUIK**Değerlendirme ve Sonuçlar.****ATIK****GÖSTERGE: Tıbbi Atıklar****TANIM:** İl için, ayrı olarak toplanan tıbbi atık miktarlarının yıllık olarak belirtilmesi ve toplanan tıbbi atıkların bertaraf yöntemlerinin oransal olarak ifade edilmesidir.**Önerilen Kaynak:** Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü**Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:** Yıllar itibarıyla toplanan tıbbi atık miktarı (ton), yöntemlerine göre bertaraf oranları (%) ve bertaraf tesisi sayısı**Durum ve eğilimler;**

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma					
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl			
Bingöl Belediyesi	X		X		X		0.37		X	Erz.Bel.		Erz.			
			2007		2008		2009		2010		2012		2013		2014
Tıbbi Atık Miktarı (ton)											135		179,8		210,5

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlde bulunan tüm tıbbi atıklar Erzurum İlinde bulunan Sterilizasyon Tesisine ücret karşılığında gönderilmektedir.

ATIK

GÖSTERGE: Atık Yağlar

TANIM: İl içinde toplanan atık yağların miktarını ve geri kazanım ya da bertaraf oranlarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

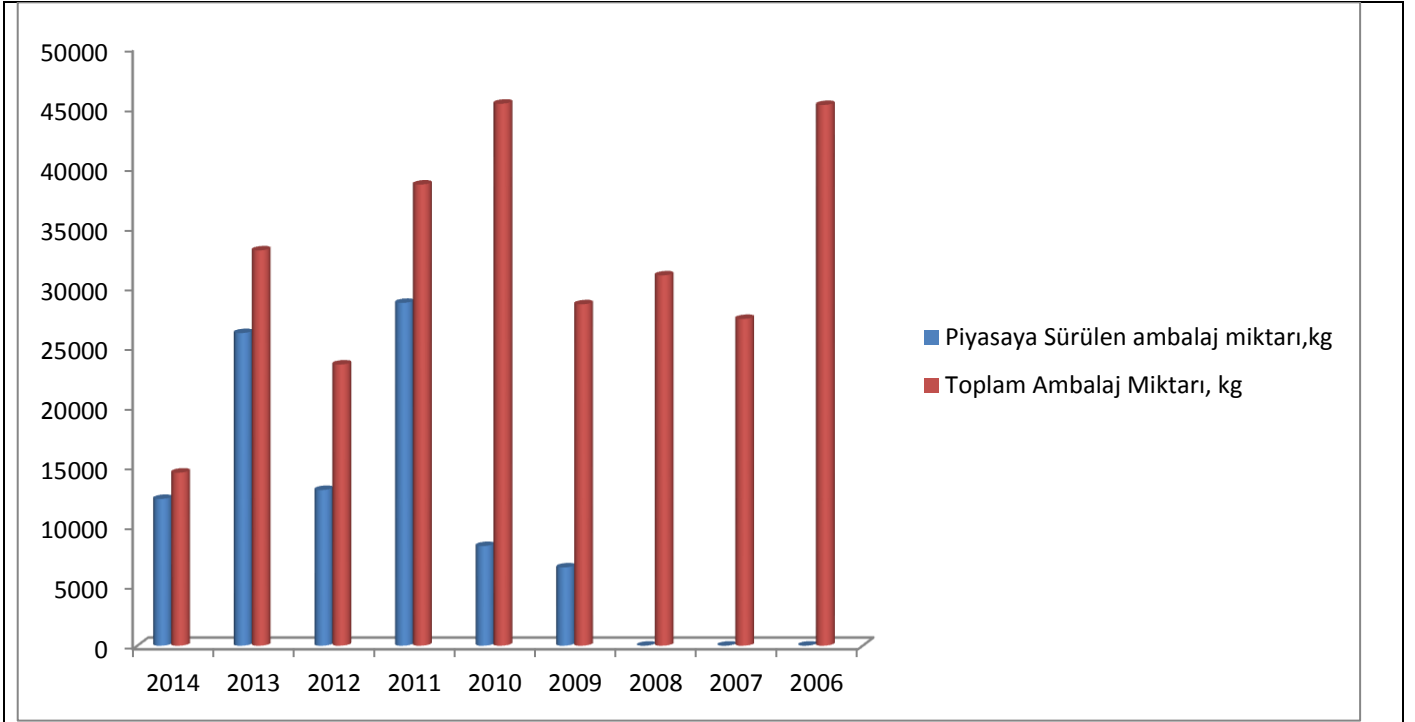
Belediye Başkanlığımızca tehlikeli atıklar kapsamında atık madeni yağlara ilişkin PET DER firması ile protokol yapılmış olup bu yağların bertarafı sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2014 yıl sonu itibariyle 1150 lt. Atık madeni yağ toplanarak bertaraf edilmiştir.

Kaynak: Bingöl Belediye Başkanlığı

Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK	
GÖSTERGE: Bitkisel Atık Yağlar	
TANIM: İl içinde toplanan bitkisel atık yağların miktarını ve geri kazanım-bertaraf oranlarını ifade eder.	
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan bitkisel atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)	
Durum ve eğilimler;	
İlimiz mücavir alan sınırları içerisinde Bitkisel Atık Yağların Toplanmasına ilişkin Ezici-Deha firması ile protokol yapılmış olup cafe, lokanta, restaurant, yemekhane, otel, okul vs. yerlerde bitkisel atık yağlar ayrı biriktirilerek Belediyemiz adına bu firma tarafından alınarak bertarafı sağlanmaktadır. 2014 yılsonu itibariyle 4020 lt. Bitkisel atık yağ firma eliyle toplattırılmıştır.	
Yıllar	Bitkisel Atık Yağ Miktarı, lt
2012	5665
2013	2930
2014	4020
Kaynak: Bingöl Belediye Başkanlığı	
Değerlendirme ve Sonuçlar.	
<i>Yapılan çalışmalarla bitkisel atık yağların çevre mevzuatında uygun biçimde toplanması, taşınması ve bertarafı konusunda önemli miktarda yol katedilmiştir. İlimizde toplanan bitkisel atık yağ toplamı her geçen yıl artmaktadır.</i>	

ATIK		
GÖSTERGE: Ambalaj Atıkları		
TANIM: İl içerisinde oluşan ambalaj atıklarının miktarlarını ve geri kazanımına ilişkin bilgileri içerir.		
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre; üretilen toplam ambalaj atık miktarı ve ambalaj cinsi (ton), geri kazanılan toplam ambalaj atık miktarı (ton), piyasaya sürülen ambalaj miktarı (ton), hedeflenen geri kazanım oranları (%), geri kazanılması gereken miktar (ton), kayıtlı ekonomik tesis sayısı ve lisanslı tesisi sayısı		
Durum ve eğilimler;		
Yıllar	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarları, kg	Toplam Ambalaj Miktarı, kg
2014	12250	14450
2013	26125	33042
2012	13000	23495
2011	28650	38550
2010	8318	45316
2009	6530	28530
2008	0	30950
2007	0	27305
2006	0	45206

Kaynak:Atık Ambalaj Sistemi

Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Lastikler
TANIM: Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları, geri kazanım tesisleri ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarını ifade eder.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları ve geri kazanım tesislerinde ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarları (ton)
Durum ve eğilimler; (<i>Şekil, çizelge ya da grafik yer alır</i>) Belediyemiz tarafından ÖTL ler geçici depolanması sağlanarak yaptığımız protokol gereği ömrünü tamamlamış lastikler belediyemiz tarafından geçici biriktirilmektedir. 2013 yılı sonu itibariyle ilgili firmaya 10.180 kg atık lastik teslimatı yapılmıştır. 2014 yılı sonu itibariyle ise de ilgili firmaya 11440 kg atık lastik teslimatı yapılmıştır. Kaynak: Bingöl Belediye Başkanlığı
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Bingöl ilinde "Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında toplam 2014 yılında 11440 kg ton lastik lisanslı geri kazanım tesislerine gönderilmiştir.</i>

ATIK
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Araçlar
TANIM: İl genelinde yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısını vb. bilgileri ifade eder.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısı
Durum ve eğilimler; Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Veri bulunamamıştır.</i>

ATIK
Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar
TANIM: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları ve işleme tesis sayılarını ifade eder.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarı (ton) ve işleme tesis sayısı
Durum ve eğilimler;
Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>Bu kapsamda herhangi bir çalışma yapılmamıştır.</i>

ATIK
Maden Atıkları
TANIM: İl genelinde, cevher tiplerine göre, zenginleştirme tesisi sayısı ve zenginleştirme proses atıklarının dağılımını ifade eder.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle cevher tiplerine göre zenginleştirme tesisi sayısı, zenginleştirme proses atıkları miktarları (ton)
Durum ve eğilimler;
Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde zenginleştirme tesisi bulunmamaktadır

ATIK
Tehlikeli Atıklar
TANIM: İl genelinde, yıllar itibariyle toplanan tehlikeli atıkların miktarı ile geri kazanımı, yakma ve nihai bertaraf edilenlerin miktarlarını ifade eder.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, il içinde toplanan tehlikeli atıkların miktarı (ton), ara depolama geri kazanım, yakma ve nihai bertaraf miktarları (ton) ve geri kazanım türlerine göre oranları (%)
Durum ve eğilimler; İlimizde tehlikeli atık olarak tıbbi atıklar ve atık yağların oluşumu söz konusudur. Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar.

11.TURİZM

TURİZM
Yabancı Turist Sayıları
TANIM: Bu gösterge, il düzeyinde bir yılda giriş çıkış yapan yerli ve yabancı turist sayısının yıllara göre değişimini ifade eder
Önerilen Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl düzeyinde 2000 yılı ve sonrasındaki yıllarda giriş yapan yerli ziyaretçi sayısı (kişi), yabancı ziyaretçi sayısı, bu sayıların yıllara göre değişimi (%), bir önceki yıl için ziyaretçi sayısının aylara göre dağılımı
Durum ve eğilimler;

**2014 YILINDA BİNGÖL İLİNDE BELEDİYE BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI	
OCAK	1842	9	1851
ŞUBAT	1575	14	1589
MART	1770	16	1786
NİSAN	1900	40	1940
MAYIS	2025	11	2036
HAZİRAN	1900	48	1948
TEMMUZ	1925	10	1935
AGUSTOS	1565	8	1573
EYLÜL	1975		1975
EKİM	1758		1758
KASIM	2062		2062
ARALIK	1880	13	1893
TOPLAM	22.177	169	22346
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN		
	YERLİ	YABANCI	
	37,28	0,28	

TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI
OTEL CINAR	OTEL		31
OTEL ATLI	OTEL		16
OTEL BERİTAN	KAPLICA		30

**2013 YILINDA BİNGÖL İLİNDE BELEDİYE BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	1380	1	1381	1380	1	1381
ŞUBAT	1422	3	1425	1422	3	1425
MART	1760	7	1767	1760	4	1764
NİSAN	1926	14	1940	1926	11	1937
MAYIS	2139	11	2150	2139	11	2150
HAZİRAN	1646	7	1653	1646	8	1654
TEMMUZ	2772	33	2805	2922	34	2956
AGUSTOS	1840	33	1873	1840	24	1864
EYLÜL	2270	15	2285	2270	15	2285
EKİM	2036	20	2056	2036	25	2061
KASIM	2455	19	2474	2455	27	2482
ARALIK	2211	4	2215	2211	13	2224
TOPLAM	23.857	167	24024	24007	176	24183
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			DOLULUK ORANI %	GECELEYEN	
	YERLİ	YABANCI			YERLİ	YABANCI
	40,10	0,28			0,30	40,65

TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
OTEL CINAR	OTEL		31	54
OTEL ATLI	OTEL		16	39
KÖS KAPLICA	KAPLICA		30	70

**2012 YILINDA BİNGÖL İLİNDE YATIRIM VE İŞLETME BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	446	2	448	598	2	600
ŞUBAT	426	0	426	579	0	579
MART	376	2	378	489	2	491
NİSAN	502	0	502	654	0	654
MAYIS	647	14	661	786	14	800
HAZİRAN	396	15	411	527	15	542
TEMMUZ	676	8	684	694	8	702
AGUSTOS	628	10	638	698	10	708
EYLÜL	597	13	610	627	13	640
EKİM	454	7	461	454	7	461
KASIM	649	4	653	759	4	763
ARALIK	1284	8	1292	1652	10	1662
TOPLAM	7.081	83	7164	8517	85	8602
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	11,90	0,14		0,14	14,46	

TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
OTEL SARIOĞLU	OTEL	3 YILDIZLI	32	64
BÜYÜK BİNGÖL OTELİ	OTEL	3 YILDIZLI	39	78

**2011 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	447		447	447		447
ŞUBAT	372		372	465		465
MART	512		512	617		617
NİSAN	389		389	514	8	522
MAYIS	564	12	576	624	13	637
HAZİRAN	510	23	533	615	29	644
TEMMUZ	550	21	571	550	21	571
AGUSTOS	436	10	446	547	10	557
EYLÜL	453	20	473	584	20	604
EKİM	472	2	474	564	1	565
KASIM	342	2	344	463	9	472
ARALIK	316	5	321	425	5	430
TOPLAM	5.363	95	5458	6415	116	6531
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	9,01	0,16		0,19	10,98	

TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
OTEL SARIOĞLU	HOTEL	3 YILDIZLI	32	64

**2010 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	755	3	758	755	2	757
ŞUBAT	484		484	632		632
MART	486	33	519	594	53	647
NİSAN	626	2	628	717	1	718
MAYIS	736	4	740	820	2	822
HAZİRAN	732	4	736	752	4	756
TEMMUZ	639	9	648	823	3	826
AGUSTOS	701	19	720	812	6	818
EYLÜL	534	2	536	746	4	750
EKİM	486	3	489	674	5	679
KASIM	485	2	487	610	4	614
ARALIK	469		469	510		510
TOPLAM	7.133	81	7214	8445	84	8529
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	11,99	0,14		0,14	14,34	
TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI		
OTEL SARIOĞLU	HOTEL	3 YILDIZLI	32	64		

**2009 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	500		500	650		650
ŞUBAT	512		512	624		624
MART	510	22	532	740	60	800
NİSAN	445	5	550	624	5	629
MAYIS	792	9	801	792	3	795
HAZİRAN	712	8	720	842	4	846
TEMMUZ	488	27	515	620	13	633
AGUSTOS	621	6	627	735	3	738
EYLÜL	476	9	485	508	9	517
EKİM	544	7	551	619	7	626
KASIM	670		670	782		782
ARALIK	619	2	621	700	1	701
TOPLAM	6.889	95	7084	8236	105	8341
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	11,58	0,16		0,18	14,02	
TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI		
OTEL SARIOĞLU	HOTEL	3 YILDIZLI	32	64		

**2008 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSİLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK						0
ŞUBAT						0
MART						0
NİSAN						0
MAYIS						0
HAZİRAN						0
TEMMUZ						0
AGUSTOS						0
EYLÜL						0
EKİM	621	12	633	710	4	714
KASIM	486	4	490	719	4	723
ARALIK	627		627	732		732
TOPLAM	1.734	16	1750	2161	8	2169
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	2,91	0,09		0,01	3,65	

TESİSİN ADI	TÜRÜ	SINIFI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
OTEL SARIOĞLU	HOTEL	3 YILDIZLI	32	64

**2007 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	345		345	486		486
ŞUBAT	480		480	610		610
MART	490	10	500	710	24	734
NİSAN	482		482	421		421
MAYIS	565		565	679		679
HAZİRAN	429	2	431	540	1	541
TEMMUZ	485	5	490	486	5	491
AĞUSTOS	565		565	670		670
EYLÜL	600		600	625		625
EKİM	510	3	513	684	12	696
KASIM	483	2	485	540	4	544
ARALIK	364		364	447		447
TOPLAM	5.434	22	5.820	6.898	46	6.944
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	23,26	0,09		29,53	0,20	

TESİSİN ADI	HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ	HOTEL
SINIFI	2 YILDIZLI
ODA SAYISI	32
YATAK SAYISI	64

**2006 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	426		426	415		415
ŞUBAT	426		426	512		512
MART	512	7	519	560	5	565
NİSAN	465	1	466	540	4	544
MAYIS	479	4	483	614	1	615
HAZİRAN	550		550	730		730
TEMMUZ	560	6	566	610	2	612
AĞUSTOS	512	6	518	620	2	622
EYLÜL	345		345	530		530
EKİM	550	4	554	700	1	701
KASIM	631		631	670		670
ARALIK	340		340	400		400
TOPLAM	5.796	28	5.824	6.901	15	6.916
DOLULUK ORANI%	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	24,81	0,12		29,54	0,06	

TESİSİN ADI	HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ	HOTEL
SINIFI	2 YILDIZLI
ODA SAYISI	32
YATAK SAYISI	64

**2005 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	326		326	439		439
ŞUBAT	398		398	439		439
MART	569	15	584	672	6	678
NİSAN	526	2	528	637	2	639
MAYIS	450	9	459	675	9	684
HAZİRAN	445		445	615		615
TEMMUZ	525		525	570		570
AĞUSTOS	476	6	482	712	6	718
EYLÜL	460	5	465	680	2	682
EKİM	391	5	396	420	2	422
KASIM	250		250	345		345
ARALIK	446		446	526		526
TOPLAM	5.262	42	5.304	6.730	27	6.757
DOLULUK ORANI%	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	22,53	0,18		28,81	0,12	

TESİSİN ADI	HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ	HOTEL
SINIFI	2 YILDIZLI
ODA SAYISI	32
YATAK SAYISI	64

**2004 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	222		222	305		305
ŞUBAT	140		140	165		165
MART	350	15	365	160	11	171
NİSAN	450	2	452	550	1	551
MAYIS	400	3	403	450	3	453
HAZİRAN	346		346	452		452
TEMMUZ	596	11	607	610	6	616
AĞUSTOS	514		514	625		625
EYLÜL	421	6	427	550	6	556
EKİM	480	3	483	550	12	562
KASIM	215	2	217	255	6	261
ARALIK	654	8	662	690	2	692
TOPLAM	4.788	50	4.838	5.362	47	5.409
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			DOLULUK ORANI %	GECELEYEN	
	YERLİ	YABANCI			YERLİ	YABANCI
	20,50	0,21			22,95	0,20

TESİSİN ADI	HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ	HOTEL
SINIFI	2 YILDIZLI
ODA SAYISI	32
YATAK SAYISI	64

**2003 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	360		360	438		438
ŞUBAT	333		333	365		365
MART	433	18	451	550	4	554
NİSAN	628	2	630	871	2	873
MAYIS	186	4	190	205	4	209
HAZİRAN	596	8	604	852	5	857
TEMMUZ	450	3	453	500	3	503
AĞUSTOS	394		394	483		483
EYLÜL	540	8	548	570	3	573
EKİM	710		710	755		755
KASIM	647	13	660	810	13	823
ARALIK	391		391	410		410
TOPLAM	5.668	56	5.724	6.809	34	6.843
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			DOLULUK ORANI %	GECELEYEN	
	YERLİ	YABANCI			YERLİ	YABANCI
	24,26	0,24			29,15	0,15

TESİSİN ADI	HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ	HOTEL
SINIFI	2 YILDIZLI
ODA SAYISI	32
YATAK SAYISI	64

**2002 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE
KONAKLAYAN VE GECELEYEN TURİST SAYISI**

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	438		438	510		510
ŞUBAT	296	1	297	316	1	317
MART	550	25	575	657	3	660
NISAN	596	6	602	852	6	858
MAYIS	527	7	534	718	6	724
HAZİRAN	494	8	502	612	3	615
TEMMUZ	497	16	513	612	16	628
AĞUSTOS	579	29	608	637	8	645
EYLÜL	569	9	578	630	5	635
EKİM	640	31	671	659	10	669
KASIM	626	6	632	915	10	925
ARALIK	467	2	468	570	2	572
TOPLAM	6.279	140	6.418	7.688	70	7.758
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	26,88	0,60		32,91	0,30	

TESİSİN ADI	HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ	HOTEL
SINIFI	2 YILDIZLI
ODA SAYISI	32
YATAK SAYISI	64

2001 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE KONAKLAYAN VE GECELEYEN
TURİST SAYISI

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	610	1	611	712	1	713
ŞUBAT	380	-	380	412	-	412
MART	440	1	441	560	2	562
NISAN	406	6	412	460	6	466
MAYIS	481	6	487	610	10	620
HAZİRAN	438	6	444	510	6	516
TEMMUZ	410	-	410	422	-	422
AĞUSTOS	420	17	437	443	7	450
EYLÜL	468	-	468	532	-	532
EKİM	430	7	437	546	3	549
KASIM	398	-	398	456	-	456
ARALIK	495	-	495	600	-	600
TOPLAM	5.376	44	5.420	6.263	35	6.298
DOLULUK ORANI %	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	2.41	0.01		2.86	0.02	

TESİSİN ADI :HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ :HOTEL
SINIFI :2 YILDIZLI
ODA SAYISI : 31
YATAK SAYISI : 62

2000 YILINDA BİNGÖL İLİNDE İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE KONAKLAYAN VE GECELEYEN
TURİST SAYISI

AYLAR	KONAKLAYAN		TOPLAM	GECELEYEN		TOPLAM
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
OCAK	271	5	276	282	2	284
ŞUBAT	271	-	271	290	-	290
MART	432	17	449	578	3	581
NISAN	459	7	466	547	7	554
MAYIS	469	7	476	557	9	566
HAZİRAN	852	2	854	920	2	922
TEMMUZ	459	16	475	552	16	568
AĞUSTOS	469	7	476	557	10	567
EYLÜL	459	9	468	547	10	557
EKİM	430	2	432	480	2	482
KASIM	615	5	620	670	5	675
ARALIK	469	7	476	567	7	574
TOPLAM	5.655	84	5.739	6.547	73	6.620
DOLULUK ORANI	KONAKLAYAN			GECELEYEN		
	YERLİ	YABANCI		YERLİ	YABANCI	
	18	26.9		34.5	31	

TESİSİN ADI : HOTEL SARIOĞLU
TÜRÜ : HOTEL
SINIFI : 2 YILDIZLI
ODA SAYISI : 31
YATAK SAYISI : 62

Kaynak:Kültür Turizm İl Müdürlüğü

Değerlendirme ve Sonuçlar.

TURİZM

Mavi Bayrak Uygulamaları

TANIM: (Denize Kıyısı Olan İller İçin) Gerekli standartları taşıyan nitelikli plaj ve marinalara verilen uluslararası bir çevre ödülü olan mavi bayrağın, Türkiye’de 1997 yılından itibaren verildiği plaj ve marinaların yıllar itibari ile toplam sayılarının belirtilmesidir.

Önerilen Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina sayıları

Durum ve eğilimler;

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizin denize kıyısı yoktur.

BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
1 (İyi)	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
2 (Orta)	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
3 (Hassas)	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
4 (Sağlıksız)	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
5 (Kötü)	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
6 (Tehlikeli)	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

I.1.1. İlinize ait 2014 yılı içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerini yukarıdaki Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, aşağıdaki çizelgede uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	X																								X					
ŞUBAT	X																								X					
MART	X																								X					
NİSAN	-																								-					
MAYIS	-																								-					
HAZİRAN	-																								-					
TEMMUZ	X																								X					
AĞUSTOS	X																								X					
EYLÜL	X																								X					
EKİM	X																								X					
KASIM	X																								X					
ARALIK	X																								X					

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu

I.1.2. İlinize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2013 yılı Ekim- 2014 yılı Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																			
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀											
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6						
Kış Sezonu (Ekim-Mart)	X																														X					

* Hava Kalitesi indeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu

I.1.3. İlinize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (2014 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																			
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀											
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6						
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	X																														X					

* Hava Kalitesi indeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak: Ulusal Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu

I.2. İlinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

KAYNAK	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ ²	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Evsel ısınma	1	1	
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	-	-	
c. Maden İşletmeleri	3	3	
d. Termik Santraller	-	-	
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri (Belirtiniz).....	-	-	
f. Karayolu Trafik	2	2	
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz).....			

²En önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, ... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri "X" ile işaretleyiniz.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	MERKEZ	X		X	X	X	X		X	
	İLÇELER									
	1.Karlıova	X		X	X	X	X		X	
	2.Genç	X		X	X	X	X		X	
	3.Yedisu	X		X	X	X			X	
	4.Solhan	X		X	X	X	X		X	
	5.Yayladere	X		X	X	X			X	
	6.Kığı	X		X	X	X	X		X	
	7.Adaklı	X		X	X	X			X	

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

I.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	4	4	
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	1	1	
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	2	2	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar	7	7	
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler	6	6	
f. Toplumda bilinç eksikliği	8	8	
g. Meteorolojik faktörler	5	5	
h. Topografik faktörler	3	3	
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yüzey sularının kalite sınıflarını Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzey Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Murat Nehri			X			X					X		
Peri Çayı			X			X					X		
Göynük Çayı			X			X					X		

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri									
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i	
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)	
Metan			X										
Mirzan			X										
Kürük			X										

II.2. Yıl içinde, il sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri “X” ile işaretleyerek belirtiniz.

II.2.’de, il sınırları içerisindeki yerleşim merkezlerinde (il merkezi ve ilçelerin her biri için) atıksulardan kaynaklanan kirliliğin nedenlerinin çizelgenin altında belirtilen maddeler dikkate alınmak ve (X) koymak suretiyle işaretlenmesi istenmektedir. Çizelgede geçen “il Merkezi” ifadesiyle, İliniz Büyükşehir Belediyesi ise, Büyükşehir Belediyesine bağlı ilçeler, değilse merkez ilçe kastedilmektedir.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
il Merkezi	Bingöl							X	X					
ilçeler	1.Karlıova	X	X			X		X	X	X		X		
	2.Genç	X	X			X		X	X	X		X		
	3.Solhan	X	X			X		X	X	X		X		
	4.Adaklı	X	X			X		X	X	X		X		
	5.Yayladere	X	X			X		X	X	X		X		
	6.Kiği	X	X			X		X	X	X		X		
	7.Yedisu	X	X			X		X	X	X		X		

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kirlilik Nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları
- Maden atıkları
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
Göller									
1.Bahri göl	X		X	X			X		
2.Kerkis Gölü	X		X	X			X		
3.Zırlır Gölü	X		X	X			X		
4.Sar Gölü	X		X	X			X		
5.Kuş Gölü	X		X	X			X		
6.Harem Gölü	X		X	X			X		
7.Er Gölü	X		X	X			X		
8.Kıllı Gölü	X		X	X			X		
9.Manastır Gölü	X		X	X			X		
10.Belli Gölü	X		X	X			X		
Akarsular									
1.Peri Suyu	X		X	X			X		
2.Murat Nehri	X		X	X			X		
3.Göynük Suyu	X		X	X			X		
Jeotermal Kaynaklar									
1.Kaplıca Suyu		X		X			X	X	
2.Bingöl Merkez Kös Kaplıcası		X		X			X	X	
3.Yayladere Hasköy Kaplıcası		X		X			X	X	
4. Kığı İlçesi Harur Kaplıcası		X		X			X	X	
5.Maden Suy		X		X			X	X	
6.Yedisu İlçesi Yeşilgöl Madensuyu		X		X			X	X	
7.Kığı İlçesi Dimilyan Madensuyu		X		X			X	X	
8.Yedisu(Çemre) İlçesi Madensuyu		X		X			X	X	

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Aritma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde fosseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması	2	2	
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	1	1	
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	4	4	
d. Toplumda bilinç eksikliği	3	3	
e. Diğer (Belirtiniz).....	2	2	

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,...şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek * belirtiniz.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	-	-	
b. Madencilik atıkları	2	2	
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	1	1	
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	-	-	
e. Plansız kentleşme	6	6	
f. Aşırı gübre kullanımı	4	4	
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı	5	5	
h. Hayvancılık atıkları	3	3	
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	1	1	
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	-	-	
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	3	3	
d. Erozyon mücadele çalışmaları	-	-	
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları	2	2	
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	-	1	
b. Su kirliliği	1	2	
c. Toprak kirliliği	-	-	
d. Atıklar	2	3	
e. Gürültü kirliliği	3	4	
f. Erozyon	-	-	
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

**IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1’de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak;
Yukarıda IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;**

IV.2’de, IV.1’de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) *Çevre sorununun nedenlerini,*
- b) *Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,*
- c) *Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini*
- d) *Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,*
- e) *Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,*
- f) *Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,*

sistematik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

HAVA KİRLİLİĞİ

İlimizde ısınmadan kaynaklı hava kirliliği ve motorlu taşıtlardan kaynaklı hava kirliliği söz konusudur.

Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği;

Soğuk iklim bölgelerinde kurulan yerleşmeler ile hava kirliliği arasında sıkı bir ilişki vardır. Bingöl İlinde kış şartlarının ağır ve uzun olması sebebiyle birinci öncelikli çevre sorunu hava kirliliğidir. Uzun ve soğuk bir kış mevsiminin yaşandığı şehirde özellikle Kasım-Mart ayları arasında ısınmak amacıyla fazla ve genellikle kalitesiz yakıt kullanımı beraberinde hava kirliliğini getirmektedir. Bilhassa kaloriferlerin ilk yakma saatleri olan sabah ve akşam saatlerinde bu olay daha fazla gözlemlenmektedir.

- İlimizde satışı yapılan katı yakıtlardan numune alınarak bu katı yakıtların “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” nde belirlenen standartları sağlayıp sağlamadıkları kontrol edilmektedir.

- İl Müdürlüğü olarak Belediye ile işbirliği halinde kamu kurum ve kuruluşları ile konutlarda özellikle yakma saatlerinde denetimler gerçekleştirilmekte, yapılan denetimlerde yakma işlemini gerçekleştiren kazan yakıcılarının Ateşçi Belgesi bulunup bulunmadığına, tekniğine uygun şekilde yakma işleminin yapılıp yapılmadığı gibi hususlara dikkat edilmektedir.

- Kazan yakıcılarına periyodik zamanlarda eğitim verilerek uygun yakma kurallarını öğrenmeleri sağlanmaktadır.

Motorlu Taşıtlardan Kaynaklanan Hava Kirliliği;

İlimizde ısınmadan kaynaklanan kirlilik kadar, nüfus artışı ve gelir düzeyinin yükselmesine paralel olarak motorlu taşıt artışının neden olduğu zararlı egzoz gazları da önlem alınması gereken önemli bir hava kirliliği sorunu olarak ortaya çıkmaktadır. Motorlu araçlardan kaynaklanan kirlilikler başta kurşun olmak üzere karbon monoksit (CO), azot oksitler (NOx),

hidrokarbonlar ve egzozlardan çıkan partikül kirleticilerdir.
İlimizde bulunan Egzoz ölçüm yetkisi verilen kuruluşlar, egzoz ölçümlerini standartlara uygun olarak yapıp yapmadıkları rutin yapılan denetimlerle kontrol edilmektedir.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

SU KİRLİLİĞİ

Su kirliliği konusunda; İlimiz ilçelerinde evsel nitelikli atıksuların direkt olarak akarsulara boşaltılmasından kaynaklı büyük problemler yaşanmaktadır. İlçelerdeki atıksu arıtma tesislerinin inşaatı devam etmekte olup; tamamlanmasına müteakip su kirliliğinin önemli ölçüde azalacağı öngörülmektedir.

III. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

ATIKLAR

Bingöl İli Yerel Yönetimler Çevre Hizmetleri Birliği (BİNÇEVBİR) Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi inşaatı bitmiş ve faaliyete alınmıştır. Ancak Birliğe üye ilçe belediyeleri evsel nitelikli katı atıkları Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine taşımasında sorunlar yaşamaktadır.

IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

İlimizde açık/yarı açık eğlence yerlerinde yapılan canlı müzik ve düğünlerden kaynaklı gürültü kirliliği hususunda problemler yaşanmaktadır. Özellikle İl Merkezinde ve vadi içerisinde bulunan işletmeler ile ilgili topografik koşulların da etkisi ile oluşan gürültü kirliliği şikayetlere sebep olmaktadır. İl Müdürlüğümüzce denetimler devam etmektedir.

TEŞEKKÜR EDERİZ...